

Antilliaanse Nederlanders 2013

**De positie op de terreinen van onderwijs, arbeid en uitkering
en criminaliteit (meting 4)**

J. de Boom

P. van Wensveen

P. Hermus

A. Weltevrede

M. van San

Antilliaanse Nederlanders 2013

**De positie op de terreinen van onderwijs, arbeid en uitkering en
criminaliteit (meting 4)**

**Auteurs: J. de Boom, P. van Wensveen, P. Hermus, A. Weltevrede
en M. van San
Rotterdam: Risbo, Erasmus Universiteit.**

April 2014

**Secretariaat Risbo
Erasmus Universiteit Rotterdam
Postbus 1738
3000 DR Rotterdam
tel.: 010-4082124
fax: 010-4081141**

**© Copyright Risbo. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze
uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt
door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan
ook zonder voorafgaande toestemming van de Directie van het
Instituut.**

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1	Inleiding	5
1.1	Inleiding	5
1.2	Methode	6
1.3	Leeswijzer	7
1.4	Opbouw van het rapport	8
Hoofdstuk 2	Demografie en Migratie	9
2.1	Inleiding	9
2.2	Bevolkingssamenstelling	9
2.3	Geslacht	13
2.4	Generatie	14
2.5	Leeftijd	15
2.6	Burgerlijke staat	17
2.7	Buitenlandse migratie	18
Hoofdstuk 3	Onderwijs	19
3.1	Inleiding	19
3.2	Gebruikte begrippen en databron	19
3.3	Leerlingen en deelnemers	22
3.4	Nieuwe voortijdig schoolverlaters	25
3.5	Onderwijs 2003/2004 - 2011/2012	31
Hoofdstuk 4	Arbeid en Uitkering	33
4.1	Inleiding	33
4.2	Gebruikte begrippen en databronnen	33
4.3	Werkzoekenden	34
4.4	Uitkeringen	44
Hoofdstuk 5	Criminaliteit	55
5.1	Inleiding	55
5.2	Gebruikte begrippen en databron	55
5.3	Verdachten 2012	58
5.4	Verdachten 2008-2012	69
5.5	Pleegcarrière	70
5.6	Aard van de criminaliteit	71

Inhoudsopgave

Bijlage bij hoofdstuk 2	73
Bijlage bij hoofdstuk 3	79
Bijlage bij hoofdstuk 4	87
Bijlage bij hoofdstuk 5	101
Begrippenlijst	111
Technische toelichting	117

1.1 Inleiding

Met een groot deel van de Antilliaans-Nederlandse jongeren gaat het goed, zij boeken goede resultaten in het hoger en wetenschappelijk onderwijs en doen het goed op de arbeidsmarkt. Een ander deel van deze jongeren heeft echter nog steeds met achterstanden te maken. Zij zijn oververtegenwoordigd in de registratie van voortijdig schoolverlaters, werkzoekenden, uitkeringsontvangers en verdachten. In een samenwerkingsverband werken Rijk en gemeenten¹ samen om de problemen aan te pakken en oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse jongeren op deze aspecten te reduceren.

Voor de betrokken gemeenten en het Rijk is het belangrijk dat de ontwikkelingen in hun gemeenten kunnen worden gevolgd, onderling vergeleken en gerelateerd aan de gekozen aanpak. Daarom is besloten om de positie van Antilliaans-Nederlandse jongeren op de terreinen van onderwijs, arbeid en uitkering en criminaliteit, jaarlijks in kaart te brengen zodat alle gemeenten over actuele en gelijksoortige cijfers beschikken.

In 2010 heeft Risbo een nulmeting (over het jaar 2009) uitgevoerd voor de gemeenten die zijn aangesloten bij de Aanpak Antilliaans-Nederlandse risicojongeren. De meting is in de jaren daarna herhaald. In de voorliggende rapportage worden de resultaten van de vierde meting beschreven. Geprobeerd is om over zo actueel mogelijke gegevens te rapporteren. Concreet betekent dit dat de gepresenteerde cijfers over bevolking (hoofdstuk 2) en werk en uitkering (hoofdstuk 4) betrekking hebben op de peildatum 1 januari 2013. Gegevens over onderwijs (hoofdstuk 3) hebben betrekking op schooljaar 2011/2012 en cijfers over verdachten (hoofdstuk 5) op het jaar 2012. Voor de kernaspecten voortijdig schoolverlaten, werkloosheid, uitkeringsafhankelijkheid en criminaliteit wordt er tevens ingegaan op de ontwikkeling van deze aspecten ten opzichte van de situatie in 2009.

De monitor geeft een cijfermatig beeld van de positie van Antilliaanse Nederlanders op bovengenoemde aspecten. Om de resultaten in perspectief te kunnen plaatsen wordt er daarnaast ook gerapporteerd over andere grote bevolkingsgroepen.

In dit rapport worden geen verklaringen gegeven voor de vaak achtergestelde positie van Antilliaans-Nederlandse jongeren. Interpretatie van de cijfers vergt

¹ Het betreft de gemeenten: Almere, Amersfoort, Amsterdam, Breda, Capelle a/d IJssel, Den Haag, Den Helder, Dordrecht, Eindhoven, Groningen, Hellevoetsluis, Leeuwarden, Lelystad, Nijmegen, Rotterdam, Schiedam, Spijkenisse, Tilburg, Vlaardingen, Vlissingen, Zoetermeer en Zwolle. Hellevoetsluis heeft dit jaar niet aan het onderzoek kunnen meewerken.

echter enige nuance. Zo moet gerealiseerd worden dat de sociaal economische uitgangspositie van Antilliaanse (en andere niet-westerse) migranten en hun kinderen vaak minder gunstig is dan die van westerse migranten en autochtonen. In combinatie met verschillen in de gezinssituatie, opvoeding en taalbeheersing van de ouders kan dit er voor zorgen dat Antilliaans-Nederlandse kinderen ten opzichte van autochtone kinderen met een achterstand in het basisonderwijs instromen en hier ook in het vervolg van de schoolloopbaan hinder van ondervinden. Ook voor de oververtegenwoordiging van Antilliaanse Nederlanders in de verdachtenregistraties worden in dit rapport geen verklaringen geboden. In diverse onderzoeken is echter aangetoond dat voor criminaliteit onder etnische minderheden (groten)deels algemene verklaringen van toepassing zijn.² Zo zijn zowel voor Antilliaanse Nederlanders als voor autochtone Nederlanders sociaaleconomische factoren, opvoeding en gebrek aan sociale controle belangrijke verklarende factoren voor crimineel gedrag. Doordat deze factoren vaker voorkomen bij Antilliaanse Nederlanders dan bij autochtone Nederlanders, komt ook crimineel gedrag bij deze groep vaker voor. Kortom dit rapport laat alleen de cijfers zien maar gaat niet in op mogelijke interpretaties en verklaringen van de resultaten.

1.2 Methode

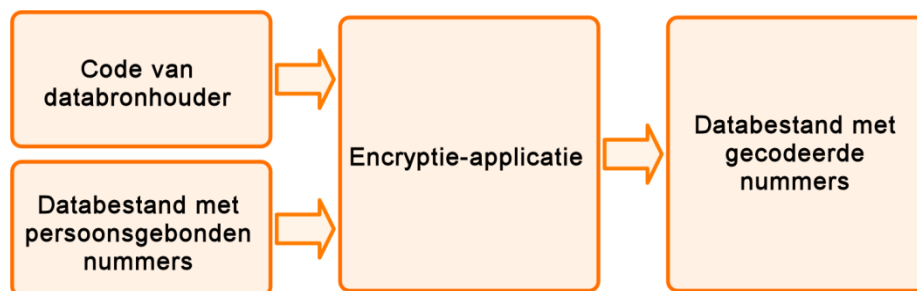
Het achterliggende doel van het monitorsysteem is betrouwbare en actuele informatie op te leveren over de maatschappelijke positie van Antilliaanse Nederlanders in de 21 gemeenten om zo de voortgang van de verschillende aanpakken te kunnen monitoren.

De monitor is gebaseerd op informatie uit bestaande registratiesystemen zoals de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) en het Herkenningsdienstsysteem (HKS) van de politie. De gegevens zijn opgevraagd bij de bronnen die uit het oogpunt van uniformiteit van de gegevens en haalbaarheid het meest geschikt waren. Essentieel in de monitor is dat de gegevens op persoonsniveau zijn opgevraagd en gekoppeld. Dit maakt het onderzoek flexibel en geeft de mogelijkheid dwarsverbanden te leggen tussen de informatie uit de diverse bronnen.

De monitor sluit qua methodiek aan bij de werkwijze die sinds 2007 in Rotterdam wordt gevolgd en bij de werkwijze van de voorgaande metingen. Met het oog op de privacy van de betrokkenen zijn de persoonsgebonden nummers met behulp van een encryptieprogramma en een unieke code aan de bron versleuteld zodat ze niet meer terug te herleiden zijn naar personen (zie

² Zie bijvoorbeeld SCP (2009). *Jaarrapport integratie 2009*.

figuur 1.1). Pas na versleuteling van de identificerende persoonsnummers werden de bestanden met persoonsgegevens geleverd aan Risbo. Risbo heeft vervolgens de uit de diverse bronnen afkomstige gegevens op basis van het versleutelde persoonsnummer aan elkaar gekoppeld. Deze gegevens zijn ten slotte omgewerkt tot een voor onderzoeksdoeleinden geschikt onderzoeksbestand waarop de benodigde analyses zijn uitgevoerd.

Figuur 1.1: Versleutelingproces persoonsgebonden nummers

1.3 Leeswijzer

In het rapport gebruiken we in navolging van het Sociaal Cultureel Planbureau (SCP) zoveel mogelijk de term Antilliaanse Nederlanders in plaats van Antillianen. De definitie van Antilliaanse Nederlander sluit echter naadloos aan bij de door het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) gehanteerde definitie voor Antilliaan. Een Antilliaanse Nederlander is een op de (voormalige) Nederlandse Antillen of Aruba geboren persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is (eerste generatie) of een in Nederland geboren persoon van wie de moeder op de (voormalige) Nederlandse Antillen of Aruba is geboren of, in het geval de moeder in Nederland is geboren, de vader op de (voormalige) Nederlandse Antillen of Aruba is geboren (de tweede generatie).³ In de tabellen en figuren worden Antilliaanse Nederlanders om praktische reden met de kortere term 'Antilliaans' aangeduid. Dit geldt eveneens voor de overige onderscheiden groepen.

In het rapport wordt nog een groot aantal andere begrippen gebruikt. Voor een volledig overzicht van de in dit rapport gehanteerde begrippen en definities verwijzen we naar de begrippenlijst.

In de figuren in deze rapportage worden niet alleen de resultaten voor de Antilliaanse Nederlanders gepresenteerd maar, om de resultaten in perspectief te kunnen plaatsen, ook van andere herkomstgroepen en de totale bevolking

³ Voor uitzonderingen en specificaties zie: <http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/methoden/begrippen/default.htm?ConceptID=315>

van de gemeente. Naast Antilliaanse Nederlanders onderscheiden we Surinaamse, Marokkaanse en Turkse Nederlanders. De overige migranten en hun nakomelingen worden samengenomen in twee categorieën te weten: 'overig niet-westers' voor migranten (en hun nakomelingen) uit de niet-westerse landen en 'westers' voor migranten (en hun nakomelingen) uit de westerse landen. Ten slotte onderscheiden we autochtone Nederlanders. In de meeste figuren worden percentages weergegeven en beschreven. Deze moeten echter met de nodige voorzichtigheid worden geïnterpreteerd, aangezien ze soms gebaseerd zijn op een klein aantal personen. Dit geldt met name wanneer er voor een kleine gemeente uitgesplitst wordt naar herkomstgroep en verdere achtergrondkenmerken. In de tekst worden op diverse plaatsen ook aantallen genoemd. Voor een volledig overzicht van absolute aantallen, de populatieomvang, verdere uitsplitsingen et cetera wordt verwezen naar de tabellen in de bijlagen bij de hoofdstukken. Aantallen en percentages worden alleen gepresenteerd als de populatie groter is dan 5 personen.

1.4 Opbouw van het rapport

In deze monitor wordt informatie gepresenteerd over migratie en demografische kenmerken (hoofdstuk 2), onderwijspositie en voortijdig schoolverlaten (hoofdstuk 3), arbeid en uitkeringen (hoofdstuk 4) en criminaliteit (hoofdstuk 5). In hoofdstuk 5 wordt tevens ingegaan op de vraag of en in welke mate factoren zoals voortijdig schoolverlaten en uitkeringsafhankelijkheid, samenhangen met criminaliteit.

Deze monitor gaat in op de situatie van de Antilliaans-Nederlandse bevolking. Samen met voorliggende rapportage verschijnt er een deelrapport voor elk van de gemeenten afzonderlijk

Hoofdstuk 2 **Demografie en Migratie**

2.1 Inleiding

Om inzicht te krijgen in de omvang en samenstelling van de Antilliaans-Nederlandse bevolking in de 21 gemeenten zetten we in dit hoofdstuk hun demografische kenmerken en hun migratiegeschiedenis uiteen.

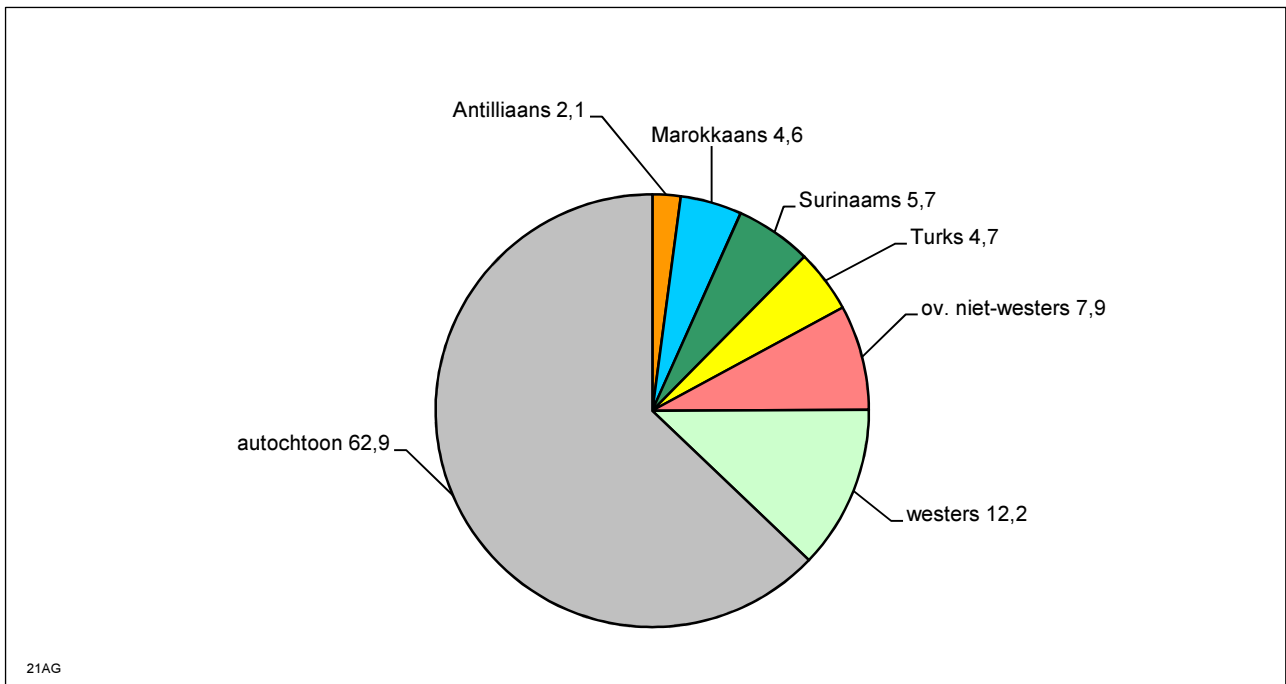
Achtereenvolgens gaan we in op de volgende kenmerken:

bevolkingssamenstelling (paragraaf 2.2), geslacht (paragraaf 2.3), generatie (paragraaf 2.4), leeftijd (paragraaf 2.5), burgerlijke staat (paragraaf 2.6) en buitenlandse migratie (paragraaf 2.7).

2.2 Bevolkingssamenstelling

Per 1 januari 2013 tellen de 21 gemeenten in totaal 4.156.584 inwoners (zie tabel b2.1 in de bijlage). Hiervan zijn 88.093 inwoners (2,1 procent) van Antilliaanse herkomst. Van de bevolking in de 21 gemeenten is 5,7 procent van Surinaamse afkomst, 4,6 procent van Marokkaanse herkomst en 4,7 procent is van Turkse herkomst. Het aandeel westerse en overig niet-westerse allochtonen is respectievelijk 12,2 en 7,9 procent. Het aandeel autochtone bewoners in de 21 gemeenten is 62,9 procent.

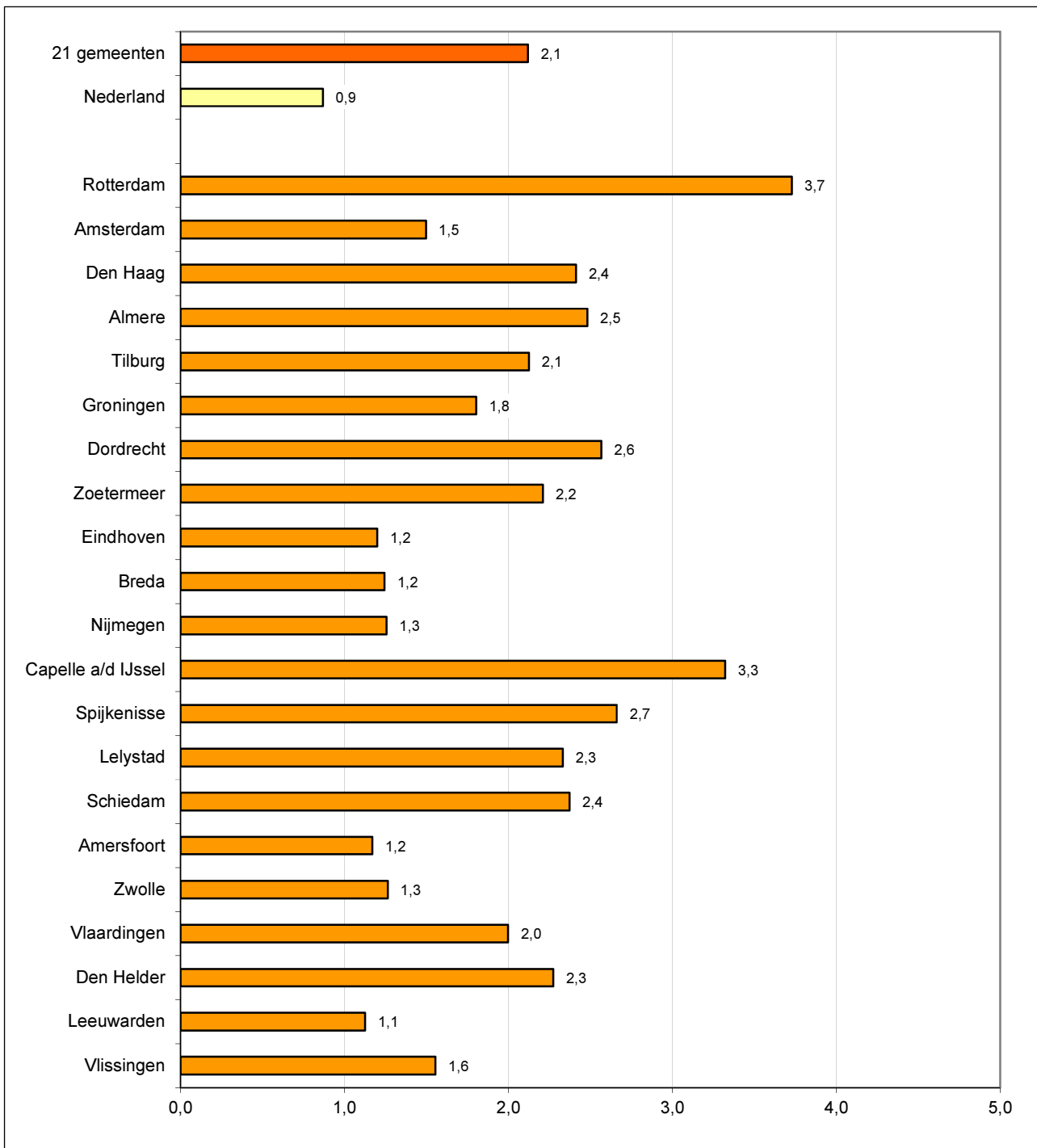
Nederland heeft per 1 januari 2013 bijna 16,8 miljoen inwoners. Hiervan zijn er ruim 145.000 (0,9 procent) van Antilliaanse herkomst.

Figuur 2.1: Bevolking naar herkomstgroep, 1 januari 2013 (in procenten van de totale bevolking)

Bron: GBA, bewerking Risbo

De omvang van de groep Antilliaanse Nederlanders in de 21 gemeenten loopt sterk uiteen (zie tabel b2.2 in de bijlage). Rotterdam heeft het grootste aantal Antilliaanse Nederlanders (22.973). Ruim een kwart van de Antilliaanse Nederlanders in de 21 gemeenten woont in Rotterdam. Op geruime afstand volgen Den Haag met 12.209 Antilliaanse Nederlanders en Amsterdam met 11.957 personen van Antilliaans-Nederlandse herkomst. In Leeuwarden (1.080) en Vlissingen (686) is het aantal Antilliaanse Nederlanders in absolute termen het kleinst. In figuur 2.2 zien we hoe groot de groep Antilliaanse Nederlanders is in verhouding tot de totale bevolking in de verschillende gemeenten. In figuur 2.2 zijn de 21 gemeenten gerangschikt op basis van de absolute omvang van de Antilliaans-Nederlandse bevolking in de gemeente. Rotterdam heeft ook in relatieve zin het grootste aandeel Antilliaanse Nederlanders (3,7 procent). Van de 21 gemeenten heeft Leeuwarden het kleinste aandeel Antilliaanse Nederlanders (1,1 procent).

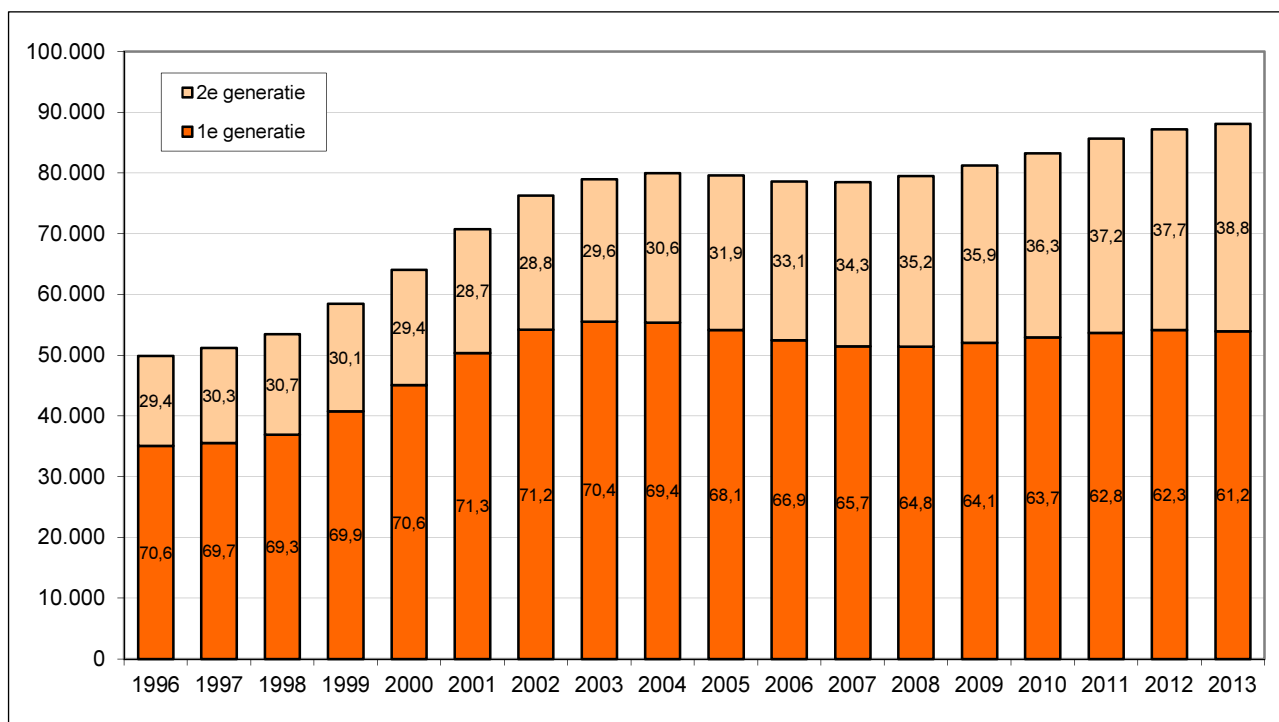

Figuur 2.2: Aandeel Antilliaanse Nederlanders in de 21 gemeenten, 1 januari 2013 (in procenten van de totale bevolking)

Bron: CBS StatLine en GBA bewerking Risbo

Antilliaanse Nederlanders 1996-2013

Het aantal Antilliaanse Nederlanders in de 21 gemeenten is met name in de periode 1996-2003 sterk gegroeid. In 1996 wonen in de 21 gemeenten bijna 50.000 personen van Antilliaanse herkomst. In 2003 zijn dat er ongeveer 80.000. Dit is een toename van bijna 60 procent in een periode van 8 jaar. In de jaren daarna (2004-2007) verandert de Antilliaans-Nederlandse bevolking qua omvang niet of nauwelijks. In 2008 is er voor de eerste keer sinds 2004 sprake van een lichte groei. Deze groei zet zich in de jaren daarna voort (zie figuur 2.2b). De getallen in de staven van figuur 2.2b geven de relatieve verdeling van de eerste en tweede generatie weer. Antilliaanse Nederlanders die in het herkomstland geboren zijn worden tot de eerste generatie gerekend. In Nederland geboren personen met één of twee op de Antillen geboren ouders worden tot de tweede generatie gerekend. We zien dat het aandeel van de tweede generatie in de periode 1996-2013 is toegenomen van 29,4 procent in 1996 naar 38,8 procent in 2013.

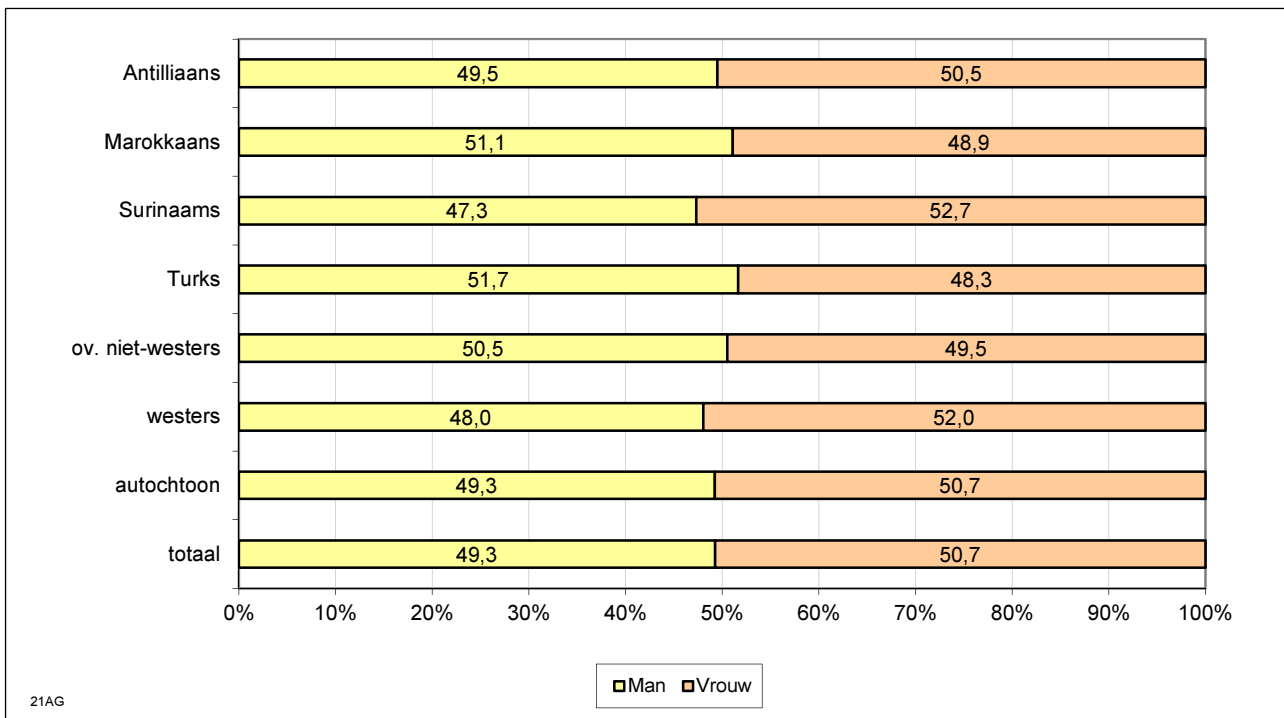

Figuur 2.3: Aandeel Antilliaanse Nederlanders, 1996-2013, per 1 januari (in absolute aantallen en procentuele verdeling naar generatie)

Bron: CBS StatLine en GBA bewerking Risbo

2.3 Geslacht

Van de Antilliaans-Nederlandse bevolking in de 21 gemeenten is 50,5 procent vrouw en 49,5 procent man (zie figuur 2.4). In de totale bevolking van de 21 gemeenten is 50,7 procent vrouw en 49,3 procent man.

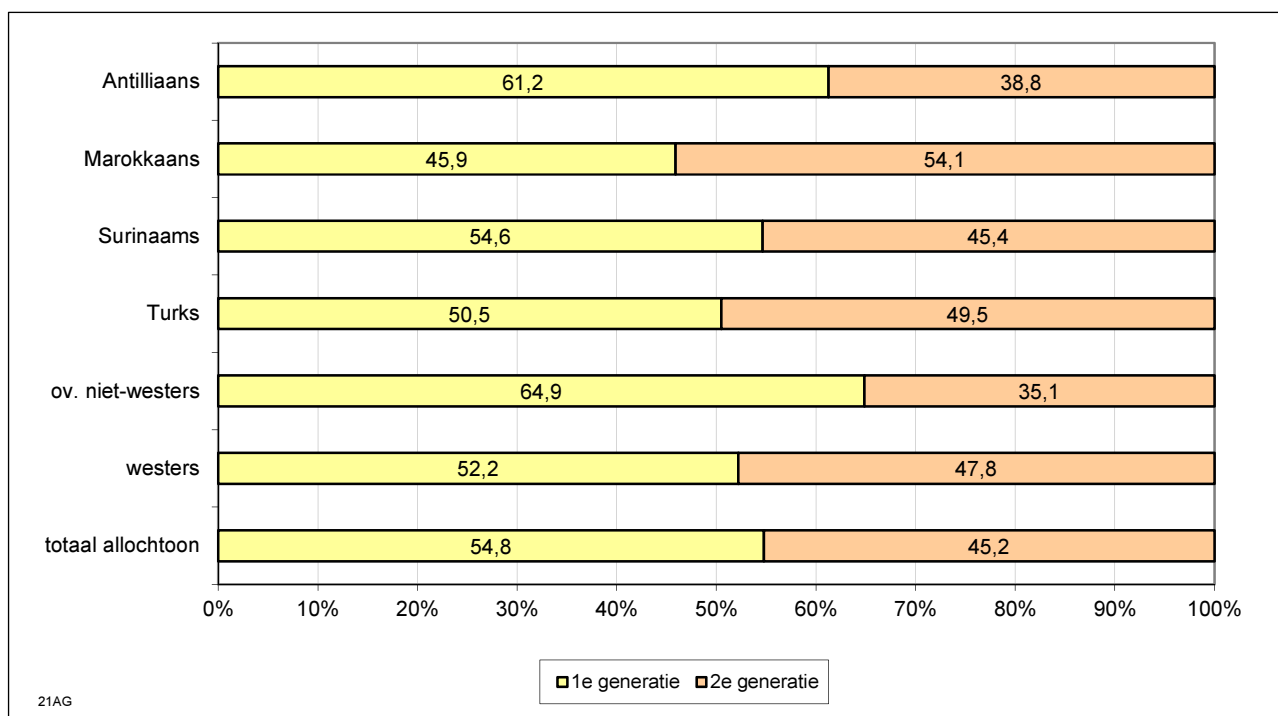
Figuur 2.4: Bevolking naar geslacht, 1 januari 2013 (in procenten van de betreffende bevolkingsgroep)

Bron: GBA, bewerking Risbo

2.4 Generatie

In figuur 2.5 worden de verschillende herkomstgroepen uitgesplitst naar eerste en tweede generatie. Personen die niet in Nederland, maar in het herkomstland geboren zijn, worden tot de eerste generatie gerekend. In Nederland geboren personen met één of twee in het herkomstland geboren ouders worden tot de tweede generatie gerekend. Voor een toelichting op de definities verwijzen we naar de begrippenlijst en technische toelichting in de bijlagen.

Van de Antilliaans-Nederlandse inwoners van de 21 gemeenten is 38,8 procent in Nederland geboren. De tweede generatie Antilliaanse Nederlanders is in relatieve zin de kleinste van de vier grootste herkomstgroepen.

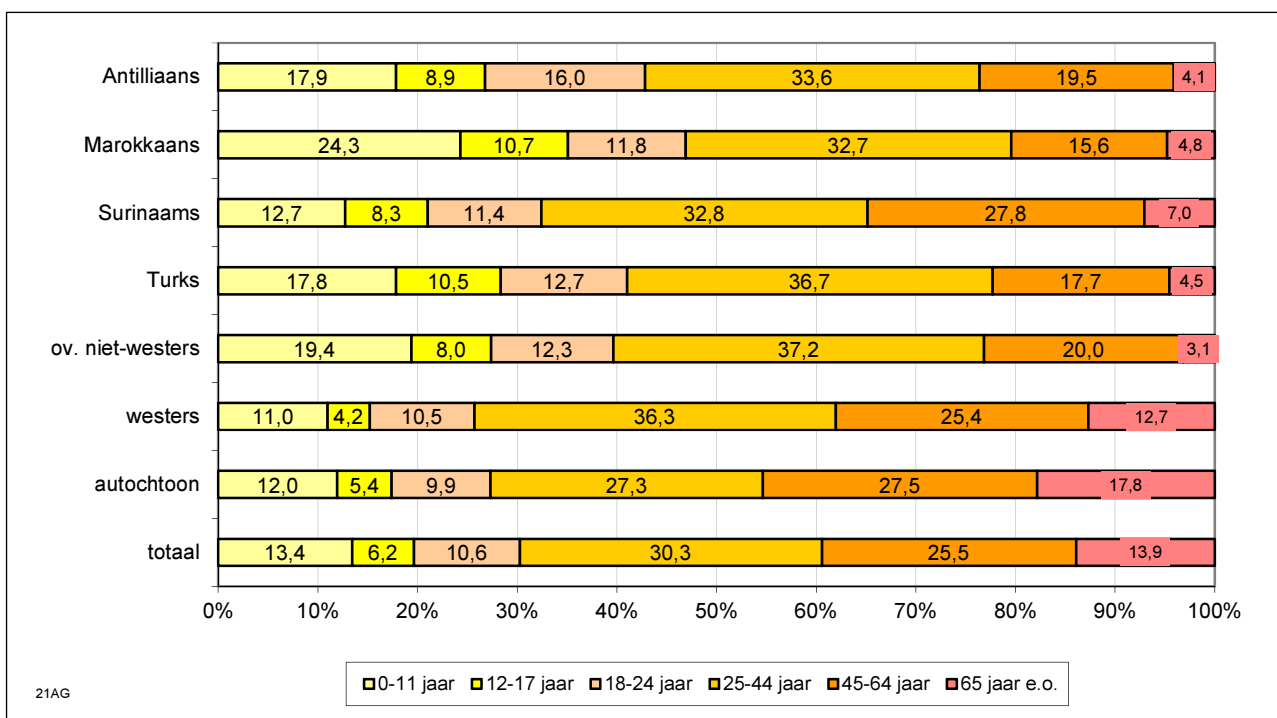
Figuur 2.5: Allochtone bevolking naar generatie, 1 januari 2013 (in procenten van de betreffende bevolkingsgroep)

Bron: GBA, bewerking Risbo

2.5 Leeftijd

In figuur 2.6 wordt de leeftijdsopbouw van Antilliaans-Nederlandse inwoners van de 21 gemeenten vergeleken met andere herkomstgroepen en de totale bevolking in de 21 gemeenten. De Antilliaans-Nederlandse bevolking is in vergelijking met de totale bevolking relatief jong.

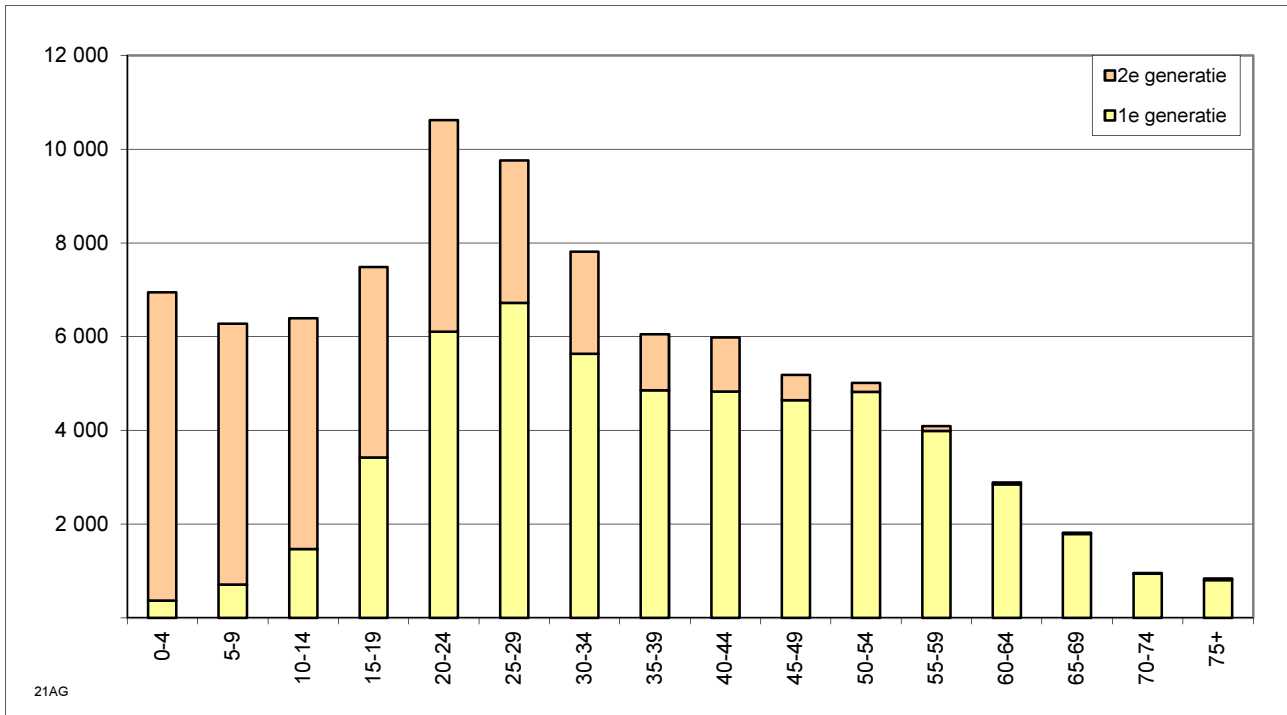
Van de Antilliaans-Nederlandse bevolking is 42,8 procent jonger dan 25 jaar, tegenover 30,3 procent in de hele bevolking van de 21 gemeenten. Slechts een klein deel van de Antilliaans-Nederlandse bevolking is 65 jaar of ouder (4,1 procent). Dit verschilt sterk van de totale bevolking van de 21 gemeenten waarvan 13,9 procent 65 jaar of ouder is.

Figuur 2.6: Bevolking naar leeftijd, 1 januari 2013 (in procenten van de betreffende bevolkingsgroep)

Bron: GBA, bewerking Risbo

Figuur 2.7 laat zien dat er een samenhang is tussen leeftijd en generatie; hoe hoger de leeftijd, hoe groter het aandeel eerste generatie migranten. Het grootste deel van de Antilliaanse Nederlanders onder de 20 jaar is in Nederland geboren. Vanaf de leeftijdsgroep 20-24 jaar is de eerste generatie Antilliaanse Nederlanders in de 21 gemeenten groter dan de tweede generatie. Er zijn nauwelijks Antilliaanse Nederlanders van 50 jaar of ouder die tot de tweede generatie migranten behoren.

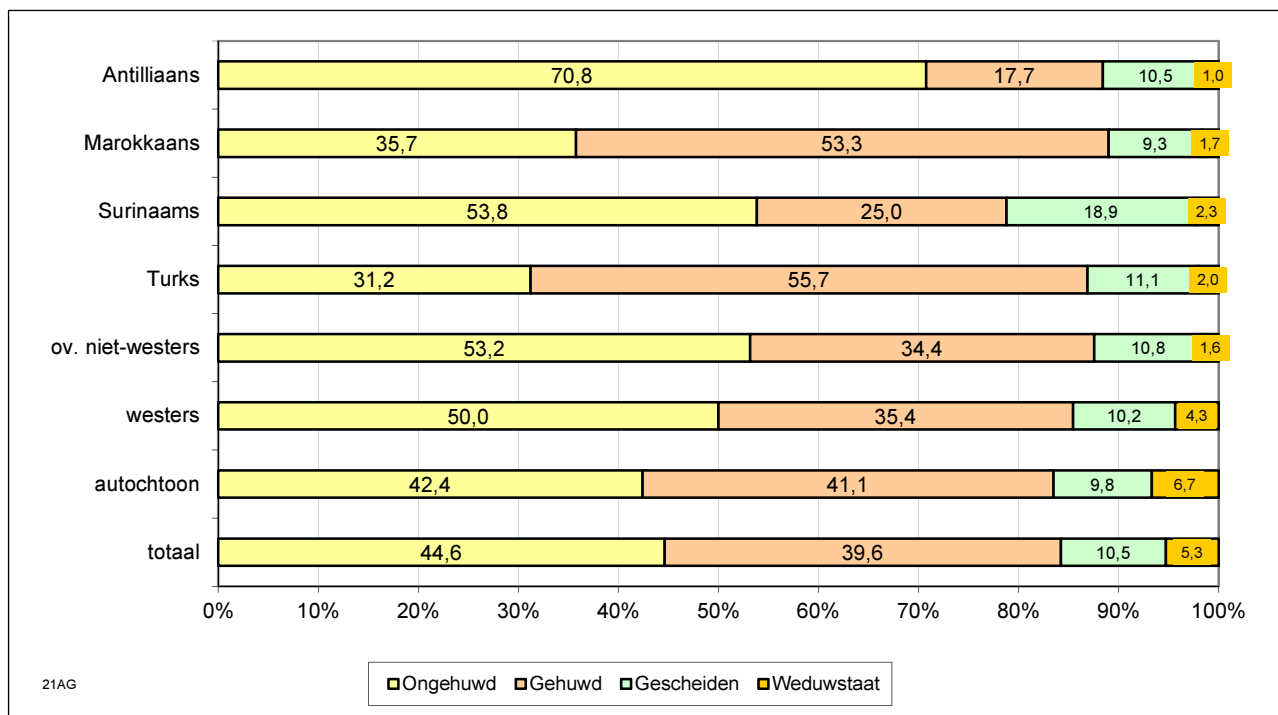
Figuur 2.7: Antilliaanse Nederlanders naar leeftijd en generatie, 1 januari 2013 (in absolute aantallen)

Bron: GBA, bewerking Risbo

2.6 Burgerlijke staat

Van alle inwoners van de 21 gemeenten van 16 jaar en ouder is 44,6 procent ongehuwd, 39,6 procent is gehuwd en de rest gescheiden (10,5 procent) of weduwe/weduwnaar (5,3 procent).

Bij de Antilliaans-Nederlandse bevolking zien we een heel ander beeld. Het aandeel ongehuwden onder Antilliaanse Nederlanders is veel groter dan gemiddeld, namelijk 70,8 procent. Het aandeel gehuwden is veel kleiner dan gemiddeld in de 21 gemeenten (17,7 procent) en van 1,0 procent is de partner overleden (zie figuur 2.8). Het aandeel personen dat is gescheiden (10,5 procent) is gelijk aan onder alle inwoners van de 21 gemeenten. Het aandeel weduwen en weduwnaren is lager dan gemiddeld, dit komt voornamelijk door de leeftijdsopbouw bij de migrantengroepen (zie figuur 2.6). Aangezien de migrantengroepen relatief minder ouderen kennen dan gemiddeld, is het aandeel weduwen/weduwnaren logischerwijze ook kleiner dan gemiddeld.

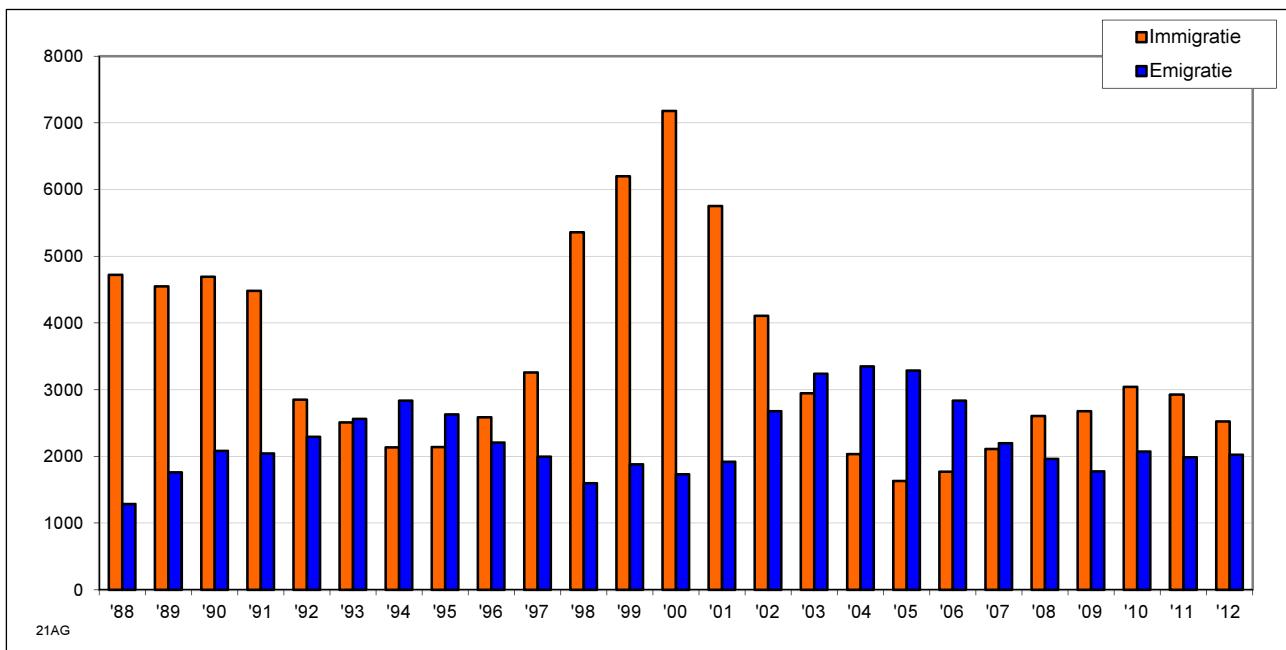

Figuur 2.8: Bevolking (16 jaar en ouder) naar burgerlijke staat, 1 januari 2013 (in procenten van de betreffende bevolkingsgroep)

Bron: GBA, bewerking Risbo

2.7 Buitenlandse migratie

In figuur 2.9 wordt de immigratie en emigratie van Antillianen in de afgelopen 25 jaar weergegeven. Met immigratie bedoelen we hier de vestiging van Antillianen (en Arubanen) vanuit het buitenland in de 21 gemeenten, met emigratie het vertrek van Antillianen (en Arubanen) vanuit de 21 gemeenten naar het buitenland. In de periode 1988-1991 komen jaarlijks ongeveer 4.500 Antillianen vanuit het buitenland naar een van de 21 gemeenten. Na 1991 neemt de immigratie sterk toe met als hoogtepunt het jaar 2000. In dat jaar komen bijna 7.200 Antillianen naar de 21 gemeenten. De sterke toename van het aantal immigranten wordt gevolgd door een al even sterke afname in de jaren daarna. Hierdoor ontstaat in de periode 2003-2007 een vertrekoverschot. In 2005 immigreren er nog slechts circa 1.600 Antillianen naar de 21 gemeenten, datzelfde jaar vertrekken er circa 3.300 Antilliaanse Nederlanders naar het buitenland. Sinds 2006 neemt de immigratie weer toe en neemt de emigratie verder af waardoor de afgelopen vijf jaar een vestigingsoverschot ontstaat. In 2012 vestigen ruim 2.500 Antillianen zich in één van de 21 gemeenten en vertrekken ruim 2.000 Antilliaanse Nederlanders naar het buitenland.

Figuur 2.9: Buitenlandse migratie van Antillianen, 1988-2012 (in absolute aantallen)

Bron: CBS, Statline

Hoofdstuk 3 **Onderwijs**

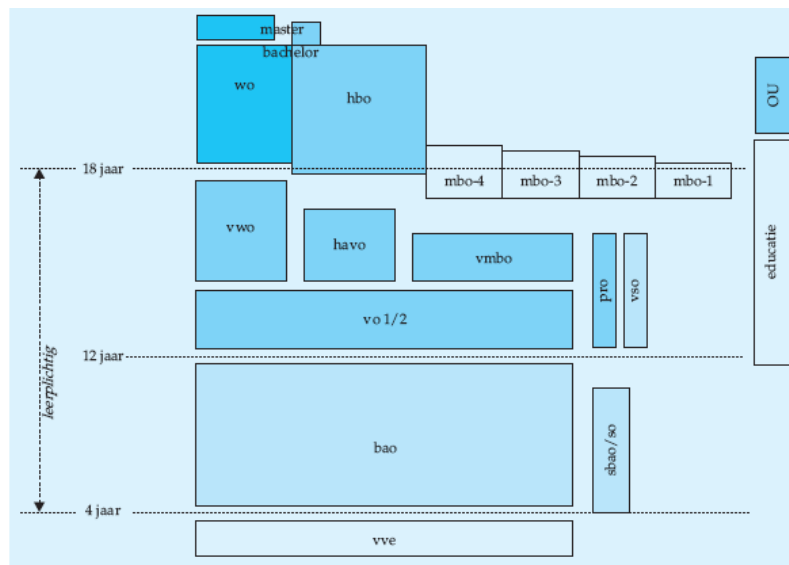
3.1 Inleiding

Een goede opleiding is belangrijk voor de latere positie op de arbeidsmarkt. Een laag opleidingsniveau leidt in het algemeen tot geringere arbeidsmarktkansen, zowel in termen van participatie als het niveau waarop men gaat werken. In paragraaf 3.2 wordt eerst kort ingegaan op de gebruikte begrippen en de databron. Vervolgens staan we in paragraaf 3.3 stil bij de positie van jongeren in de leeftijd 12 t/m 22 jaar in het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs. Een van de hoofddoelstellingen van het beleid is het terugdringen van voortijdig schoolverlaten onder Antilliaanse Nederlanders. In paragraaf 3.4 presenteren we cijfers over nieuwe voortijdig schoolverlaters in het schooljaar 2011/2012. We bekijken of (en zo ja in welke mate) er een oververtegenwoordiging is van Antilliaans-Nederlandse nieuwe voortijdig schoolverlaters ten opzichte van de totale bevolking van de gemeente en of zich hierin ten opzichte van het schooljaar 2008/2009 veranderingen hebben voorgedaan.

3.2 Gebruikte begrippen en databron

Leerlingen, deelnemers en voortijdig schoolverlaters

In deze paragraaf gaan we kort in op de gebruikte begrippen. In paragraaf 3.3 rapporteren we over jongeren in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar in het voortgezet onderwijs (vo), middelbaar beroepsonderwijs (mbo) en hoger onderwijs (ho). De cijfers hebben uitsluitend betrekking op het bekostigde onderwijs. Jongeren die particulier onderwijs volgen blijven buiten beschouwing. In dit hoofdstuk gebruiken we voor jongeren die onderwijs volgen in het algemeen de term leerlingen. Leerlingen die een mbo-opleiding volgen worden ook wel aangeduid als deelnemers. In schema 3.1 is, ter verduidelijking van de gebruikte termen en de niveaus, het Nederlandse onderwijsstelsel schematisch weergegeven.

Bron: OCW.

bao	basisonderwijs	so	speciaal onderwijs
bbi	beroepsbegeleidende leerweg	vmbo	voorbereidend middelbaar beroeps- onderwijs
bol	beroepsopleidende leerweg	vo	voortgezet onderwijs
havo	hoger algemeen voortgezet onderwijs	vso	voortgezet speciaal onderwijs
hbo	hoger beroepsonderwijs	vve	voor- en vroegschoolse educatie
mbo	middelbaar beroepsonderwijs	wvo	voorbereidend wetenschappelijk onderwijs
OU	Open Universiteit	wo	wetenschappelijk onderwijs
pro	praktijkonderwijs		
sbao	speciaal basisonderwijs		

Schema 3.1: Het Nederlandse onderwijsstelsel

Bron: CBS

In paragraaf 3.4 gaan we in op nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv-ers). Onder de nieuwe vsv-ers worden alle leerlingen van 12 t/m 22 jaar verstaan, die in een schooljaar zonder startkwalificatie (diploma van havo, vwo of mbo met minimaal niveau 2) het onderwijs verlaten. Voor de berekening van het percentage nieuwe vsv-ers is het aantal nieuwe vsv-ers in het schooljaar 2011/2012 gedeeld door het totaal aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar in de gemeente per 1 januari 2012 en vermenigvuldigd met 100%.

Data

De in dit hoofdstuk gepresenteerde onderwijsgegevens zijn gebaseerd op registraties in de Basisregistratie Onderwijs (BRON) en aangeleverd door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Alle leerlingen in het bekostigd voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs staan in BRON geregistreerd.

Voorlopige cijfers

In maart is het aantal voortijdig schoolverlaters van voorgaand schooljaar bekend. Deze gegevens hebben de status 'voorlopig' omdat het gaat om gegevens die zijn aangeleverd door de onderwijsinstellingen, maar nog niet zijn gecontroleerd door een accountant. Door de accountantscontrole en door inschrijfmutaties die met terugwerkende kracht worden verwerkt, kunnen er verschillen ontstaan tussen de voorlopige en definitieve cijfers. De definitieve cijfers zijn steeds in oktober bekend. Een voorbeeld: de voorlopige vsv-cijfers van schooljaar 2011/2012 zijn in maart 2013 bekend en worden in oktober 2013 definitief vastgesteld.⁴ In deze rapportage presenteren we de voorlopige cijfers omdat dit de meest actuele gegevens zijn. We gebruiken de voorlopige cijfers van het schooljaar 2011/2012 en de voorgaande schooljaren.

Koppeling

De nieuwe voortijdig schoolverlaters zijn per schooljaar op basis van het versleutelde burgerservicenummer (BSN) gekoppeld aan het bevolkingsbestand per 1 januari. Indien het nummer in een van de bestanden niet bekend is, kan er geen koppeling worden gemaakt. Jongeren waarvan geen nummer bekend is, zijn in onderstaande tabellen dus niet opgenomen. Ook jongeren die in de loop van 2012 vanuit een niet in het onderzoek betrokken gemeente in een van de betrokken gemeenten zijn komen wonen, vallen buiten onderstaande analyses. De in dit hoofdstuk gepresenteerde cijfers kunnen daardoor licht afwijken van eerder door DUO gepresenteerde cijfers.

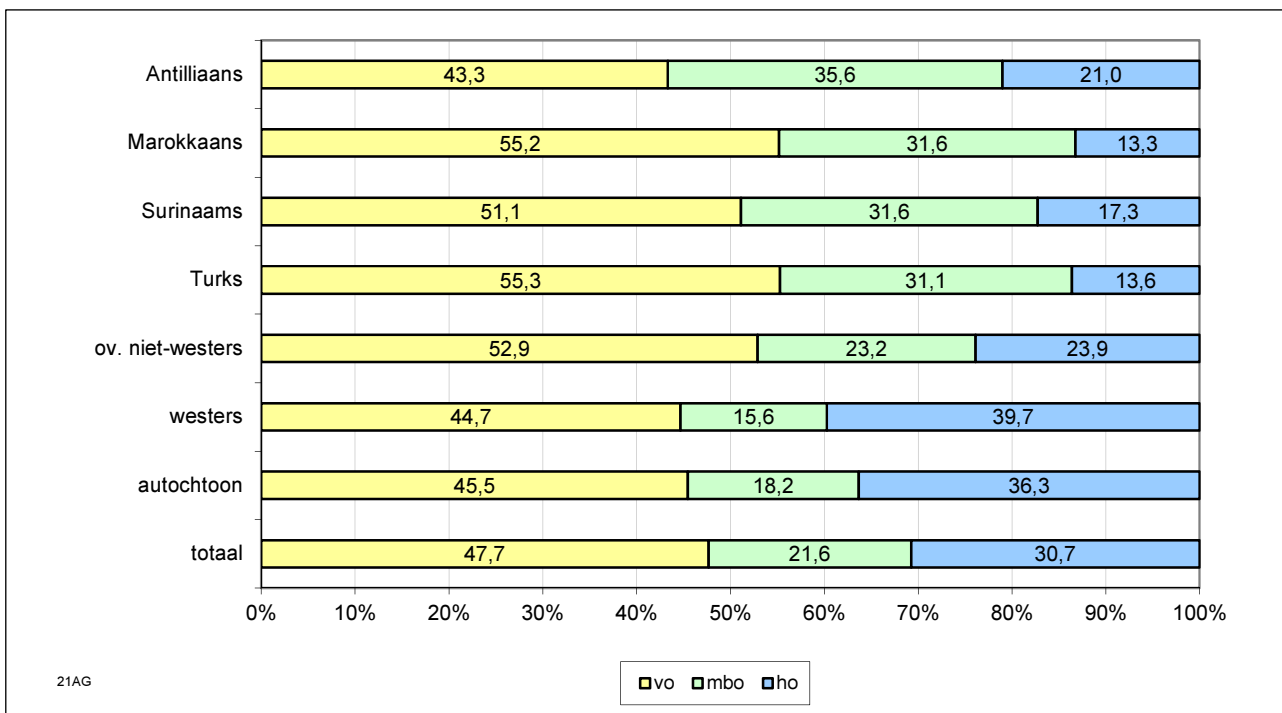
⁴ OCW (2010). *Handleiding vsv-cijferproducten*, p. 17

3.3 Leerlingen en deelnemers

Figuur 3.1 gaat in op de positie van 12 t/m 22-jarige jongeren in het bekostigde onderwijs. We zien dat 47,7 procent van de jongeren van 12 t/m 22 jaar uit de 21 gemeenten voortgezet onderwijs volgt, 21,6 procent volgt middelbaar beroepsonderwijs en de resterende 30,7 procent hoger beroepsonderwijs of wetenschappelijk onderwijs.⁵

Het aandeel Antilliaans-Nederlandse jongeren van 12 t/m 22 jaar dat voortgezet onderwijs volgt (43,3 procent) is iets kleiner dan in de totale groep leerlingen. Van de Antilliaans-Nederlandse leerlingen volgt een bovengemiddeld groot deel een mbo-opleiding (35,6 procent).

De deelname van Antilliaans-Nederlandse leerlingen aan het hoger onderwijs is veel lager dan gemiddeld in de 21 gemeenten (21,0 procent).

Figuur 3.1: Leerlingen in het voortgezet onderwijs, mbo en hoger onderwijs naar etnische herkomst, 1 januari 2012 (in procenten van de betreffende bevolkingsgroep)

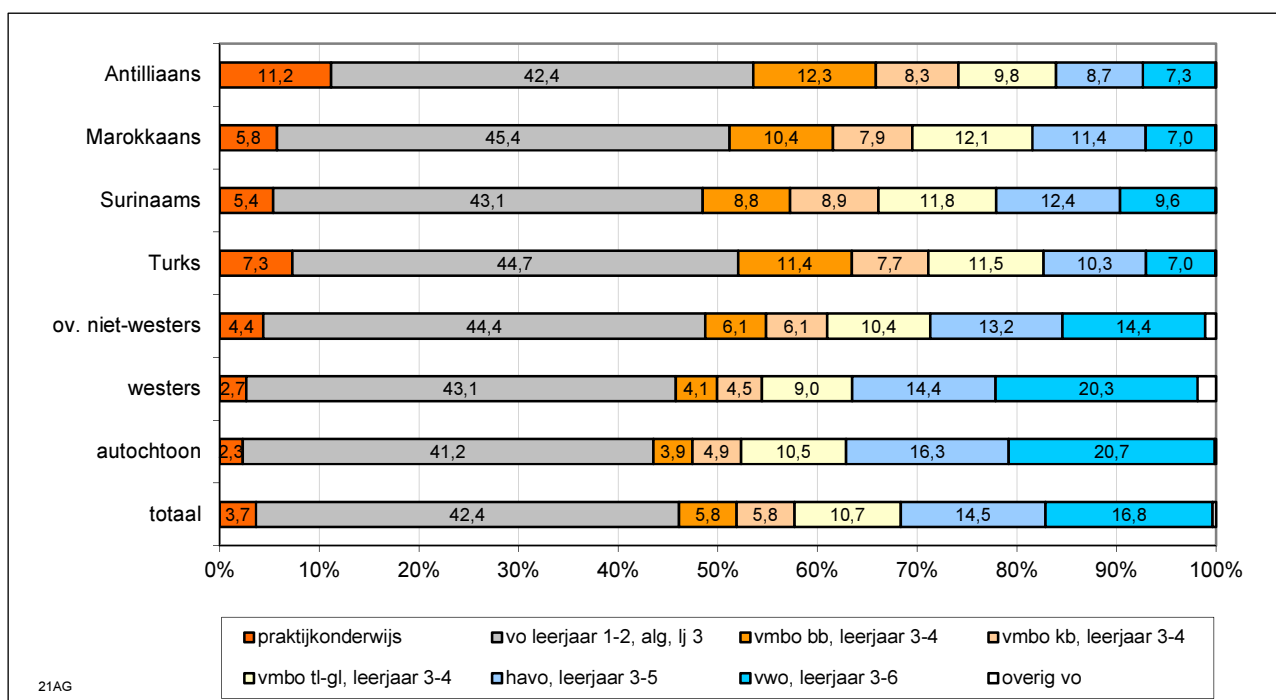
Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

⁵ Een deel van de 12-jarigen (en ook 13-jarigen) volgt nog basisonderwijs. Hierover is in de monitor geen informatie beschikbaar.

3.3.1 Antilliaans-Nederlandse leerlingen in het voortgezet onderwijs

In figuur 3.2 wordt per herkomstgroep aangegeven welk deel van de 12 t/m 22-jarige leerlingen praktijkonderwijs, vmbo, havo en vwo volgt.⁶

Van de Antilliaans-Nederlandse jongeren in de 21 gemeenten volgt een bovengemiddeld groot deel (11,2 procent) praktijkonderwijs. Het praktijkonderwijs is bestemd voor leerlingen die niet in staat zijn om een diploma te behalen in het vmbo. Het beoogt de leerlingen op te leiden voor zeer eenvoudig werk op de arbeidsmarkt. Stages zijn daarbij een essentieel onderdeel. Binnen het vmbo volgen Antilliaans-Nederlandse jongeren vaker dan gemiddeld de laagste leerweg (de basisberoepsgerichte leerweg). Van alle leerlingen volgt 5,8 procent deze leerweg. Bij de Antilliaans-Nederlandse jongeren is dat 12,3 procent. We zien verder dat van de totale groep leerlingen van 12 t/m 22 jaar uit de 21 gemeenten 14,5 procent in de bovenbouw van de havo zit en 16,8 procent in de bovenbouw van het vwo. Bij de Antilliaans-Nederlandse jongeren liggen deze percentages lager. Van de Antilliaans-Nederlandse jongeren zit 8,7 procent van de leerlingen in de bovenbouw van de havo en 7,3 procent in de bovenbouw van het vwo.

Figuur 3.2: Leerlingen in het voortgezet onderwijs naar onderwijsniveau en etnische herkomst, 1 januari 2012 (in procenten van de betreffende bevolkingsgroep)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

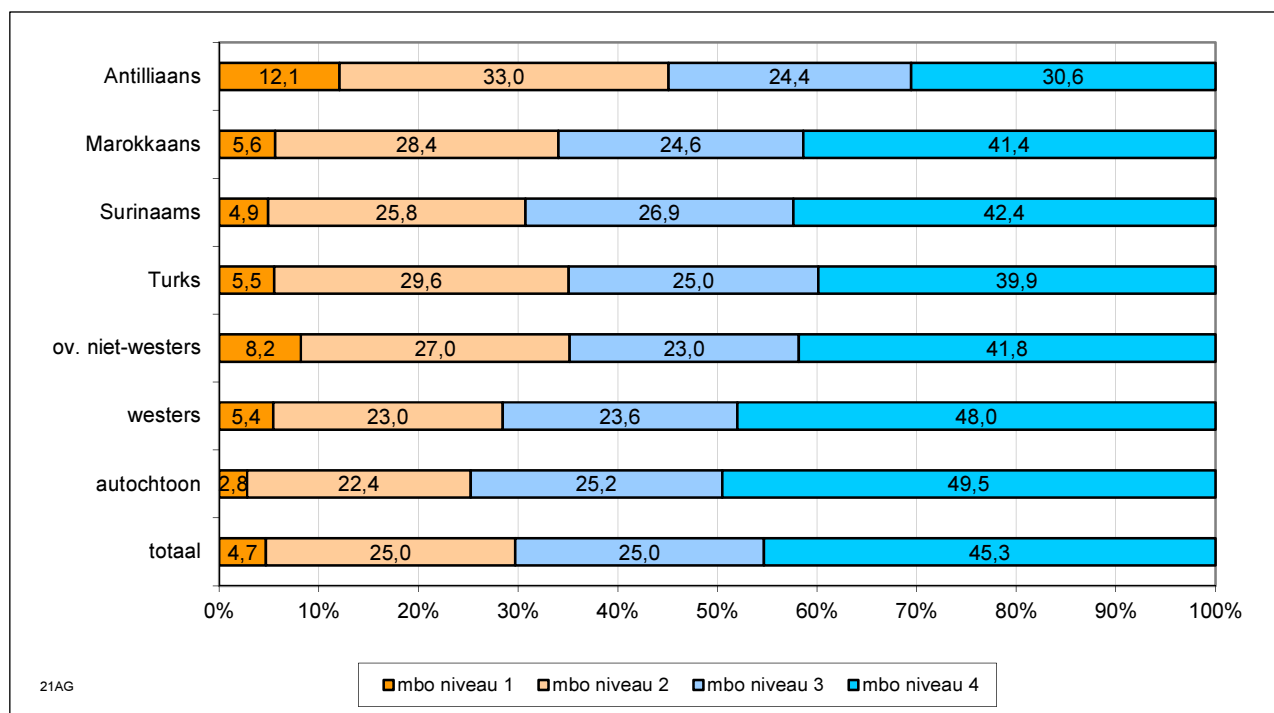
⁶ Leerlingen in het speciaal onderwijs zijn in deze figuur buiten beschouwing gelaten. Het speciaal onderwijs is voor leerlingen met een functiebeperking (zie schema 3.1). Hierover is in de monitor geen informatie beschikbaar.

3.3.2 Antilliaans-Nederlandse deelnemers in het mbo

Figuur 3.3 heeft betrekking op de 12 t/m 22-jarige schoolgaande jongeren in het mbo. Het mbo kent met name in de beroepsbegeleidende leerweg een aanzienlijk aantal leerlingen dat ouder is dan 22 jaar. Deze blijven hier buiten beschouwing omdat er geen gegevens over beschikbaar zijn.

Het mbo kent vier niveaus. In de 21 gemeenten volgt 4,7 procent van alle deelnemers een assistent-opleiding (niveau 1). Verder zien we dat 25,0 procent van de deelnemers de basisberoepsopleiding (niveau 2) en eveneens 25,0 procent de vakopleiding (niveau 3) volgt. Het aandeel deelnemers dat een middenkader- of specialistenopleiding (niveau 4) volgt is het grootst, 45,3 procent.

Bij de Antilliaans-Nederlandse deelnemers zien we een ander beeld. Het aandeel deelnemers op niveau 1 is duidelijk groter dan gemiddeld (12,1 procent). Het deel dat een opleiding op niveau 2 volgt, is veel groter dan het gemiddelde (33,0 procent). Een vakopleiding wordt gevolgd door een percentage dat vergelijkbaar is met dat in de hele groep in de 21 gemeenten (24,4 procent). Vooral op niveau 4 is het percentage Antilliaanse Nederlanders lager dan het gemiddelde (30,6 procent).

Figuur 3.3: Leerlingen (12-22 jaar) aan het mbo naar niveau en etnische herkomstgroep, 1 januari 2012 (in procenten van de betreffende bevolkingsgroep)

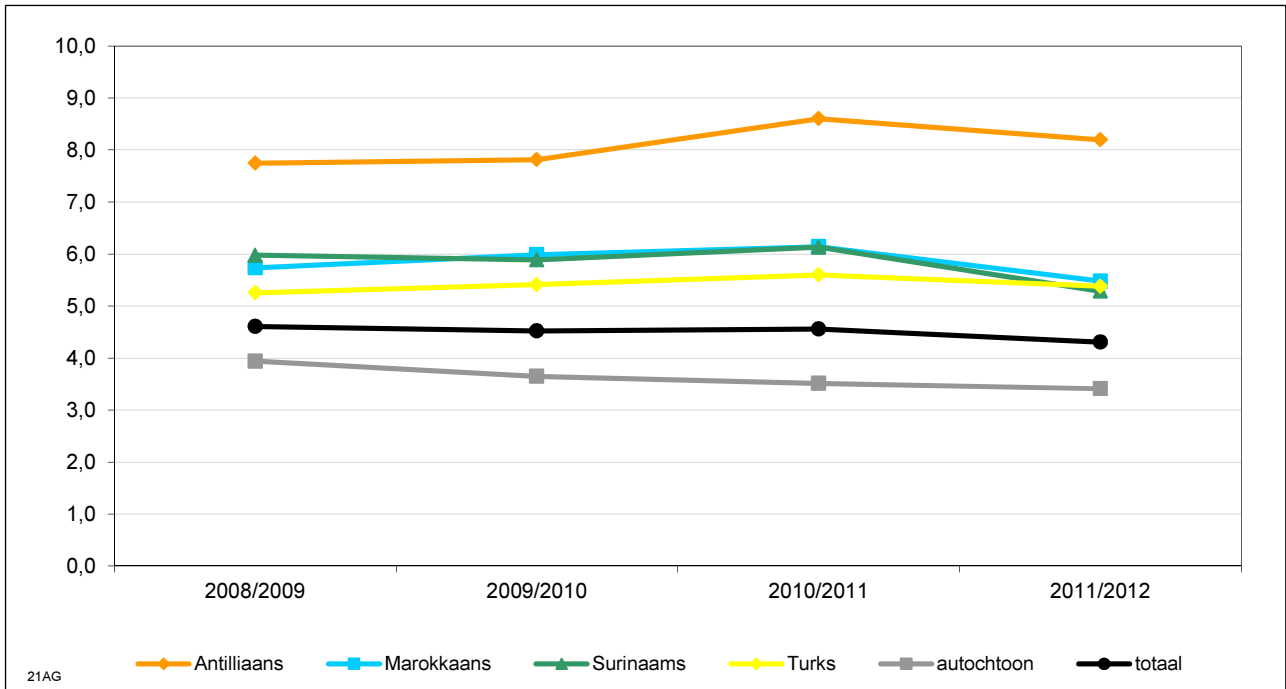
Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

3.4 Nieuwe voortijdig schoolverlaters

In deze paragraaf gaan we in op nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv-ers). We bekijken het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters onder Antilliaans-Nederlandse jongeren en relateren dit aan het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters onder alle jongeren in de 21 gemeenten. We kijken daarbij tevens naar de ontwikkeling van het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters sinds het schooljaar 2008/2009. In figuur 3.4 is het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar per schooljaar opgenomen.

Per 1 januari 2012 wonen er in de 21 gemeenten 282.031 jongeren van 12 t/m 22 jaar die voortgezet onderwijs of middelbaar beroepsonderwijs volgen (zie tabel 3.1). In het schooljaar 2011/2012 hebben er hiervan 12.146 (4,3 procent) de school voortijdig verlaten. Het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters is iets lager dan in het schooljaar 2008/2009 toen 4,6 procent van de jongeren zonder startkwalificatie uitstroomde. Het afgelopen jaar is het percentage vsv-ers gedaald.

Van de 9.192 Antilliaans-Nederlandse jongeren die voortgezet onderwijs of middelbaar beroepsonderwijs volgen hebben er 753 (8,2 procent) de school voortijdig verlaten. Het aandeel Antilliaans-Nederlandse jongeren dat de school voortijdig verlaat, is iets hoger dan in het schooljaar 2008/2009 toen 7,7 procent de school voortijdig verliet. Het afgelopen jaar is het percentage Antilliaans-Nederlandse vsv-ers gedaald.

Figuur 3.4: Nieuwe voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) naar etnische herkomst, schooljaar 08/09 tot en met 11/12 (in procenten van de betreffende deelpopulatie)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Oververtegenwoordiging

Een belangrijke doelstelling van het beleid is het terugdringen van de oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters. De oververtegenwoordiging wordt berekend door het verschil tussen het aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters in de totale groep en de groep van Antilliaanse Nederlanders te delen door het aandeel in de totale groep.⁷ In tabel 3.1 is per herkomstgroep het aantal en aandeel nieuwe voortijdig schoolverlaters en de oververtegenwoordiging weergegeven.

Van alle jongeren die voortgezet of middelbaar beroepsonderwijs volgen is 4,3 procent een nieuwe voortijdig schoolverlater. Van de Antilliaans-Nederlandse jongeren heeft 8,2 procent de school voortijdig verlaten. De oververtegenwoordiging van de Antilliaans-Nederlandse nieuwe voortijdig schoolverlaters komt daarmee uit op 90 procent. Dat is 22 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van 68 procent in het schooljaar 2008/2009. Onder Antilliaans-Nederlandse schoolverlaters gaat het om een toename van 40 personen. Onder de totale groep schoolverlaters gaat het om een afname van 992 personen.

Tabel 3.1: Nieuwe voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) naar etnische herkomst, schooljaar 08/09 tot en met 11/12

21Agem	Antilliaans					verschil 09-12	totaal				verschil 09-12
	08/09	09/10	10/11	11/12	08/09		09/10	10/11	11/12		
ll'en vo/mbo 12 t/m 22 jaar	9.206	9.496	9.169	9.192		285.144	287.430	281.061	282.031		
nw. v. schoolverlaten (N)	713	742	789	753	40	13.138	12.996	12.813	12.146	-992	
nw. v. schoolverlaten (%)	7,7	7,8	8,6	8,2	0,5	4,6	4,5	4,6	4,3	-0,3	
oververtegenwoordiging (%)	68	73	89	90	22	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

⁷ Een rekenvoorbeeld: als van alle jongeren in de gemeente 5% de school voortijdig verlaat en van de jongeren in de herkomstgroep 7,5% dan is de oververtegenwoordiging: $((7,5-5)/5)*100=50\%$. Het percentage oververtegenwoordiging is berekend op basis van de niet-afgeronde percentages.

Oververtegenwoordiging in de 21 gemeenten

Figuur 3.5 geeft een overzicht van de situatie van de Antilliaans-Nederlandse voortijdige schoolverlaters in de 21 gemeenten in het schooljaar 2011/2012. Hierbij kijken we naar vier kernaspecten, het percentage vsv-ers, de oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse vsv-ers ten opzichte van de totale bevolking van de gemeente en de toe- of afname van deze oververtegenwoordiging in vergelijking met het schooljaar 2008/2009. Ook de omvang van het aantal vsv-ers is in de figuur terug te zien. De exacte waarden voor deze aspecten zijn vermeld onder de figuur (zie ook tabellen b3.3 en b3.3a in de bijlage).

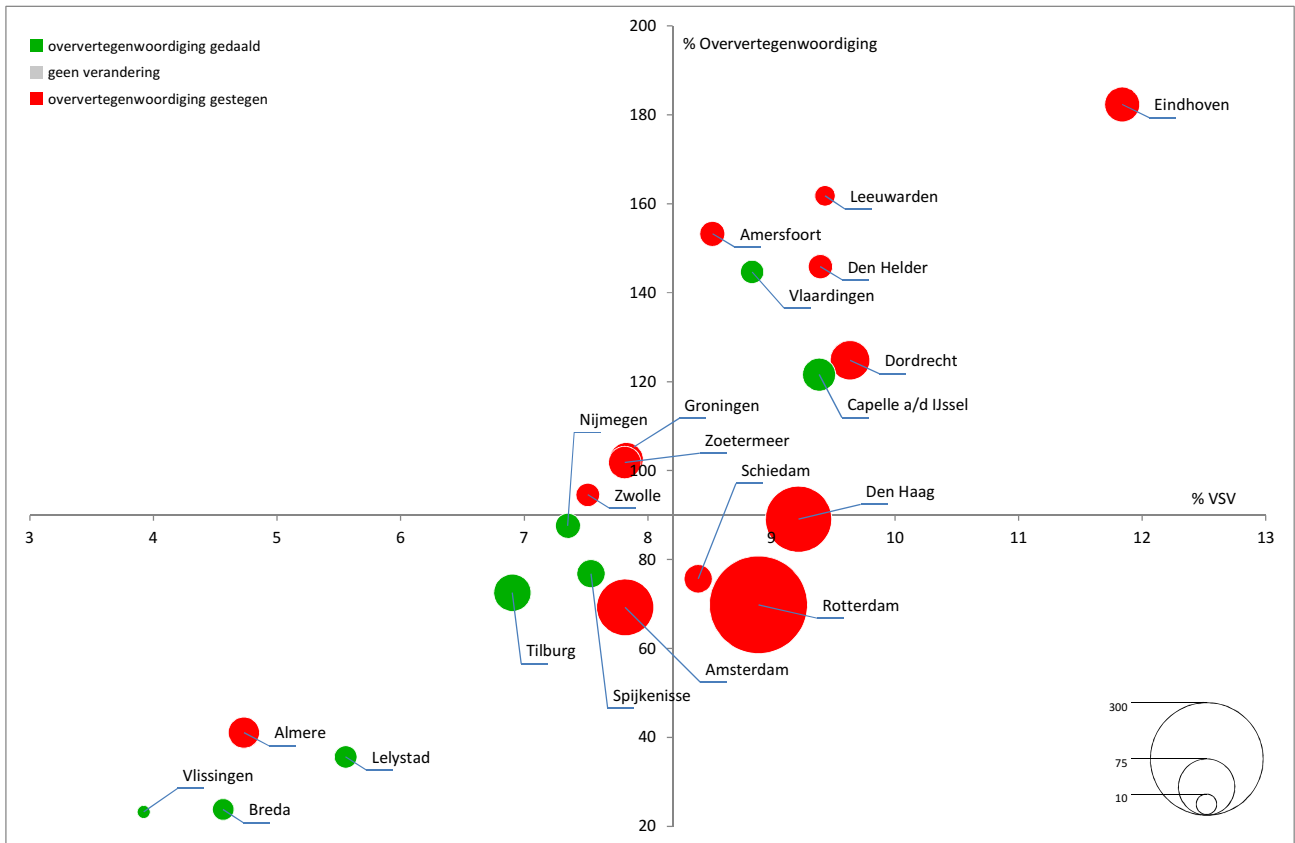
De horizontale positie van elke cirkel geeft het percentage Antilliaans-Nederlandse nieuwe vsv-ers in schooljaar 2011/2012 weer. Gemiddeld is 8,2 procent van de Antilliaans-Nederlandse jongeren in de 21 gemeenten voortijdig schoolverlater. In Vlissingen is dit met 3,9 procent het laagst. In Eindhoven is het aandeel Antilliaans-Nederlandse vsv-ers het hoogst (11,8 procent).

De verticale positie van elke cirkel geeft voor schooljaar 2011/2012 het percentage oververtegenwoordiging weer. De oververtegenwoordiging in de 21 gemeenten is gemiddeld 90 procent. Tussen de gemeenten bestaan er grote verschillen in oververtegenwoordiging. In Breda en Vlissingen is de oververtegenwoordiging het laagst (24 en respectievelijk 23 procent). Ook in Lelystad en Almere is de oververtegenwoordiging relatief beperkt (respectievelijk 36 en 41 procent). In Eindhoven is de oververtegenwoordiging het hoogst (182 procent).

Een belangrijke doelstelling van het beleid is om de oververtegenwoordiging terug te dringen. De kleur van de cirkel geeft de verandering in de oververtegenwoordiging aan in vergelijking met de oververtegenwoordiging in schooljaar 2008/2009. In 8 van de 21 gemeenten is de oververtegenwoordiging afgenomen. De afname is het grootst in Vlissingen (-123 procentpunten). In 13 gemeenten is de oververtegenwoordiging toegenomen. Gemiddeld over alle 21 gemeenten is de oververtegenwoordiging in vergelijking met het schooljaar 2008/2009 met 22 procentpunten toegenomen.

De gemeenten verschillen sterk in omvang en ook het aantal Antilliaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters loopt sterk uiteen. De grootte van de cirkel geeft het absolute aantal Antilliaans-Nederlandse nieuwe vsv-ers in schooljaar 2011/2012 weer. De grootste cirkel is die van Rotterdam, daar zijn in schooljaar 2011/2012 227 Antilliaans-Nederlandse vsv-ers. De kleinste cirkel is die van Vlissingen gevolgd door Leeuwarden. In Vlissingen zijn er 4 Antilliaans-Nederlandse vsv-ers, in Leeuwarden 10 Antilliaans-Nederlandse vsv-ers.

Onderwijs

	Antilliaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters					
	populatie	voortijdig schoolverlaters		oververtegenwoordiging		
	2011/2012 N	2011/2012 N	2011/2012 %	2008/2009 %	2011/2012 %	verschil 08/09 – 11/12 %
Rotterdam	2.552	227	8,9	58	70	12
Amsterdam	985	77	7,8	47	69	22
Den Haag	1.128	104	9,2	61	89	28
Almere	486	23	4,7	23	41	18
Tilburg	478	33	6,9	90	73	-17
Groningen	345	27	7,8	-7	103	110
Dordrecht	384	37	9,6	65	125	60
Zoetermeer	320	25	7,8	54	102	48
Eindhoven	245	29	11,8	44	182	138
Breda	241	11	4,6	92	24	-68
Nijmegen	204	15	7,4	102	88	-14
Capelle a/d IJssel	277	26	9,4	126	122	-4
Spijkenisse	252	19	7,5	80	77	-3
Lelystad	216	12	5,6	53	36	-17
Schiedam	226	19	8,4	23	76	53
Amersfoort	176	15	8,5	40	153	113
Zwolle	173	13	7,5	91	95	4
Vlaardingen	147	13	8,8	149	145	-4
Den Helder	149	14	9,4	53	146	93
Leeuwarden	106	10	9,4	137	162	25
Vlissingen	102	4	3,9	146	23	-123
Hellevoetsluis	-	-	-	47	-	-
Totaal 21 AG	9.192	753	8,2	68	90	22

Figuur 3.5: Antilliaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters in de 21 gemeenten

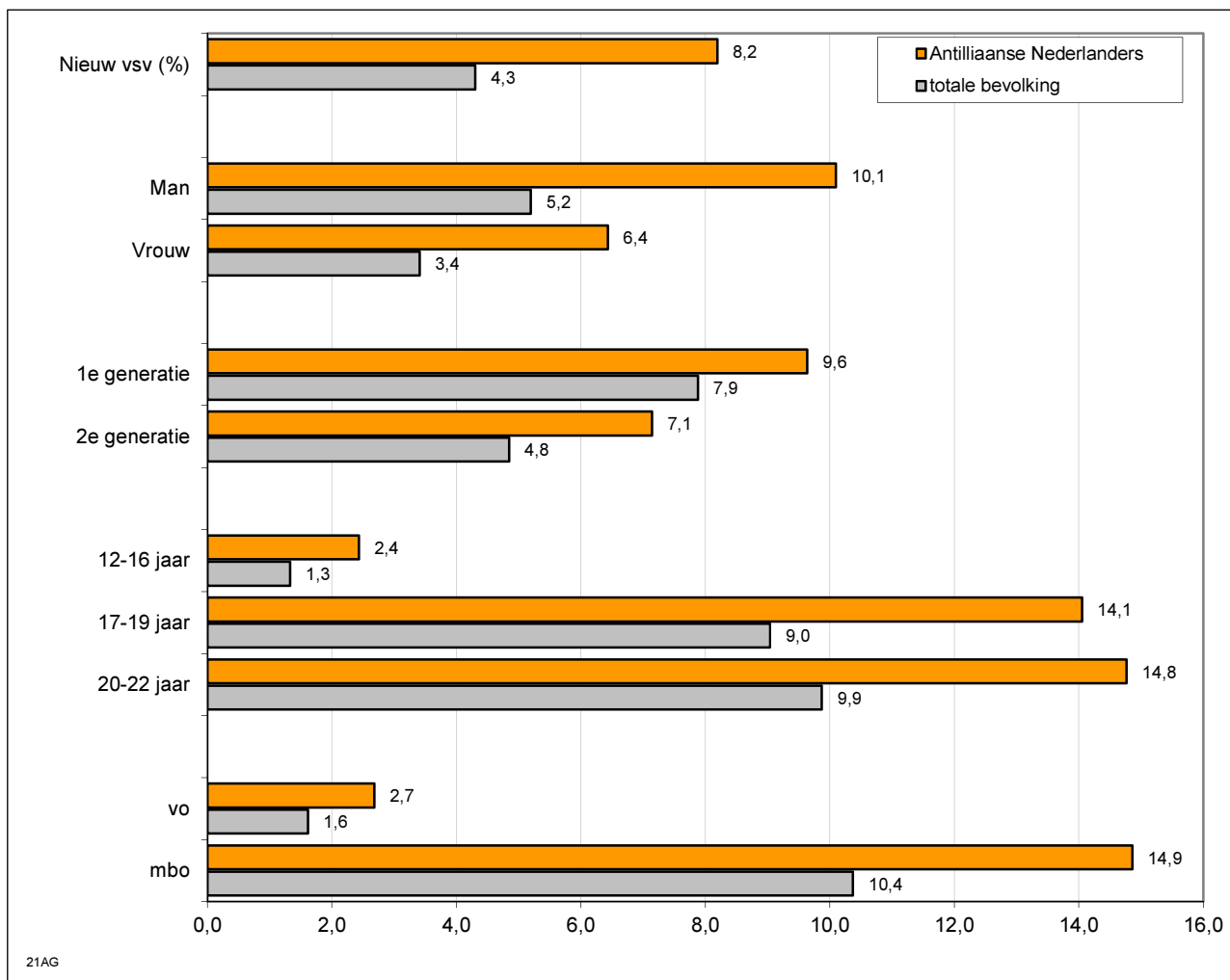
Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

3.4.1 Antilliaans-Nederlandse nieuwe voortijdig schoolverlaters naar achtergrondkenmerken

In figuur 3.6 splitsen we de vsv-cijfers uit naar geslacht, generatie en leeftijd.

Doorgaans is het aandeel voortijdig schoolverlaters onder jongens groter dan onder meisjes. Ook bij de jongeren van Antilliaanse herkomst in de 21 gemeenten is dat het geval. Onder Antilliaans-Nederlandse meisjes is het aandeel voortijdig schoolverlaters 6,4 procent, onder de Antilliaans-Nederlandse jongens 10,1 procent. Van de eerste generatie Antilliaanse Nederlanders is 9,6 procent voortijdig schoolverlater, van de tweede generatie 7,1 procent.⁸ We zien dat voortijdig schoolverlaten minder voorkomt bij jongeren van 12 t/m 16 jaar (2,4 procent). Van de 17 t/m 19-jarigen is 14,1 procent vsv-er. Van de jongeren van 20 t/m 22 jaar is 14,8 procent schoolverlater. Voortijdig schoolverlaten komt in het mbo vaker voor dan in het vo, dat geldt ook voor Antilliaans-Nederlandse jongeren (respectievelijk 14,9 en 2,7 procent).

⁸ Het verschil tussen de eerste en tweede generatie is deels het gevolg van het verschil in de leeftijdsopbouw. Onder de eerste generatie Antilliaanse Nederlanders is het aandeel 17-22 jarigen groter dan onder de tweede generatie en het aandeel vsv-ers onder 17-22 jarige jongeren is veel groter dan onder de 12-16 jarige jongeren.

Figuur 3.6 Aandeel nieuwe vsv-ers (12-22 jaar) onder Antilliaanse Nederlanders naar achtergrondkenmerken, in schooljaar 2011/2012 (in procenten van de betreffende deelpopulatie)

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

* Bij uitsplitsing naar generatie heeft het totaalcijfer betrekking op de totale allochtone bevolking

3.5 Onderwijs 2003/2004 - 2011/2012

In het voorgaande is ingegaan op een aantal aspecten van de onderwijspositie van Antilliaanse Nederlanders in het schooljaar 2011/2012. We constateren dat Antilliaanse Nederlanders in een achterstandspositie verkeren. Zij zijn oververtegenwoordigd op de lagere niveaus van het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs. Ook verlaat een relatief groot deel van de Antilliaans-Nederlandse jongeren het onderwijs zonder startkwalificatie. Al met al ontstaat er wellicht een te eenzijdig en negatief beeld van de onderwijspositie van de groep, terwijl er in de afgelopen jaren wel degelijk vooruitgang is geboekt. Analyse van landelijke cijfers van het Sociaal Cultureel Planbureau

(SCP) over de periode 2003/2004 t/m 2011/2012 laat bijvoorbeeld zien dat het aandeel Antilliaanse Nederlanders in de (lagere) basisberoepsgerichte leerweg van het vmbo sterk is gedaald en het aandeel Antilliaanse Nederlanders in de havo en het vwo juist is gestegen.⁹ Naast de bekende achterstanden hebben zich in de laatste jaren dus wel degelijk ook positieve ontwikkelingen voorgedaan.

⁹ SCP (2012). *Jaarrapport Integratie 2011*, p. 104.

Hoofdstuk 4 **Arbeid en Uitkering**

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk gaan we in op de arbeids- en uitkerings situatie van de Antilliaans-Nederlandse bevolking. In paragraaf 4.2 wordt allereerst kort ingegaan op de gebruikte begrippen en databronnen. Vervolgens wordt in paragraaf 4.3 gerapporteerd over het aandeel niet-werkende werkzoekenden. Het aandeel werkzoekenden onder Antilliaanse Nederlanders is landelijk gezien hoger dan in de totale bevolking. Het reduceren van de oververtegenwoordiging van Antilliaanse Nederlanders op dit terrein is een belangrijke doelstelling van het beleid gericht op Antilliaanse Nederlanders. We bekijken of er ten opzichte van de totale bevolking van de gemeente een oververtegenwoordiging is van Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden en of zich hierin ten opzichte van 2009 veranderingen hebben voorgedaan. In paragraaf 4.4 doen we een soortgelijke analyse voor het aandeel uitkeringsontvangers onder Antilliaanse Nederlanders.

4.2 Gebruikte begrippen en databronnen

Niet-werkende werkzoekenden en uitkeringsontvangers

In deze paragraaf gaan we kort in op de gebruikte begrippen. In paragraaf 4.3 rapporteren we over niet-werkende werkzoekenden (NWW) in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar. Een niet-werkende werkzoekende is gedefinieerd als een persoon die bij een vestiging van het UWV WERKbedrijf is ingeschreven als een werkzoekende zonder werk of als werkzoekende die minder dan twaalf uur per week werkt met een inschrijfdatum en geen uitschrijfdatum. In paragraaf 4.4 gaan we in op personen die een uitkering ontvangen in het kader van de Wet werk en bijstand (WWB), de Wet investeren in jongeren (WIJ) en/of de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, respectievelijk arbeidsongeschikte zelfstandigen (IOAW en IOAZ).¹⁰

Veelal wordt gerapporteerd over het percentage niet-werkende werkzoekenden en uitkeringsontvangers. Deze percentages zijn berekend door het aantal NWW-ers (respectievelijk het aantal uitkeringsontvangers) te delen door het

¹⁰ Per 1 januari 2012 is de WIJ afgeschaft. Jongeren kunnen vanaf die datum een WWB uitkering aanvragen. In een paar gemeenten zijn ook enkele personen die een uitkering ontvangen in het kader van de Wet inkomensvoorziening kunstenaars (WIK) in het bestand opgenomen. Deze blijven in de navolgende analyses buiten beschouwing.

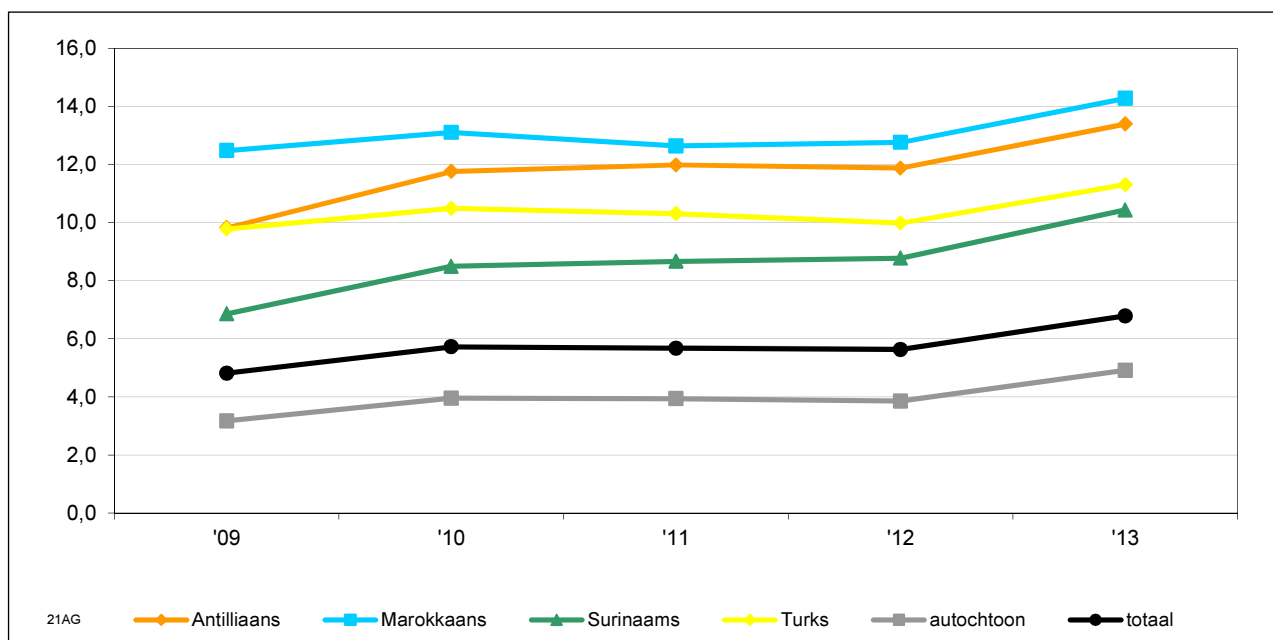
aantal personen in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar (de potentiële beroepsbevolking) en te vermenigvuldigen met 100%.

Data

De in dit hoofdstuk gepresenteerde gegevens over niet-werkende werkzoekenden zijn gebaseerd op registraties afkomstig van het UWV WERKbedrijf. Het UWV WERKbedrijf levert aan veel gemeenten jaarlijks een databestand met niet-werkende werkzoekenden per 31 december. Dit databestand is, met toestemming van UWV WERKbedrijf, door de gemeenten aan Risbo doorgeleverd. Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van het bestand met werkzoekenden die per 31-12-2012 bij het UWV WERKbedrijf stonden ingeschreven. De cijfers over uitkeringen zijn afkomstig van de gemeentelijke of regionale uitkeringsinstanties. De uitkeringscijfers hebben zowel betrekking op de aanvragers als de partners. De cijfers hebben 1-1-2013 als peildatum.

4.3 Werkzoekenden

In figuur 4.1 is het aandeel werkzoekenden in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar van 2009 tot en met 2013 opgenomen.

Figuur 4.1: Werkzoekenden (15-64 jaar) naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 tot en met 2013 (in procenten van de betreffende bevolkingsgroep)

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Per 1 januari 2013 wonen in de 20 gemeenten 2.307.437 personen van 15 t/m 64 jaar.¹¹ Daarvan staan er 156.537 (6,8 procent) als niet-werkende werkzoekende bij het UWV WERKbedrijf ingeschreven (zie ook tabel 4.1). Het aandeel niet-werkende werkzoekenden is toegenomen ten opzichte van 2009. Toen stond 4,8 procent van de 15-64-jarigen als niet-werkende werkzoekende ingeschreven. Van de 55.542 Antilliaanse Nederlanders van 15 t/m 64 jaar zijn er 7.439 (13,4 procent) als niet-werkende werkzoekende geregistreerd. Het aandeel Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden is duidelijk hoger dan in 2009, toen 9,8 procent als niet-werkende werkzoekende stond ingeschreven. Na een stijging in het eerste jaar, was het percentage werkzoekenden twee jaar redelijk stabiel. Het afgelopen jaar is het percentage werkzoekenden weer gestegen.

Tabel 4.1: Werkzoekenden (15-64 jaar) naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 tot en met 1 januari 2013

	Antilliaans					verschil 09-13	totaal					verschil 09-13
	'09	'10	'11	'12	'13		'09	'10	'11	'12	'13	
bevolking van 15 t/m 64 jaar	50.395	52.168	53.753	55.007	55.542		2.254.390	2.274.569	2.303.151	2.307.628	2.307.437	
werkzoekenden	4.948	6.134	6.441	6.532	7.439	2.491	108.516	130.229	130.755	129.921	156.537	48.021
% werkzoekenden	9,8	11,8	12,0	11,9	13,4	3,6	4,8	5,7	5,7	5,6	6,8	2,0
oververtegenwoordiging (%)	104	105	111	111	97	-7	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Oververtegenwoordiging

Het aandeel niet-werkende werkzoekenden onder Antilliaanse Nederlanders is hoger dan in de totale bevolking van de 20 gemeenten. Een doelstelling van het beleid is het terugdringen van de oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse niet-werkende werkzoekenden. De oververtegenwoordiging geeft aan in hoeverre het percentage werkzoekenden onder Antilliaanse Nederlanders afwijkt van dat onder de hele bevolking in de gemeente. De oververtegenwoordiging wordt berekend door het verschil tussen het aandeel werkzoekenden in de totale groep en de groep Antilliaanse Nederlanders te delen door het aandeel in de totale groep. In tabel 4.1 is per herkomstgroep het aantal en aandeel werkzoekenden onder 15 t/m 64-jarigen en het percentage oververtegenwoordiging weergegeven sinds 2009.

Van alle 15 t/m 64-jarigen is 6,8 procent werkzoekend. Van de Antilliaanse Nederlanders in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar is 13,4 procent werkzoekend. De oververtegenwoordiging van de Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden ten opzichte van de totale bevolking is 97 procent. Dat is 7 procentpunten lager dan de oververtegenwoordiging van 104 procent in 2009. Deze daling zien we

¹¹ De gemeente Amsterdam acht de NWW-gegevens onvoldoende betrouwbaar voor dit jaar. Om vertekening te voorkomen zijn ook voor de eerdere jaren de gegevens van Amsterdam niet opgenomen. We spreken in deze paragraaf dan ook over 20 in plaats van 21 gemeenten.

vooral in het laatste jaar. Onder Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden gaat het om een toename van 2.491 personen. Onder de totale groep werkzoekenden gaat het om een toename van 48.021 personen.

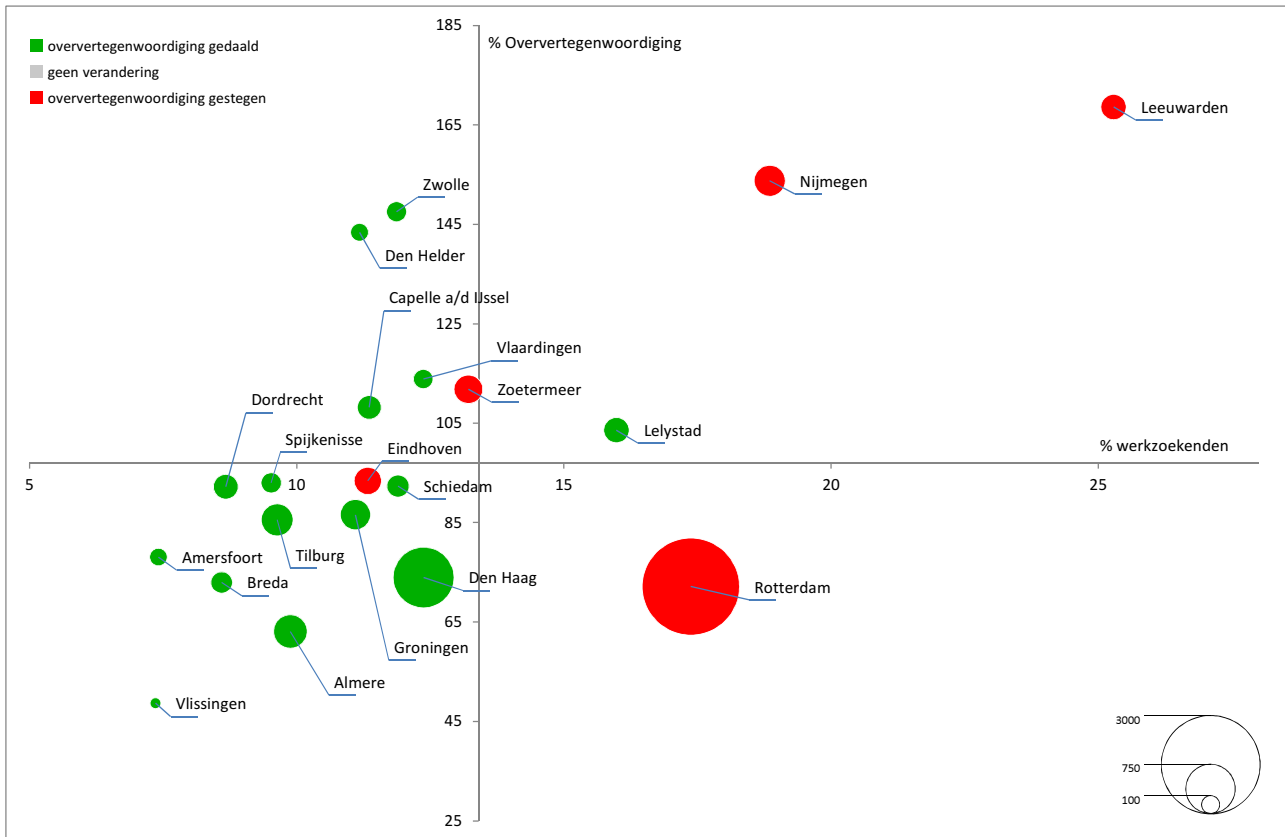
Oververtegenwoordiging in de 20 gemeenten

Figuur 4.2 geeft een overzicht van de situatie van de Antilliaans-Nederlandse 15-64-jarige werkzoekenden in de 20 gemeenten per 1 januari 2013. Hierbij kijken we naar vier kernaspecten, het percentage werkzoekenden, de oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden ten opzichte van de totale bevolking van de gemeente en de toe- of afname van deze oververtegenwoordiging in vergelijking met de oververtegenwoordiging per 1 januari 2009. Ook de omvang van het aantal werkzoekenden is in de figuur terug te zien. De exacte waarden voor deze aspecten zijn vermeld onder de figuur (zie ook de tabellen b4.5 en b4.5a in de bijlage).

De horizontale positie van elke cirkel geeft het percentage Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden per 1 januari 2013 weer. Gemiddeld is 13,4 procent van de Antilliaanse Nederlanders in de 20 gemeenten werkzoekend. In Amersfoort en Vlissingen is het aandeel Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden het laagst (beide 7,4 procent). In Leeuwarden is het aandeel Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden het hoogst (25,3 procent).

De verticale positie van elke cirkel geeft het percentage oververtegenwoordiging weer. De oververtegenwoordiging in de 20 gemeenten is gemiddeld 97 procent. Tussen de gemeenten bestaan er grote verschillen. In Vlissingen en Almere is de oververtegenwoordiging het laagst (49 en respectievelijk 62 procent). De oververtegenwoordiging is het hoogst in Leeuwarden (169 procent). Een belangrijke doelstelling van het beleid is om de oververtegenwoordiging terug te dringen. De kleur van de cirkel geeft de verandering in de oververtegenwoordiging aan in vergelijking met de oververtegenwoordiging per 1 januari 2009. In 15 van de 20 gemeenten is de oververtegenwoordiging afgenomen. De afname is het grootst in Dordrecht (99 procentpunten). Ook in Groningen, Den Helder, Breda en Schiedam is de oververtegenwoordiging met meer dan 60 procentpunten afgenomen. In 5 gemeenten is de oververtegenwoordiging toegenomen. De grootste toename zien we in Eindhoven en Nijmegen. De gemeenten verschillen sterk in omvang en ook het aantal Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden loopt sterk uiteen. De grootte van de cirkel geeft het absolute aantal Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden per 1-1-2013 weer. De grootste cirkel is die van Rotterdam, daar zijn er 2.925 Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden. De kleinste cirkel is die van Vlissingen (37 Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden).

Arbeid en Uitkering

	Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden van 15 t/m 64 jaar						
	populatie		werkzoekenden		oververtegenwoordiging		
	2013 N	2013 %	2013 N	2013 %	2009 %	2013 %	
Rotterdam	16.837	17,4	2.925	17,4	58	72	14
Amsterdam	-	-	-	-	-	-	-
Den Haag	9.246	12,4	1.144	12,4	85	74	-11
Almere	3.492	9,9	345	9,9	89	63	-26
Tilburg	3.270	9,6	315	9,6	111	86	-25
Groningen	2.541	11,1	282	11,1	164	87	-77
Dordrecht	2.191	8,7	190	8,7	191	92	-99
Zoetermeer	1.900	13,2	251	13,2	108	112	4
Eindhoven	1.995	11,3	226	11,3	42	93	51
Breda	1.664	8,6	143	8,6	146	73	-73
Nijmegen	1.565	18,8	295	18,8	104	154	50
Capelle a/d IJssel	1.541	11,4	175	11,4	137	108	-29
Spijkenisse	1.334	9,5	127	9,5	97	93	-4
Lelystad	1.239	16,0	198	16,0	115	104	-11
Schiedam	1.278	11,9	152	11,9	161	92	-69
Amersfoort	1.282	7,4	95	7,4	132	78	-54
Zwolle	1.045	11,9	124	11,9	208	148	-60
Vlaardingen	946	12,4	117	12,4	157	114	-43
Den Helder	886	11,2	99	11,2	217	143	-74
Leeuwarden	787	25,3	199	25,3	153	169	16
Vlissingen	503	7,4	37	7,4	95	49	-46
Hellevoetsluis	-	-	-	-	-	-	-
Totaal 20 AG	55.542	13,4	7.439	13,4	104	97	-7

Figuur 4.2: Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden (15 t/m 64 jaar) in de 20 gemeenten

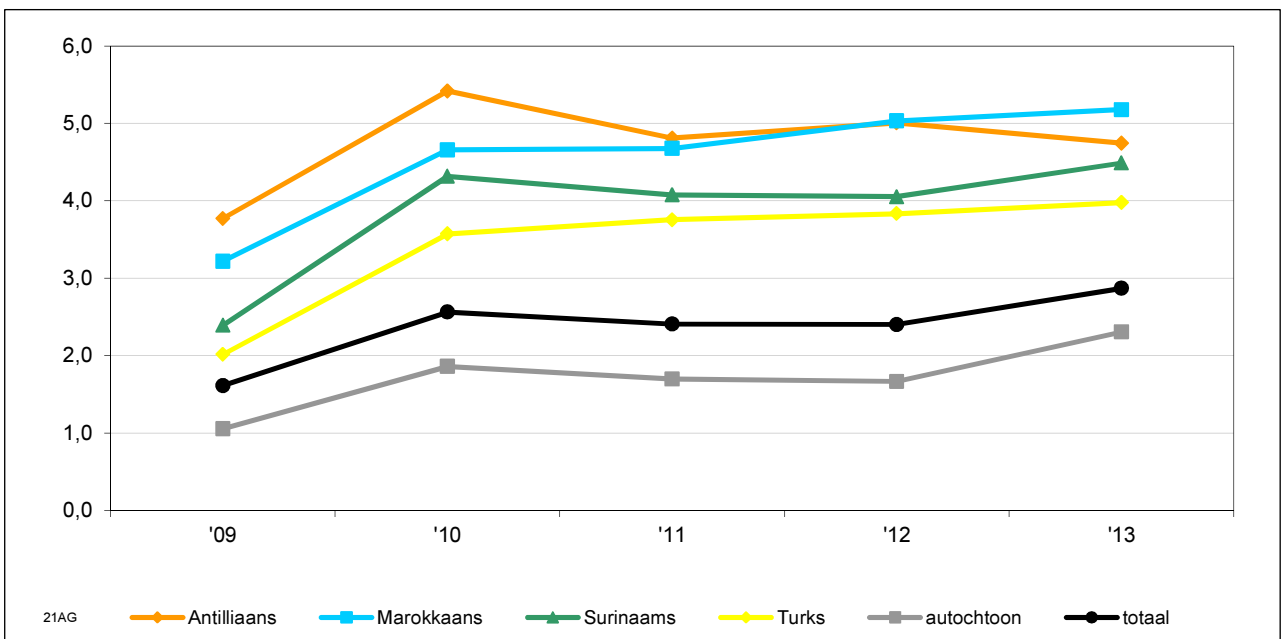
Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Jongeren

In deze paragraaf kijken we naar het aandeel werkzoekenden onder Antilliaans-Nederlandse jongeren in vergelijking met het aandeel werkzoekenden onder alle jongeren in de 20 gemeenten. Als we figuur 4.1 vergelijken met figuur 4.3 zien we dat het aandeel werkzoekenden onder jongeren van 15 t/m 24 jaar lager is dan onder ouderen.

Er wonen 464.454 jongeren van 15 t/m 24 jaar in de 20 gemeenten (zie ook tabel 4.2). Daarvan staan er 13.332 (2,9 procent) als werkzoekende geregistreerd. Het aandeel werkzoekende jongeren is toegenomen ten opzichte van 2009. Toen was 1,6 procent als werkzoekende ingeschreven. Na een stijging in het eerste jaar, was het percentage werkzoekenden twee jaar redelijk stabiel. Het afgelopen jaar is het percentage jonge werkzoekenden weer gestegen.

Van de 16.022 Antilliaans-Nederlandse jongeren zijn er 760 (4,7 procent) werkzoekend. In 2009 was het percentage werkzoekenden iets lager, namelijk 3,8 procent.

Figuur 4.3: Werkzoekenden (15-24 jaar) naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 tot en met 2013 (in procenten van de betreffende bevolkingsgroep)

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Oververtegenwoordiging

In tabel 4.2 is per herkomstgroep het aantal en aandeel werkzoekenden onder 15 t/m 24-jarigen en het oververtegenwoordigingpercentage weergegeven voor de afgelopen vijf jaar. Van alle 15 t/m 24-jarigen is 2,9 procent werkzoekend.

Van de Antilliaanse Nederlanders in de leeftijd van 15 t/m 24 jaar is 4,7 procent werkzoekend. De oververtegenwoordiging van de Antilliaans-Nederlandse werkzoekende jongeren is 65 procent. Dit is 69 procentpunten lager dan de oververtegenwoordiging van 134 procent in 2009. Onder Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden gaat het om een toename van 202 personen. Onder de totale groep werkzoekenden gaat het om een toename van 6.059 personen.

Tabel 4.2: Werkzoekenden (15-24 jaar) naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 tot en met 2013

	Antilliaans					verschil 09-13	totaal					verschil 09-13
	'09	'10	'11	'12	'13		'09	'10	'11	'12	'13	
bevolking van 15 t/m 24 jaar	14.802	15.286	15.664	15.961	16.022		450.609	456.692	461.378	463.868	464.454	
werkzoekenden	558	828	753	799	760	202	7.273	11.703	11.108	11.142	13.332	6.059
% werkzoekenden	3,8	5,4	4,8	5,0	4,7	0,9	1,6	2,6	2,4	2,4	2,9	1,3
oververtegenwoordiging	134	111	100	108	65	-69	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Oververtegenwoordiging in de 20 gemeenten

Figuur 4.4 geeft een overzicht van de situatie van de Antilliaans-Nederlandse werkzoekende jongeren in de 20 gemeenten per 1 januari 2013. Hierbij kijken we naar vier kernaspecten, het percentage werkzoekenden, de oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse werkzoekende jongeren ten opzichte van alle werkzoekende jongeren in de gemeente en de toe- of afname van deze oververtegenwoordiging in vergelijking met de oververtegenwoordiging per 1 januari 2009. Ook de omvang van het aantal werkzoekenden is in de figuur terug te zien. De exacte waarden voor deze aspecten zijn vermeld onder de figuur (zie ook de tabellen b4.5 en b4.5a in de bijlage).

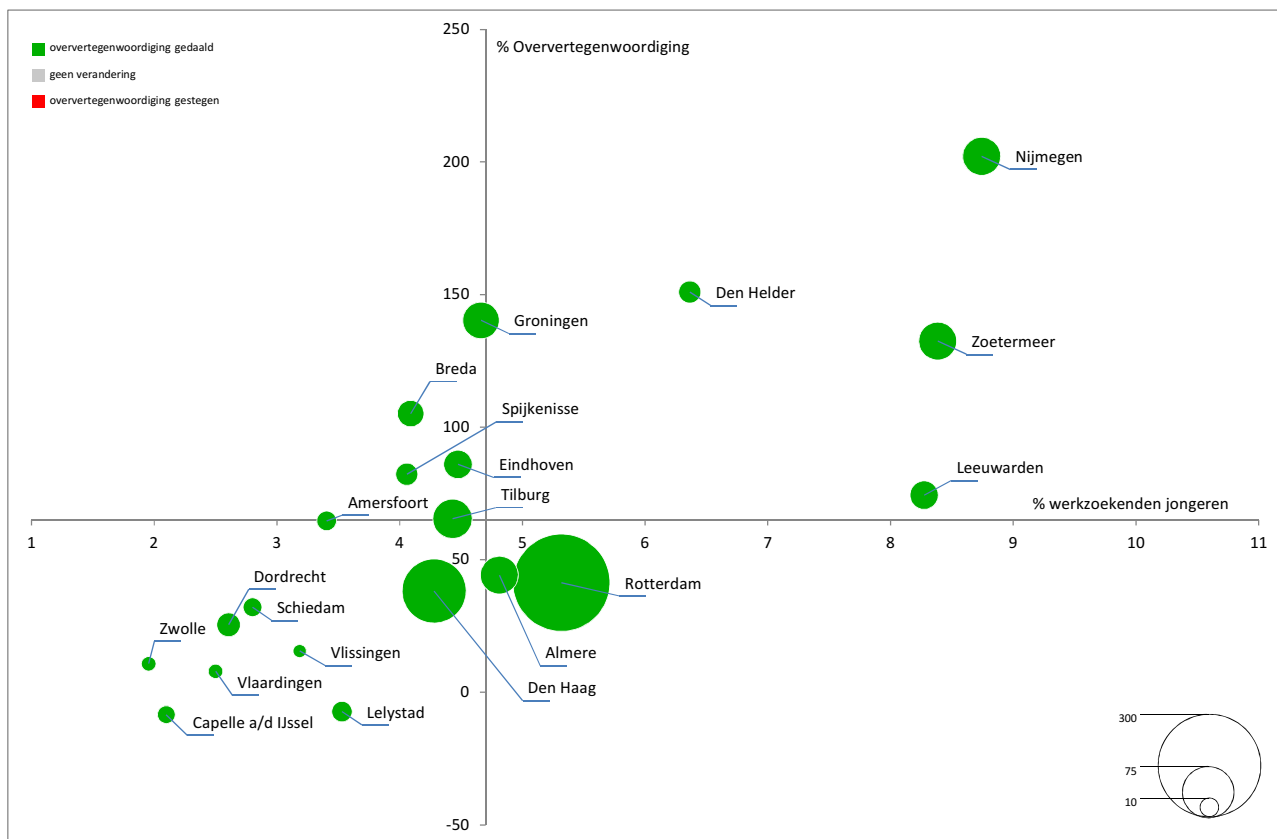
De horizontale positie van elke cirkel geeft het percentage Antilliaans-Nederlandse werkzoekende jongeren per 1 januari 2013 weer. Gemiddeld is 4,7 procent van de Antilliaans-Nederlandse jongeren in de 20 gemeenten werkzoekend. Zwolle heeft het laagste percentage Antilliaans-Nederlandse werkzoekende jongeren (2,0 procent). In Nijmegen is het aandeel Antilliaans-Nederlandse werkzoekende jongeren het hoogst (8,7 procent).

De verticale positie van elke cirkel geeft het percentage oververtegenwoordiging weer. De oververtegenwoordiging in de 20 gemeenten is gemiddeld 65 procent. Tussen de gemeenten bestaan er grote verschillen in oververtegenwoordiging. In Capelle aan den IJssel is de oververtegenwoordiging het laagst (-8 procent). Ook in Lelystad, Vlaardingen en Vlissingen is de oververtegenwoordiging (zeer) beperkt. In Nijmegen is de oververtegenwoordiging relatief hoog (202 procent).

Een belangrijke doelstelling van het beleid is om de oververtegenwoordiging terug te dringen. De kleur van de cirkel geeft de verandering in de oververtegenwoordiging aan in vergelijking met de oververtegenwoordiging per 1-1-2009. In alle 20 gemeenten is de oververtegenwoordiging afgenomen. In Zwolle, Capelle aan den IJssel en Vlaardingen is de oververtegenwoordiging met meer dan 250 procentpunten afgenomen. Ook in Groningen, Dordrecht, Leeuwarden en Vlissingen zien we een (sterke) afname van 100 procentpunten, en meer.

De gemeenten verschillen sterk in omvang en ook het aantal Antilliaans-Nederlandse werkzoekende jongeren loopt sterk uiteen. De grootte van de cirkel geeft het absolute aantal jonge Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden per 1-1-2013 weer. Rotterdam telt 269 Antilliaans-Nederlandse werkzoekende jongeren. In Vlissingen zijn er slechts 5 werkzoekende Antilliaans-Nederlandse jongeren.

Arbeid en Uitkering

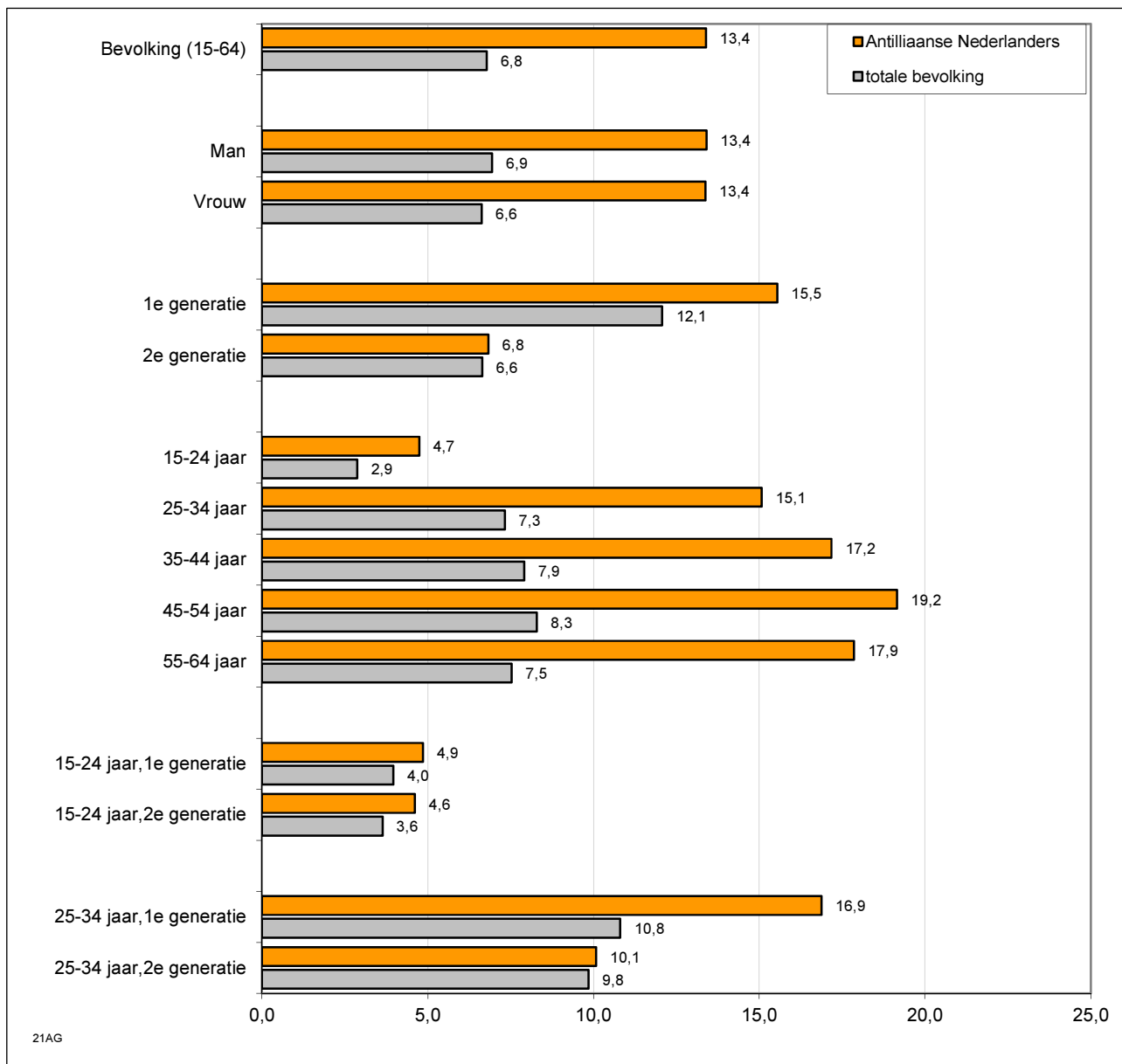
	Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden van 15 t/m 24 jaar					
	populatie		werkzoekenden		oververtegenwoordiging	
	2013 N	2013 N	2013 %	2009 %	2013 %	verschil 2009 – 2013 %
Rotterdam	5.058	269	5,3	96	41	-55
Amsterdam	-	-	-	-	-	-
Den Haag	2.733	117	4,3	98	38	-60
Almere	852	41	4,8	87	44	-43
Tilburg	993	44	4,4	122	65	-57
Groningen	815	38	4,7	320	140	-180
Dordrecht	614	16	2,6	194	25	-169
Zoetermeer	489	41	8,4	182	132	-50
Eindhoven	514	23	4,5	100	86	-14
Breda	489	20	4,1	115	105	-10
Nijmegen	469	41	8,7	206	202	-4
Capelle a/d IJssel	429	9	2,1	272	-8	-280
Spijkenisse	345	14	4,1	108	82	-26
Lelystad	340	12	3,5	51	-7	-58
Schiedam	357	10	2,8	116	32	-84
Amersfoort	323	11	3,4	112	65	-47
Zwolle	307	6	2,0	296	11	-285
Vlaardingen	240	6	2,5	273	8	-265
Den Helder	220	14	6,4	182	151	-31
Leeuwarden	278	23	8,3	174	74	-100
Vlissingen	157	5	3,2	130	16	-114
Hellevoetsluis	-	-	-	-	-	-
Totaal 20 AG	16.022	760	4,7	134	65	-69

Figuur 4.4: Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden (15 t/m 24 jaar) in de 20 gemeenten

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

4.3.1 Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden naar achtergrondkenmerken

In figuur 4.5 wordt het aandeel werkzoekenden uitgesplitst naar geslacht, leeftijd en generatie. We zien dat van de Antilliaans-Nederlandse mannen een even groot deel (13,4 procent) werkzoekend is als van de Antilliaans-Nederlandse vrouwen (13,4 procent). Het percentage werkzoekenden onder de eerste generatie Antilliaanse Nederlanders is met 15,5 procent veel hoger dan onder de tweede generatie (6,8 procent). Dit kan deels het gevolg zijn van het verschil in de leeftijdsopbouw tussen de eerste en tweede generatie. De tweede generatie Antilliaanse Nederlanders is gemiddeld genomen jonger (zie figuur 2.6) en het aandeel werkzoekenden onder jongeren is veel kleiner dan onder ouderen. Als we hiervoor corrigeren door generaties te vergelijken binnen de onderscheiden leeftijdsgroepen zien we bij jongeren van 15-24 jaar geen verschil tussen de 1^e en 2^e generatie. Bij Antilliaanse Nederlanders van 25-34 jaar is de 1^e generatie veel vaker werkzoekend dan de 2^e generatie. Van alle jongeren in de leeftijd van 15 t/m 24 jaar is 2,9 procent als werkzoekende ingeschreven bij UWV WERKbedrijf (zie ook b4.1 in de bijlage). Het aandeel werkzoekenden onder Antilliaans-Nederlandse jongeren in deze leeftijdsgroep is met 4,7 procent veel hoger. Verder geldt dat onder ouderen het percentage werkzoekenden hoger is. Van de 45-54-jarige Antilliaanse Nederlanders is 19,2 procent werkzoekend, in de totale groep 45-54-jarigen in de 20 gemeenten is 8,3 procent werkzoekend.

Figuur 4.5 : Aandeel Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar) naar achtergrondkenmerken, per 1 januari 2013 (in procenten van de betreffende deelpopulatie)

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

* Bij uitsplitsing naar generatie heeft het totaalcijfer betrekking op de totale allochtone bevolking

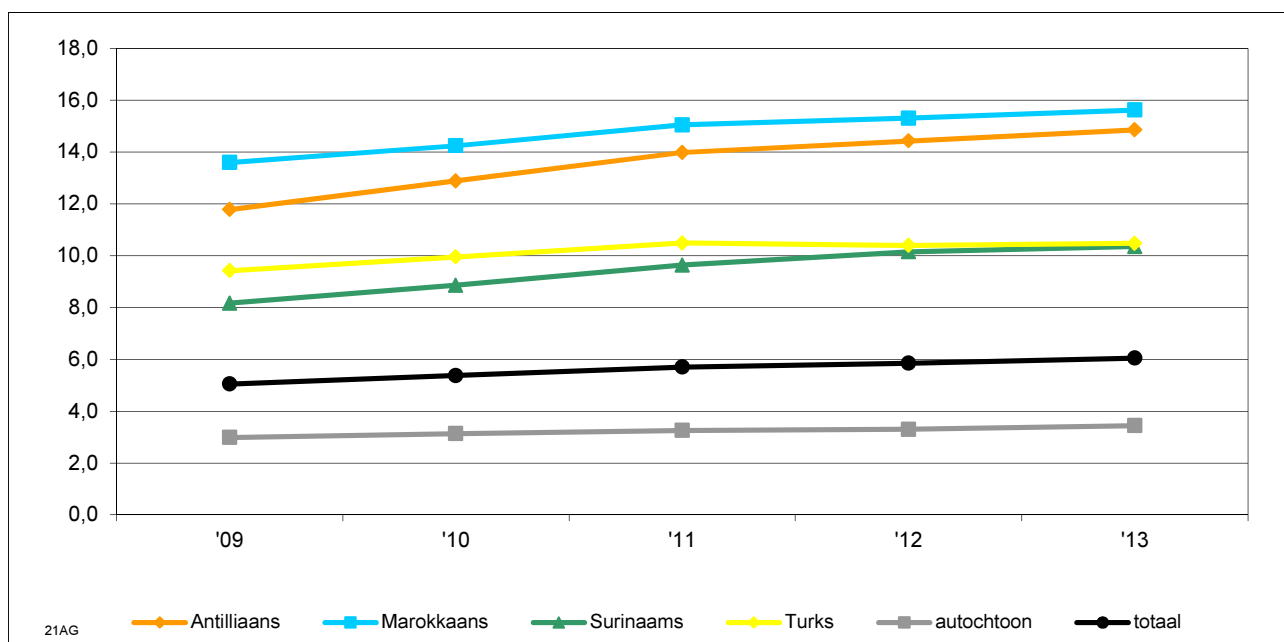
Kenmerken van werkzoekenden

In tabel b4.3 in de bijlage wordt stilgestaan bij enkele andere kenmerken van de werkzoekenden, namelijk: duur, opleidingsniveau en beroepsniveau. Van de Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden is 41,5 procent 6 maanden of korter werkzoekend. Dit is lager dan het gemiddelde van de totale groep werkzoekenden in de 20 gemeenten (41,6 procent). Van de Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden heeft 23,5 procent een vmbo opleiding. Het deel dat een baan zoekt op elementair niveau is 29,1 procent in de hele groep werkzoekenden in de 21 gemeenten is dat 25,0 procent.

4.4 Uitkeringen

In deze paragraaf staan personen die afhankelijk zijn van een uitkering centraal. Van de 2.888.529 inwoners in de 21 gemeenten in de leeftijd van 15 t/m 64 jaar zijn er 174.606 (6,0 procent) afhankelijk van een uitkering in het kader van de WWB of de IOA (zie figuur 4.6 en tabel 4.3). In 2009 was 5,0 procent van de 15 t/m 64-jarigen afhankelijk van een uitkering.¹² Het aandeel personen dat afhankelijk is van een uitkering is iets hoger dan in 2009.

Van de 64.875 Antilliaanse Nederlanders van 15 t/m 64 jaar ontvangen er 9.641 (14,9 procent) een uitkering. Het aandeel uitkeringsafhankelijke Antilliaanse Nederlanders is hoger dan in 2009. Toen was 11,8 procent van de 15-64 jarige Antilliaanse Nederlanders afhankelijk van een uitkering.

Figuur 4.6: Personen (15-64 jaar) met een WWB, IOA (of WIJ) uitkering naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 tot en met 2013 (in procenten van de betreffende bevolkingsgroep)

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Oververtegenwoordiging

Het aandeel Antilliaanse Nederlanders dat afhankelijk is van een uitkering is groter dan het aandeel uitkeringsafhankelijken in de totale bevolking van de 21 gemeenten. Een doelstelling van het beleid is om deze oververtegenwoordiging te verminderen.

De oververtegenwoordiging geeft aan in hoeverre het percentage Antilliaanse Nederlanders met een uitkering afwijkt van dat onder de hele bevolking in de

¹² De uitkeringscijfers zijn voor de periode 2009-2013 voor diverse gemeenten gecorrigeerd. Eerder gepresenteerde cijfers bleken niet altijd en niet voor alle gemeenten op een uniforme wijze te zijn geselecteerd

gemeente. De oververtegenwoordiging wordt berekend door het verschil tussen het aandeel uitkeringsontvangers in de totale groep en de groep Antilliaanse Nederlanders te delen door het aandeel in de totale groep.¹³ In tabel 4.3 is per herkomstgroep het aantal en aandeel uitkeringsontvangers onder 15 t/m 64-jarigen en de oververtegenwoordiging weergegeven.

Van alle 15 t/m 64-jarigen ontvangt 6,0 procent een uitkering. Onder Antilliaanse Nederlanders in deze leeftijdscategorie is de uitkeringsafhankelijkheid 14,9 procent. De oververtegenwoordiging van de Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers bedraagt 146 procent. Dat is 13 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van 133 procent in 2009. Onder Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers gaat het om een toename van 2.647 personen. Onder de totale groep uitkeringsontvangers gaat het om een toename van 32.887 personen.

Tabel 4.3: Personen (15-64 jaar) met een WWB, IOA (of WIJ) uitkering naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 t/m 2013

21Agem	Antilliaans						totaal					
	'09	'10	'11	'12	'13	verschil 09-13	'09	'10	'11	'12	'13	verschil 09-13
bevolking van 15 t/m 64 jaar	59.352	61.227	62.890	64.232	64.875		2.808.065	2.836.423	2.874.674	2.883.853	2.888.529	
uitkeringen (N)	6.994	7.888	8.791	9.267	9.641	2.647	141.719	152.438	163.860	168.750	174.606	32.887
uitkeringen (%)	11,8	12,9	14,0	14,4	14,9	3,1	5,0	5,4	5,7	5,9	6,0	1,0
oververtegenwoordiging (%)	133	140	145	147	146	13	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

¹³ Een rekenvoorbeeld: als van alle 15-64 jarigen in de gemeente 6% afhankelijk is van een uitkering en van de 15-64 jarigen in de herkomstgroep 12% dan is de oververtegenwoordiging: $((12-6)/6)*100=100\%$. Het percentage oververtegenwoordiging is berekend op basis van de niet-afgeronde percentages.

Oververtegenwoordiging in de 21 gemeenten

Figuur 4.7 geeft een overzicht van de 15-64-jarige Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers in de 21 gemeenten per 1-1-2013. Hierbij kijken we naar vier kernaspecten, het percentage uitkeringsontvangers, de oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers ten opzichte van de totale bevolking van de gemeente en de toe- of afname van deze oververtegenwoordiging in vergelijking met de oververtegenwoordiging per 1-1-2009. Ook een indicatie van het aantal uitkeringsontvangers is in de figuur terug te zien. De exacte waarden voor deze aspecten zijn vermeld onder de figuur (zie ook de tabellen b4.6 en b4.6a in de bijlage).

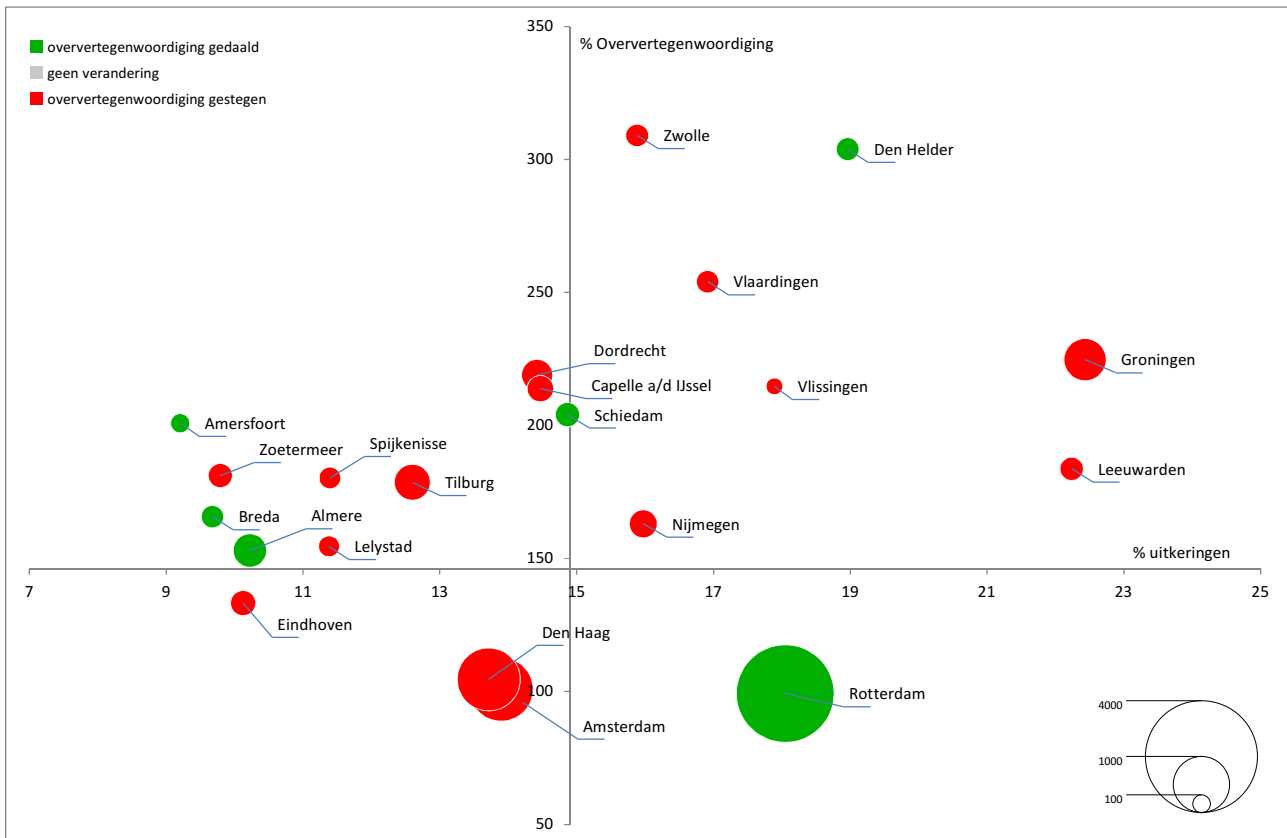
De horizontale positie van elke cirkel geeft het percentage Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers per 1-1-2013 weer. Gemiddeld is 14,9 procent van de Antilliaanse Nederlanders in de 21 gemeenten afhankelijk van een uitkering. In Amersfoort is het percentage Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers met 9,2 procent het laagst, gevolgd door Breda en Zoetermeer (9,7 respectievelijk 9,8 procent). In Groningen en Leeuwarden is het aandeel Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers het hoogst (22,4 respectievelijk 22,2 procent).

De verticale positie van elke cirkel geeft het percentage oververtegenwoordiging weer. De oververtegenwoordiging in de 21 gemeenten is gemiddeld 146 procent. Tussen de gemeenten bestaan er grote verschillen in oververtegenwoordiging. In Rotterdam en Amsterdam is de oververtegenwoordiging het laagst (99 respectievelijk 101 procent). De oververtegenwoordiging is het hoogst in Zwolle (309 procent) en Den Helder (304 procent).

Een belangrijke doelstelling van het beleid is om de oververtegenwoordiging terug te dringen. De kleur van de cirkel geeft de verandering in de oververtegenwoordiging aan in vergelijking met 2009. In 6 van de 21 gemeenten is de oververtegenwoordiging afgenomen. De afname is het grootst in Den Helder (-48 procentpunten). In 15 gemeenten is de oververtegenwoordiging toegenomen. De grootste toename zien we in Vlissingen (75 procentpunten).

De gemeenten verschillen sterk in omvang en ook het aantal Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers loopt sterk uiteen. De grootte van de cirkel geeft het absolute aantal Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers per 1-1-2013 weer. De grootste cirkel is die van Rotterdam (3.039 uitkeringsontvangers) De kleinste cirkel is die van Vlissingen. In Vlissingen zijn er 90 Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers van 15 t/m 64 jaar.

Arbeid en Uitkering

	Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers van 15 t/m 64 jaar					
	populatie		uitkeringsontvangers		oververtegenwoordiging	
	2013 N	2013 N	2013 %	2009 %	2013 %	verschil 2009 – 2013 %
Rotterdam	16.837	3.039	18,0	102	99	-3
Amsterdam	9.333	1.297	13,9	73	101	28
Den Haag	9.246	1.268	13,7	82	105	23
Almere	3.492	357	10,2	157	153	-4
Tilburg	3.270	412	12,6	178	179	1
Groningen	2.541	570	22,4	221	225	4
Dordrecht	2.191	316	14,4	207	219	12
Zoetermeer	1.900	186	9,8	161	181	20
Eindhoven	1.995	202	10,1	126	133	7
Breda	1.664	161	9,7	185	166	-19
Nijmegen	1.565	250	16,0	114	163	49
Capelle a/d IJssel	1.541	223	14,5	198	214	16
Spijkernisse	1.334	152	11,4	163	180	17
Lelystad	1.239	141	11,4	116	155	39
Schiedam	1.278	190	14,9	211	204	-7
Amersfoort	1.282	118	9,2	212	201	-11
Zwolle	1.045	166	15,9	267	309	42
Vlaardingen	946	160	16,9	223	254	31
Den Helder	886	168	19,0	352	304	-48
Leeuwarden	787	175	22,2	162	184	22
Vlissingen	503	90	17,9	140	215	75
Hellevoetsluis	-	-	-	-	-	-
Totaal 21 AG	64.875	9.641	14,9	133	146	13

Figuur 4.7: Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers (15 t/m 64 jaar) in de 21 gemeenten

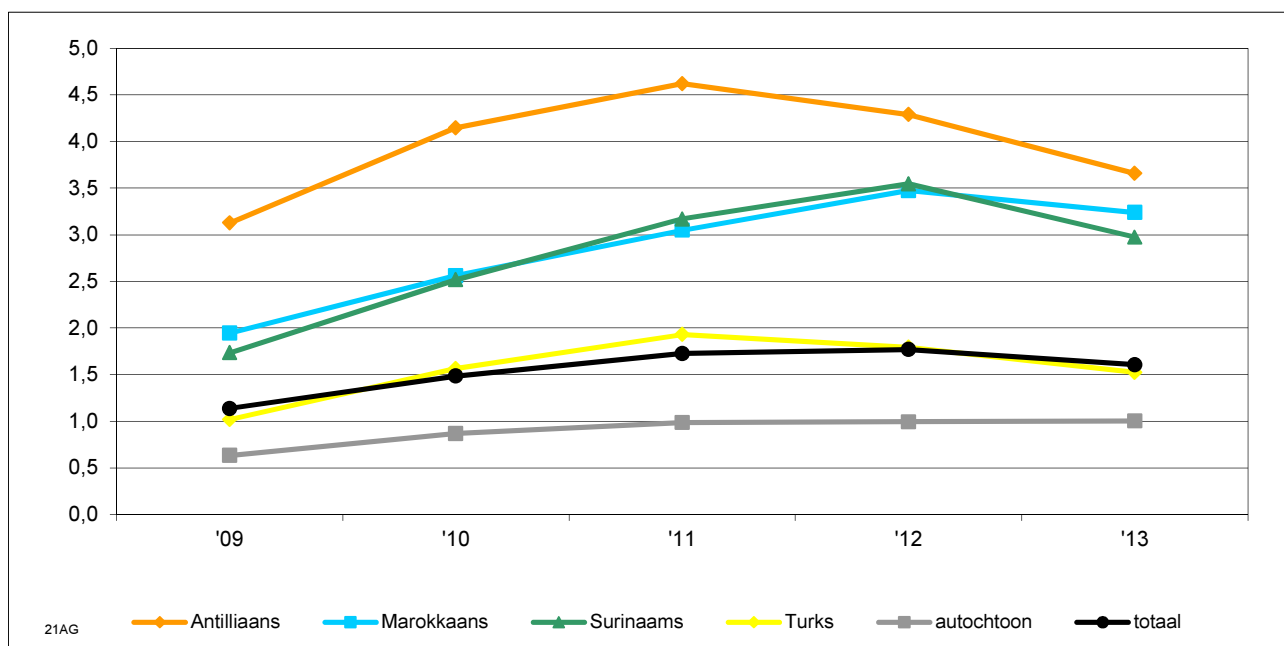
Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie bewerking Risbo

Jongeren

In deze paragraaf kijken we naar de mate van uitkeringsafhankelijkheid van Antilliaans-Nederlandse jongeren in vergelijking met de uitkeringsafhankelijkheid van alle jongeren in de 21 gemeenten.

Als we figuur 4.8 vergelijken met figuur 4.6, blijkt dat de uitkeringsafhankelijkheid van 15 t/m 24 jarige jongeren veel kleiner is die dan van 15 t/m 64 jarigen.

Er wonen in de 21 gemeenten 567.932 jongeren. Daarvan ontvangen er 9.125 (1,6 procent) een uitkering. Dat is een toename in vergelijking met 2009, toen 1,1 procent van de jongeren een uitkering ontving. Van de 18.109 Antilliaans-Nederlandse jongeren zijn 662 (3,7 procent) afhankelijk van een uitkering. Dat was in 2009 iets lager, namelijk 3,1 procent. In het afgelopen jaar is het percentage jonge uitkeringsontvangers gedaald.

Figuur 4.8: Personen (15-24 jaar) met een WWB, IOA (of WIJ) uitkering naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 tot en met 2013 (in procenten van de betreffende bevolkingsgroep)

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Oververtegenwoordiging

In tabel 4.4 is het aantal en aandeel uitkeringsontvangers en het oververtegenwoordigingpercentage onder 15 t/m 24-jarigen weergegeven.

De oververtegenwoordiging van de 15 t/m 24-jarige Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers komt voor 2013 uit op 128 procent. Dit is 47 procentpunten lager dan de oververtegenwoordiging van 175 procent in 2009.

Onder Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers gaat het om een toename van 135 personen. Onder de totale groep uitkeringsontvangers gaat het om een toename van 2.893 personen.

Tabel 4.4: Personen (15-24 jaar) met een WWB, IOA (of WIJ) uitkering naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 tot en met 2013

21Agem	Antilliaans					verschil 09-13	totaal					verschil 09-13
	'09	'10	'11	'12	'13		'09	'10	'11	'12	'13	
bevolking van 15 t/m 24 jaar	16.861	17.344	17.754	18.028	18.109		547.891	555.655	562.735	566.000	567.932	
uitkeringen (N)	527	719	820	773	662	135	6.232	8.250	9.712	10.005	9.125	2.893
uitkeringen (%)	3,1	4,1	4,6	4,3	3,7	0,6	1,1	1,5	1,7	1,8	1,6	0,5
oververtegenwoordiging (%)	175	179	168	143	128	-47	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Oververtegenwoordiging in de 21 gemeenten

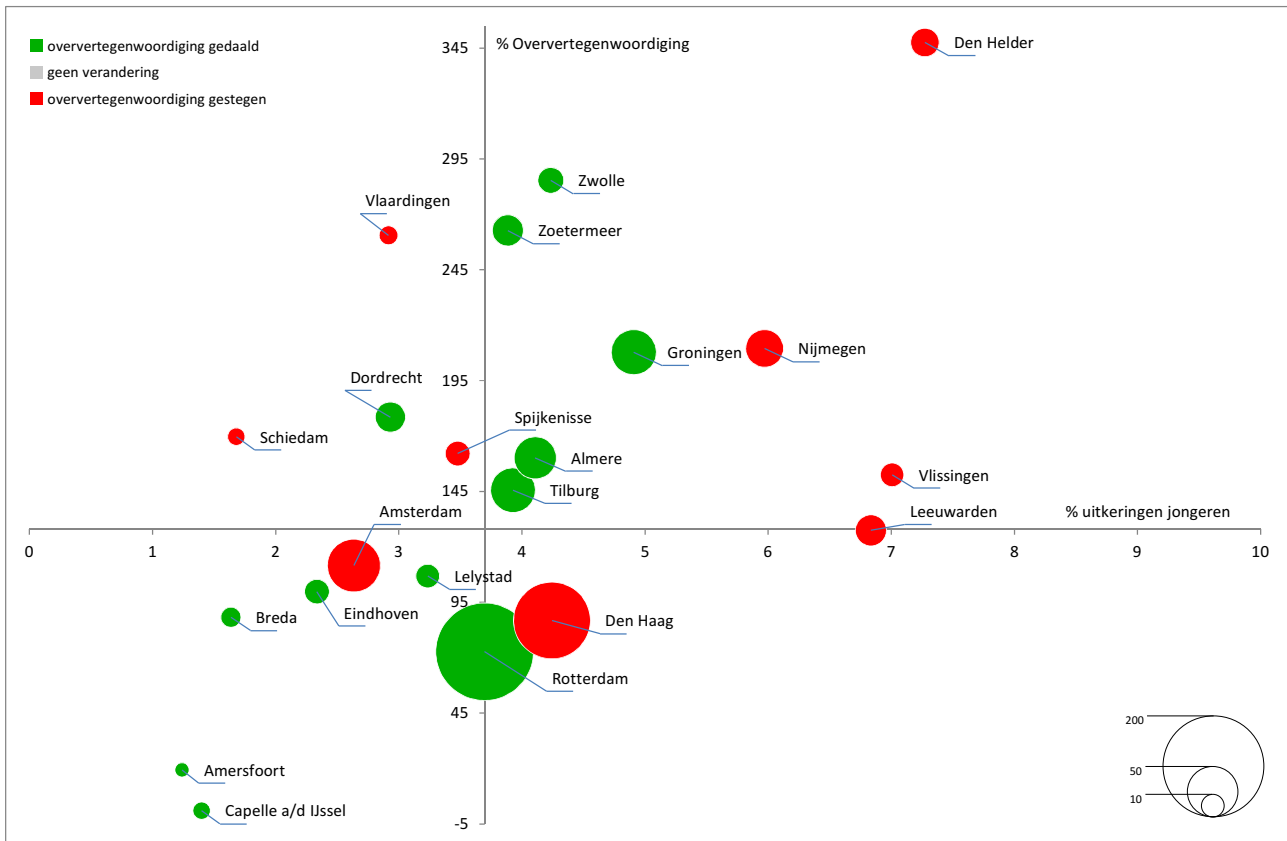
Figuur 4.9 geeft een overzicht van de 15-24-jarige Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers in de 21 gemeenten per 1-1-2013. Hierbij kijken we naar vier kernaspecten, het percentage uitkeringsontvangers, de oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers ten opzichte van de totale bevolking van de gemeente en de toe- of afname van deze oververtegenwoordiging in vergelijking met de oververtegenwoordiging per 1-1-2009. Ook een indicatie van het aantal uitkeringsontvangers is in de figuur terug te zien. De exacte waarden voor deze aspecten zijn vermeld onder de figuur (zie ook de tabellen b4.5 en b4.5a in de bijlage).

De horizontale positie van elke cirkel geeft het percentage uitkeringsontvangers onder Antilliaans-Nederlandse jongeren weer. Gemiddeld is 3,7 procent van de 15-24-jarige Antilliaanse Nederlanders in de 21 gemeenten afhankelijk van een uitkering. In Amersfoort is het percentage 15-24-jarige Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers met 1,2 procent het laagst. Ook in Capelle aan den IJssel, Breda en Schiedam is het aandeel Antilliaans-Nederlandse jongeren met een uitkering kleiner dan 2 procent. In Den Helder is het aandeel Antilliaans-Nederlandse jongeren met een uitkering het hoogst, gevolgd door Vlissingen (7,3 respectievelijk 7,0 procent).

De verticale positie van elke cirkel geeft het percentage oververtegenwoordiging weer. De oververtegenwoordiging in de 21 gemeenten is gemiddeld 128 procent. Tussen de gemeenten bestaan er grote verschillen in oververtegenwoordiging. In Capelle aan den IJssel is de oververtegenwoordiging het laagst (1 procent), gevolgd door Amersfoort (19 procent). De oververtegenwoordiging is het hoogst in Den Helder (348 procent). Een belangrijke doelstelling van het beleid is om de oververtegenwoordiging terug te dringen. De kleur van de cirkel geeft de verandering in de oververtegenwoordiging aan in vergelijking met 2009. In 11 van de 21 gemeenten is de oververtegenwoordiging afgenomen. De afname is het grootst in Capelle aan den IJssel en Groningen (-286, respectievelijk -274 procentpunten). In 10 gemeenten is de oververtegenwoordiging toegenomen, in Den Helder is de toename met 205 procentpunten het grootst.

De gemeenten verschillen sterk in omvang en ook het aantal jonge Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers loopt sterk uiteen. De grootte van de cirkel geeft het absolute aantal 15-24-jarige Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers weer. De grootste cirkel is die van Rotterdam. Per 1-1-2013 zijn er in Rotterdam 187 Antilliaans-Nederlandse jongeren met een uitkering. De kleinste cirkel is die van Amersfoort (4 Antilliaans-Nederlandse jongeren met een uitkering).

Arbeid en Uitkering

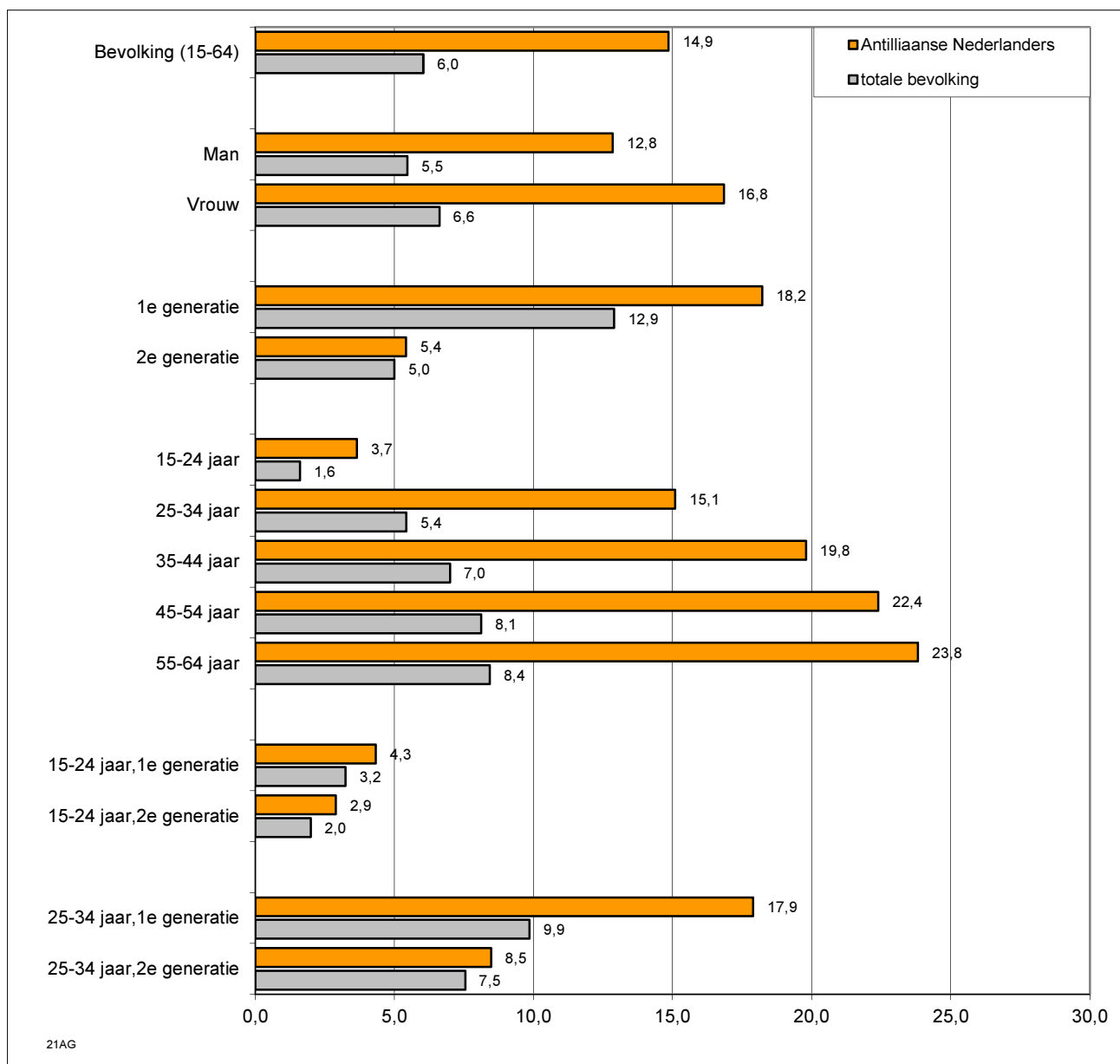

Figuur 4.9: Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers (15 t/m 24 jaar) in de 21 gemeenten

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie bewerking Risbo

4.4.1 Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers naar achtergrondkenmerken

In figuur 4.10 wordt het aandeel uitkeringsontvangers uitgesplitst naar geslacht, leeftijd en generatie. In figuur 4.6 zien we dat Antilliaans-Nederlandse vrouwen vaker afhankelijk zijn van een uitkering dan Antilliaans-Nederlandse mannen en dat de uitkeringsafhankelijkheid onder ouderen veel groter is dan onder jongeren. Verder zien we dat de tweede generatie veel minder vaak afhankelijk is van een uitkering dan de eerste generatie. Als we voor leeftijd corrigeren zien we dat bij jongeren er minder verschil is tussen de eerste en tweede generatie. Bij de leeftijdsgroep van 25 tot en met 34 jaar is het aandeel uitkeringsontvangers onder de eerste generatie Antilliaanse Nederlanders nog steeds hoger dan onder de tweede generatie Antilliaanse Nederlanders.

Figuur 4.6: Aandeel Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers (15-64 jaar) met een WWB, IOA uitkering naar achtergrondkenmerken, per 1 januari 2013 (in procenten van de betreffende deelpopulatie)

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstanties

* Bij uitsplitsing naar generatie heeft het totaalcijfer betrekking op de totale allochtone bevolking

Kenmerken van uitkeringsontvangers

In tabel b4.4 in de bijlage worden cijfers gepresenteerd over de uitkeringsduur. Van de Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers is een groot deel al langdurig afhankelijk van een uitkering. Dit geldt overigens ook voor de totale groep uitkeringsontvangers in de 21 gemeenten. Van de Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers heeft 27,5 procent al meer dan 5 jaar een uitkering. Van alle uitkeringsontvangers van de 21 gemeenten is een veel groter deel (37,7 procent) al 5 jaar of langer afhankelijk van een uitkering.

5.1 Inleiding

Het beleid richt zich tevens op het verminderen van criminaliteit. In dit hoofdstuk wordt stilgestaan bij de omvang en aard van criminaliteit onder de Antilliaans-Nederlandse bevolking in de 21 gemeenten. Daarbij wordt een vergelijking gemaakt met het aandeel verdachten onder andere grote herkomstgroepen en onder de totale bevolking van de 21 gemeenten.

In paragraaf 5.2 wordt kort ingegaan op de gebruikte begrippen en de databron. In paragraaf 5.3 wordt aandacht geschonken aan de omvang van de criminaliteit onder de Antilliaans-Nederlandse bevolking in het jaar 2012. We bekijken of er ten opzichte van de totale bevolking van de gemeente een oververtegenwoordiging is van Antilliaans-Nederlandse verdachten en of zich hierin ten opzichte van 2009 veranderingen hebben voorgedaan. Vervolgens gaan we in op de achtergrondkenmerken en de oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse verdachten in de bevolking van de 21 gemeenten. In paragraaf 5.4 worden verdachtencijfers gepresenteerd voor de periode 2008-2012. Het gaat hier om welk deel van de per 1 januari 2012 in de 21 gemeenten ingeschreven bevolking op enig moment in de periode 2008-2012 minimaal één keer in aanraking met de politie is gekomen op verdenking van betrokkenheid bij een misdrijf. Vervolgens komt in paragraaf 5.5 de pleegcarrière aan de orde en wordt in paragraaf 5.6 ingegaan op het type misdrijven waar Antilliaanse Nederlanders van verdacht worden.

5.2 Gebruikte begrippen en databron

Verdachten, antecedenten en misdrijven

In deze paragraaf gaan we kort in op de gebruikte begrippen. We maken onderscheid tussen verdachten, antecedenten en misdrijven. Er wordt eerst gerapporteerd over (het percentage) verdachten. Een persoon staat als verdachte geregistreerd indien tegen hem proces-verbaal is opgemaakt ter zake van één of meer misdrijven/delicten. Zo'n proces-verbaal wordt een antecedent genoemd. In een proces-verbaal of antecedent kunnen meerdere misdrijven worden geregistreerd. Men kan hierbij denken aan een winkeldiefstal waarbij ook mishandeling heeft plaatsgevonden. Indien van deze gebeurtenis proces-verbaal wordt opgemaakt, zullen hierin meerdere wetsartikelen worden

vermeld. Uiteraard komt het ook voor dat in een bepaald jaar een persoon meer dan één keer met de politie in aanraking komt op verdenking van een misdrijf. Van een persoon die in een bepaald jaar drie keer is opgepakt door de politie voor een misdrijf en waartegen evenzoveel keer proces-verbaal is opgemaakt staan dan drie antecedenten geregistreerd. Het totaal aantal geregistreerde antecedenten en misdrijven in een bepaalde periode is dus bijna per definitie groter dan het totaal aantal geregistreerde verdachten. In paragraaf 5.5 wordt nagegaan of een verdachte eenmalig of vaker verdacht is geweest van een misdrijf. Hiervoor wordt de term pleegcarrière gebruikt. Verdachten worden onderscheiden naar beginners, meerplegers en veelplegers. Voor verdere uitleg zie paragraaf 5.5 en de begrippenlijst en technische toelichting in de bijlagen.

Databron

Voor dit hoofdstuk maken we gebruik van verdachtenregistraties uit het zogenaamde Herkenningsdienstsysteem (HKS). De gegevens zijn afkomstig van de Dienst IPOL van het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD). De Dienst IPOL verzamelt jaarlijks data vanuit het HKS. In het HKS worden verdachten geregistreerd tegen wie een proces-verbaal is opgemaakt wegens een misdrijf. Het is de overtuiging van de politie dat het daders zijn. Voor deze personen is proces-verbaal van opsporing gemaakt en verstuurd naar het Openbaar Ministerie. De rechter moet zich er nog over uitspreken. We rapporteren dus over verdachten en niet over veroordeelden.

Cijfers 2012

De cijfers over het meest recente jaar (hier dus 2012) zijn altijd voorlopige cijfers. Deze cijfers worden in het eerste kwartaal van het komende jaar (2014) pas definitief. De daderaantallen lopen in vrijwel alle korpsen sinds 2008 terug. Dit wordt mogelijk mede veroorzaakt door de invoering van het nieuwe bedrijfsprocessensysteem BVH (Basisvoorziening Handhaving). De invoering van dit systeem heeft de administratieve druk bij de korpsen opgevoerd waardoor in sommige regio's ook de registratie in HKS onder tijdsdruk kwam te staan met als gevolg registratieachterstanden in HKS. In de technische toelichting is hier nader op ingegaan. Dit geldt echter voor alle bevolkingsgroepen zodat het vergelijken van percentages wel mogelijk is.

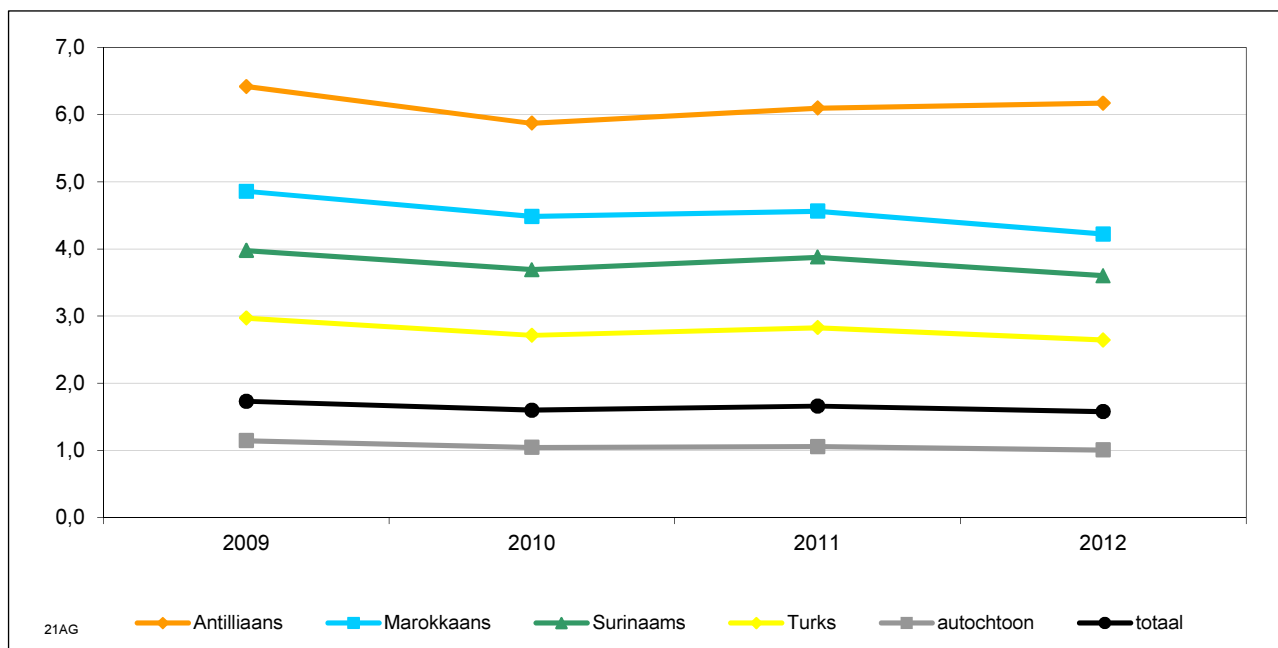
Koppeling

Geregistreerde verdachten in 2012 zijn op basis van het versleutelde persoonsnummer gekoppeld aan het bevolkingsbestand per 1 januari 2012. Indien het persoonsnummer in de verdachtenregistratie niet bekend is, kan er per definitie geen koppeling worden gemaakt met het bevolkingsbestand. Verdachten zonder valide persoonsnummer zijn in onderstaande tabellen dus niet opgenomen. Ook verdachten die in de loop van 2012 in de gemeenten zijn komen wonen, vallen buiten onderstaande analyses. De gepresenteerde verdachtenpercentages en aantallen kunnen daardoor verschillen van de door de Dienst IPOL gepresenteerde cijfers. Voor meer informatie over het HKS verwijzen we naar de begrippenlijst en technische toelichting in de bijlagen.

5.3 Verdachten 2012

In deze paragraaf gaan we in op verdachten van 12 jaar en ouder. Per 1 januari 2012 tellen de 21 gemeenten 3.573.184 inwoners van 12 jaar of ouder. In het jaar 2012 komen er hiervan 56.233 (1,6 procent) in aanraking met de politie op verdenking van een misdrijf en worden als verdachte in het HKS geregistreerd (zie figuur 5.1 en tabel 5.1). Het percentage verdachten is vergelijkbaar met 2009 (1,7 procent).

Van de 71.430 Antilliaanse Nederlanders van 12 jaar of ouder worden er 4.408 (6,2 procent) verdacht van een misdrijf. Dit is vergelijkbaar met de situatie in 2009. Toen werd 6,4 procent verdacht van een misdrijf.

Figuur 5.1: Verdachten (12 jaar en ouder), 2009 tot en met 2012 (in procenten van de betreffende bevolkingsgroep per 1 januari)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Oververtegenwoordiging

De oververtegenwoordiging geeft aan in welke mate het verdachtenpercentage van Antilliaanse Nederlanders afwijkt van dat van de hele bevolking in de gemeente. De oververtegenwoordiging wordt berekend door het verschil tussen het aandeel verdachten in de totale groep en de groep van Antilliaanse Nederlanders te delen door het aandeel in de totale groep.¹⁴ In tabel 5.1 is per herkomstgroep het aantal en aandeel verdachten van 12 jaar en ouder en het percentage oververtegenwoordiging weergegeven. Van alle personen van 12 jaar en ouder is in 2012 1,6 procent geregistreerd als verdachte.

Van de Antilliaanse Nederlanders van 12 jaar en ouder is 6,2 procent verdacht. De oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse verdachten van 12 jaar en ouder komt uit op 292 procent. Dat is 21 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van 271 procent in 2009. Onder Antilliaans-Nederlandse verdachten gaat het om een toename van 188 personen. Onder de totale groep verdachten gaat het om een afname van 3.494 personen.

Tabel 5.1: Personen (12 jaar en ouder) verdacht van een misdrijf, naar etnische herkomst, 2009 tot en met 2012

21Agem	'09	'10	'11	'12	verschil 09-12	'09	'10	'11	'12	verschil 09-12
bevolking 12 jaar en ouder	65.755	67.839	69.856	71.430		3.453.972	3.490.645	3.539.490	3.573.184	
verdacht (N)	4.220	3.981	4.260	4.408	188	59.727	55.682	58.694	56.233	-3.494
verdacht (%)	6,4	5,9	6,1	6,2	-0,2	1,7	1,6	1,7	1,6	-0,1
oververtegenwoordiging (%)	271	268	268	292	21	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

¹⁴ Een rekenvoorbeeld: als van alle personen van 12 jaar en ouder in de gemeente 3% wordt verdacht en van de personen van 12 jaar en ouder in de herkomstgroep 6% dan is de oververtegenwoordiging: $((6-3)/3)*100=100\%$. Het percentage oververtegenwoordiging is berekend op basis van de niet-afgeronde percentages.

Oververtegenwoordiging in de 21 gemeenten

Figuur 5.2 geeft een overzicht van de Antilliaans-Nederlandse verdachten van 12 jaar en ouder in de 21 gemeenten in 2012. Hierbij kijken we naar vier kernaspecten, het percentage verdachten, de oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse verdachten ten opzichte van de totale bevolking van de gemeente en de toe- of afname van deze oververtegenwoordiging in vergelijking met de oververtegenwoordiging in 2009. Ook een indicatie van het aantal verdachten is in de figuur terug te zien. De exacte waarden voor deze aspecten zijn vermeld onder de figuur (zie ook de tabellen b5.4 en b5.4a in de bijlage).

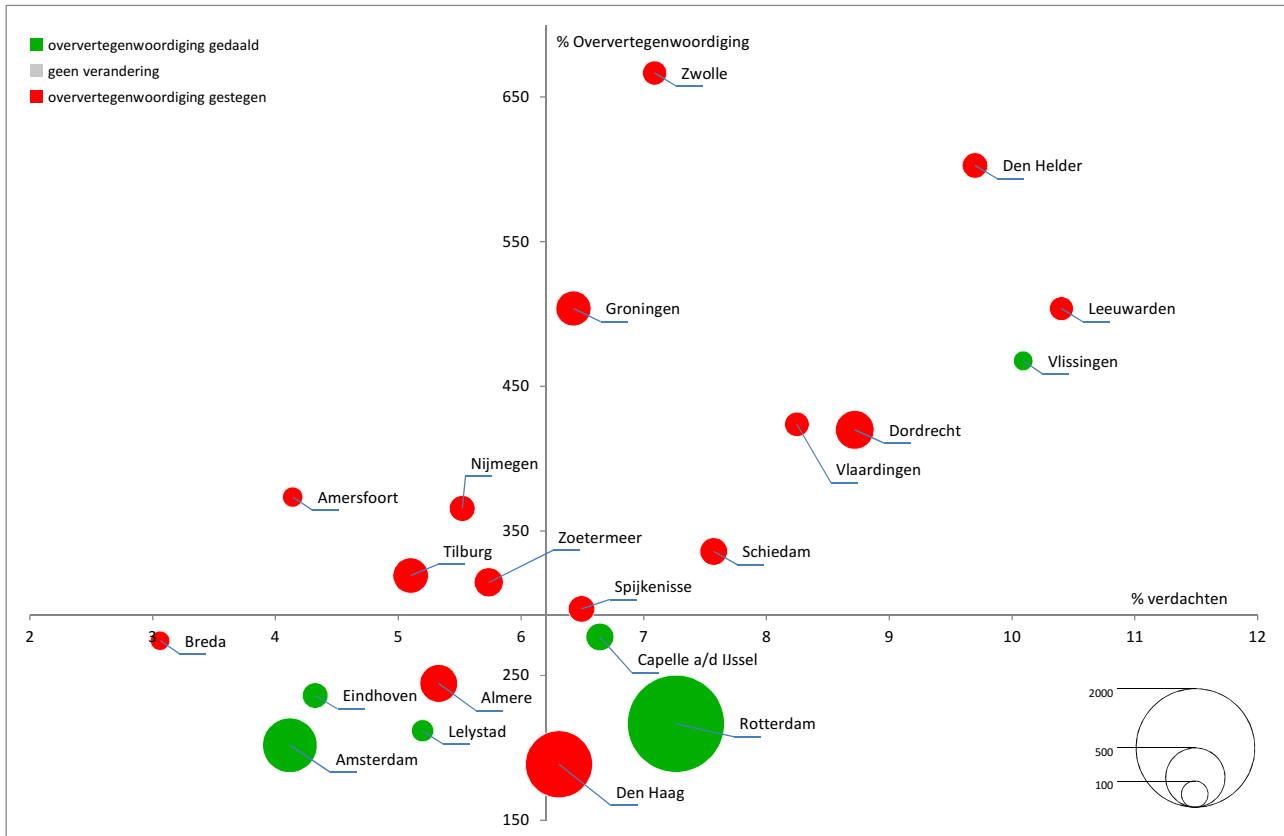
De horizontale positie van elke cirkel geeft het percentage Antilliaans-Nederlandse verdachten in 2012 weer. Gemiddeld wordt 6,2 procent van de Antilliaanse Nederlanders in de 21 gemeenten verdacht. In Breda is het percentage Antilliaans-Nederlandse verdachten met 3,1 procent het laagst. In Leeuwarden is het aandeel Antilliaans-Nederlandse verdachten het hoogst (10,4 procent).

De verticale positie van elke cirkel geeft het percentage oververtegenwoordiging weer. De oververtegenwoordiging in de 21 gemeenten is gemiddeld 292 procent. Tussen de gemeenten bestaan er grote verschillen in oververtegenwoordiging. In Den Haag is de oververtegenwoordiging het laagst (189 procent). Ook in Amsterdam, Rotterdam en Lelystad is de oververtegenwoordiging relatief laag. De oververtegenwoordiging is het hoogst in Zwolle (667 procent). In Groningen, Den Helder en Leeuwarden is de oververtegenwoordiging eveneens relatief hoog.

Een belangrijke doelstelling van het beleid is om de oververtegenwoordiging terug te dringen. De kleur van de cirkel geeft de verandering in de oververtegenwoordiging aan in vergelijking met 2009. In 6 van de 21 gemeenten is de oververtegenwoordiging afgenomen. De afname is het grootst in Eindhoven (104 procentpunten). Ook in Capelle aan den IJssel en Lelystad is de oververtegenwoordiging met meer dan 40 procentpunten gedaald. In 15 gemeenten is de oververtegenwoordiging toegenomen.

De gemeenten verschillen sterk in omvang en ook het aantal Antilliaans-Nederlandse verdachten loopt sterk uiteen. De grootte van de cirkel geeft het absolute aantal Antilliaans-Nederlandse verdachten in 2012 weer. De grootste cirkel is die van Rotterdam (1.346 verdachten). De kleinste cirkel is die van Breda. In Breda zijn er 55 Antilliaans-Nederlandse verdachten van 12 jaar of ouder.

Criminaliteit

	Antilliaans-Nederlandse verdachten van 12 jaar en ouder					
	populatie		verdachten		oververtegenwoordiging	
	2012 N	2012 N	2012 %	2009 %	2012 %	verschil 2009 – 2012 %
Rotterdam	18.534	1.346	7,3	250	217	-33
Amsterdam	10.345	426	4,1	214	202	-12
Den Haag	10.175	642	6,3	169	189	20
Almere	3.809	203	5,3	225	245	20
Tilburg	3.548	181	5,1	255	319	64
Groningen	2.754	177	6,4	462	504	42
Dordrecht	2.466	215	8,7	309	420	111
Zoetermeer	2.109	121	5,7	254	315	61
Eindhoven	2.174	94	4,3	340	236	-104
Breda	1.797	55	3,1	207	274	67
Nijmegen	1.739	96	5,5	267	366	99
Capelle a/d IJssel	1.671	111	6,6	318	277	-41
Spijkensisse	1.540	100	6,5	239	296	57
Lelystad	1.366	71	5,2	256	212	-44
Schiedam	1.440	109	7,6	206	336	130
Amersfoort	1.425	59	4,1	352	373	21
Zwolle	1.171	83	7,1	442	667	225
Vlaardingen	1.055	87	8,2	417	424	7
Den Helder	959	93	9,7	480	603	123
Leeuwarden	798	83	10,4	444	504	60
Vlissingen	555	56	10,1	505	468	-37
Hellevoetsluis	-	-	-	-	-	-
Totaal 21 AG	71.430	4.408	6,2	271	292	21

Figuur 5.2: Antilliaans-Nederlandse verdachten (12 jaar en ouder) in de 21 gemeenten

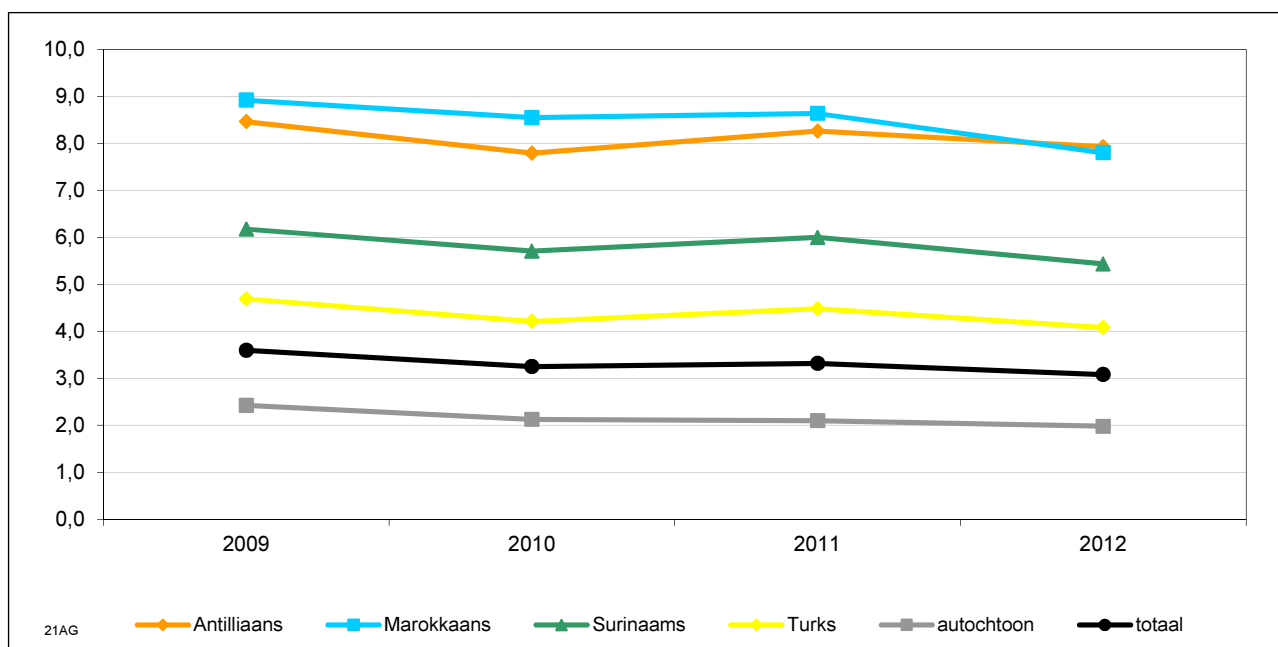
Bron: HKS bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Jongeren

In figuur 5.3 is het percentage verdachten onder jongeren opgenomen. Als we deze figuur vergelijken met figuur 5.1 zien we dat het percentage verdachten onder jongeren in het algemeen groter is dan onder ouderen.

Er wonen in de 21 gemeenten 695.355 jongeren in de leeftijd van 12 t/m 24 jaar (zie ook tabel 5.2). In 2012 worden er daarvan 21.420 verdacht, dat is 3,1 procent. Het aandeel verdachte jongeren is iets lager dan in 2009. Toen werd 3,6 procent van alle 12 t/m 24-jarige jongeren verdacht van een misdrijf.

Van de 21.946 Antilliaans-Nederlandse 12 t/m 24-jarige jongeren worden er 1.740 (7,9 procent) verdacht. Dat is iets minder dan de 8,5 procent in 2009.

Figuur 5.3: Verdachten (12-24 jaar), 2009 tot en met 2012 (in procenten van de betreffende bevolkingsgroep per 1 januari)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Oververtegenwoordiging

In tabel 5.2 is per herkomstgroep het aantal en aandeel verdachten onder 12 t/m 24-jarigen en het oververtegenwoordigingpercentage weergegeven voor 2009 tot en met 2012.

De oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse verdachten van 12 t/m 24 jaar komt in 2012 uit op 157 procent. Dit is 22 procentpunten hoger dan de oververtegenwoordiging van 135 procent in 2009. Onder Antilliaans-Nederlandse verdachten gaat het om een afname van 27 personen. Onder de totale groep verdachten gaat het om een afname van 2.808 personen.

Tabel 5.2: Personen (12-24 jaar) verdacht van een misdrijf, naar etnische herkomst, 2009 tot en met 2012

21Agem	Antilliaans					totaal				
	'09	'10	'11	'12	verschil 09-12	'09	'10	'11	'12	verschil 09-12
bevolking 12 t/m 24 jaar	20.885	21.267	21.704	21.946		673.306	680.388	689.759	695.355	
verdacht (N)	1.767	1.657	1.793	1.740	-27	24.228	22.111	22.888	21.420	-2.808
verdacht (%)	8,5	7,8	8,3	7,9	-0,6	3,6	3,2	3,3	3,1	-0,5
oververtegenwoordiging (%)	135	140	149	157	22	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Oververtegenwoordiging in de 21 gemeenten

Figuur 5.4 geeft een overzicht van de Antilliaans-Nederlandse verdachte jongeren in de 21 gemeenten in 2012. Hierbij kijken we naar vier kernaspecten, het percentage verdachten, de oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse verdachte jongeren in 2012 ten opzichte van alle 12-24-jarige jongeren van de gemeente en de toe- of afname van deze oververtegenwoordiging in vergelijking met de oververtegenwoordiging in 2009. Ook een indicatie van het aantal verdachten is in de figuur terug te zien. De exacte waarden voor deze aspecten zijn vermeld onder de figuur (zie ook de tabellen b5.4 en b5.4a in de bijlage).

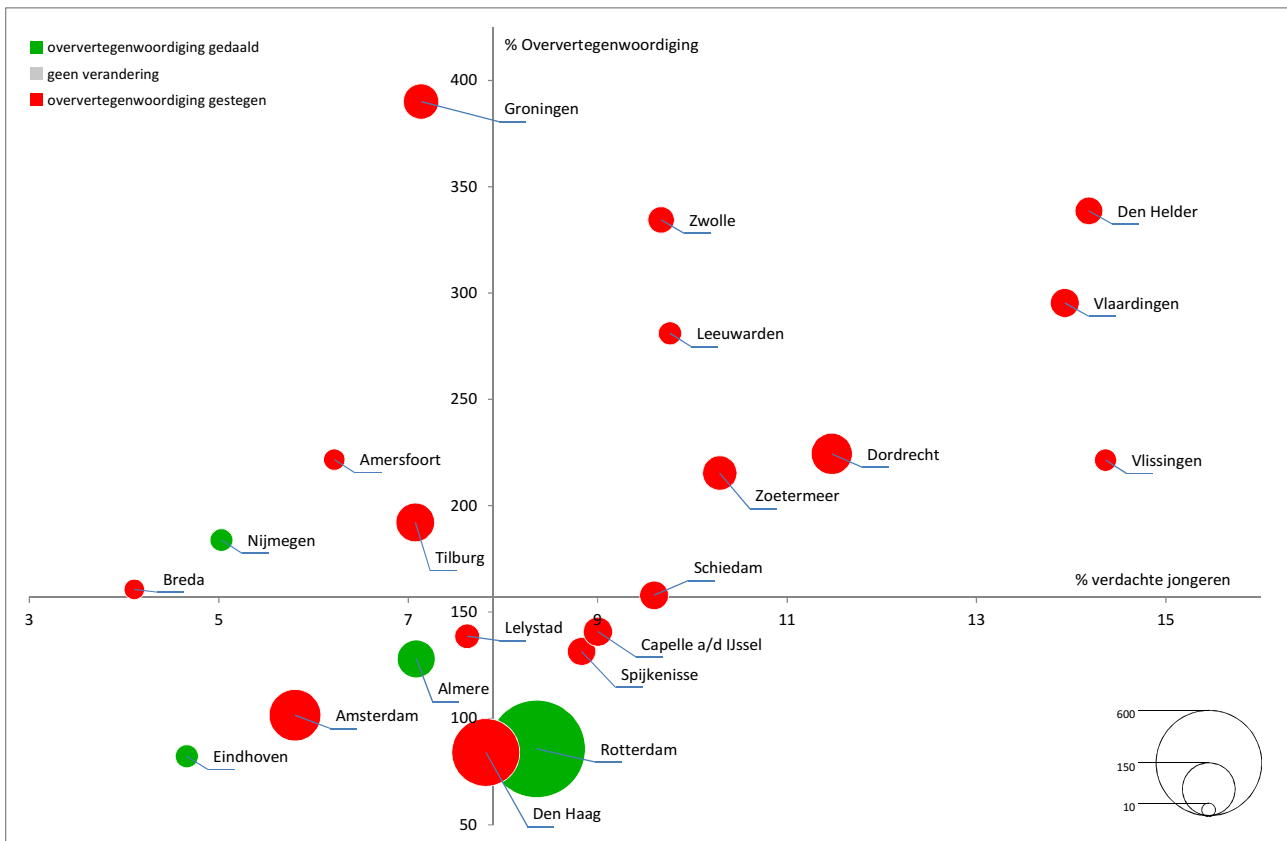
De horizontale positie van elke cirkel geeft het percentage Antilliaans-Nederlandse verdachte jongeren in 2012 weer. Gemiddeld wordt 7,9 procent van de Antilliaans-Nederlandse jongeren in de 21 gemeenten verdacht. In Breda en Eindhoven is het percentage Antilliaans-Nederlandse verdachte jongeren het laagst (4,1 respectievelijk 4,7 procent). In Vlissingen is het percentage Antilliaans-Nederlandse verdachte jongeren het hoogst (14,4 procent), gevolgd door Den Helder (14,2 procent).

De verticale positie van elke cirkel geeft het percentage oververtegenwoordiging weer. De oververtegenwoordiging in de 21 gemeenten in 2012 is gemiddeld 157 procent. Tussen de gemeenten bestaan er grote verschillen in oververtegenwoordiging. In Eindhoven is de oververtegenwoordiging het laagst (82 procent). Ook in Rotterdam en Den Haag is de oververtegenwoordiging relatief beperkt. De oververtegenwoordiging is het hoogst in Groningen (390 procent).

Een belangrijke doelstelling van het beleid is om de oververtegenwoordiging terug te dringen. De kleur van de cirkel geeft de verandering in de oververtegenwoordiging aan in vergelijking met 2009. In 4 van de 21 gemeenten is de oververtegenwoordiging afgenomen. De afname is het grootst in Eindhoven (-131 procentpunten). In 17 gemeenten is de oververtegenwoordiging toegenomen.

De gemeenten verschillen sterk in omvang en ook het aantal Antilliaans-Nederlandse verdachte jongeren loopt sterk uiteen. De grootte van de cirkel geeft het absolute aantal Antilliaans-Nederlandse verdachte jongeren in 2012 weer. De grootste cirkel is die van Rotterdam (513 Antilliaans-Nederlandse verdachte jongeren). De kleinste cirkel is die van Breda. In Breda zijn er 23 Antilliaans-Nederlandse verdachten van 12 t/m 24 jaar.

Criminaliteit

Figuur 5.4: Antilliaans-Nederlandse verdachten (12 t/m 24 jaar) in de 21 gemeenten

Bron: HKS bewerking Risbo, voorlopige cijfers

5.3.1 Antilliaans-Nederlandse verdachten naar achtergrondkenmerken

In figuur 5.5 wordt het aandeel verdachten uitgesplitst naar geslacht, leeftijd en generatie. Vervolgens kijken we naar het aandeel jonge verdachten in de verschillende onderwijsniveaus en bekijken we of er een verschil is in het verdachtenpercentage tussen voortijdig schoolverlaters en niet voortijdig schoolverlaters. Tot slot bekijken we of -en in welke mate werkzoekenden en uitkeringsontvangers vaker verdacht worden.

Verdachten naar geslacht

Van de mannen wordt een veel groter deel verdacht dan van de vrouwen. Van alle vrouwen van 12 jaar en ouder in de 21 gemeenten wordt in 2012 0,6 procent verdacht. Van de mannen wordt 2,6 procent verdacht van een misdrijf. In 2012 wordt 2,7 procent van de Antilliaans-Nederlandse vrouwen verdacht van een misdrijf, van de Antilliaans-Nederlandse mannen is 9,8 procent verdacht. Zowel voor vrouwen als voor mannen is het aandeel verdachten veel hoger dan in de totale bevolking van de 21 gemeenten.

Verdachten naar leeftijd en generatie

Leeftijd is een belangrijke indicator voor crimineel gedrag. Het is een bekend gegeven dat de kans op crimineel gedrag vanaf het 12^e tot (ongeveer) het 18^e levensjaar sterk toeneemt, dan stabiliseert om vervolgens vanaf ongeveer het 20^e levensjaar af te nemen.¹⁵ We zien dit beeld ook onder de Antilliaanse Nederlanders in de 21 gemeenten. Van de minderjarige Antilliaanse Nederlanders wordt 7,0 procent verdacht, van de jongvolwassenen 8,4 procent en van de 25-44-jarigen 6,8 procent (zie figuur 5.5). Onder Antilliaanse Nederlanders van de eerste generatie is het aandeel verdachten met 6,4 procent iets hoger dan onder de tweede generatie (5,5 procent).

Verdachten naar onderwijsniveau en voortijdig schoolverlaten

Schoolgaande jongeren die onderwijs volgen op een laag niveau hebben een grotere kans om in aanraking te komen met de politie op verdenking van een misdrijf dan jongeren die onderwijs volgen op een hoog niveau.¹⁶ Deze samenhang zien we zowel bij de totale groep als bij Antilliaans-Nederlandse jongeren in de leeftijd van 12 t/m 22 jaar.

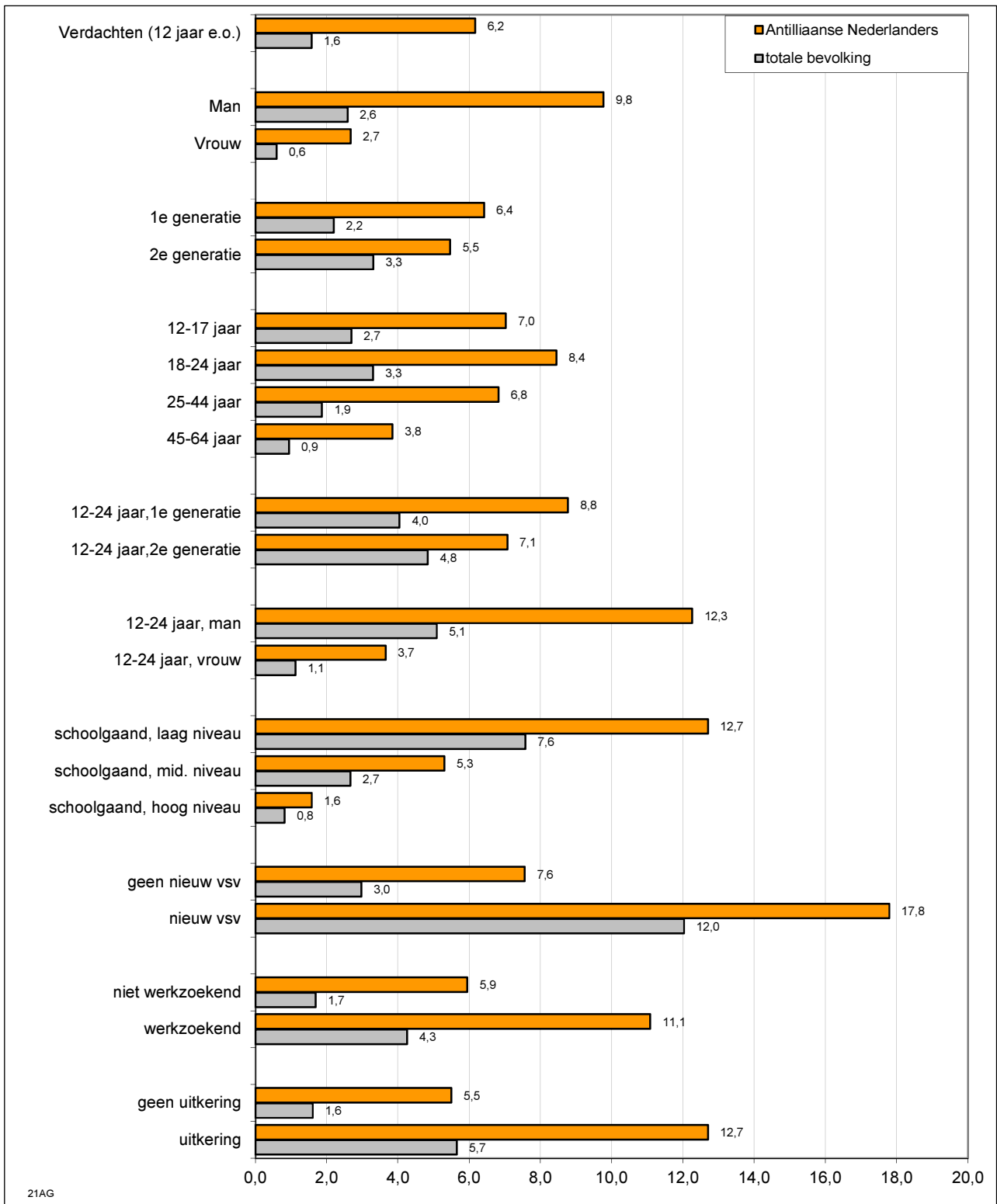
¹⁵ Zie bijvoorbeeld Hirschi, T. en M. Gottfredson (1983). 'Age and the explanation of crime'. In: *The American Journal of Sociology*, jg. 89, nr. 3, p. 552-584.

¹⁶ De opleidingen zijn gecodeerd in drie onderwijsniveaus. Praktijkonderwijs, vmbo bb, vmbo kb, mbo 1 en mbo 2 zijn gecategoriseerd als laag niveau; onderbouw vo, vmbo-tl, vmbo gl, mbo 3 en mbo 4 als middelbaar niveau; havo, vwo, hbo en wo als hoog niveau.

Van de nieuwe voortijdig schoolverlaters wordt een groter deel verdacht dan van de niet voortijdig schoolverlaters. Van de voortijdig schoolverlaters wordt 12,0 procent verdacht en van de niet voortijdig schoolverlaters 3,0 procent. Ook bij de Antilliaans-Nederlandse jongeren zien we dit beeld. Van de Antilliaans-Nederlandse niet voortijdig schoolverlaters wordt 7,6 procent verdacht, van de Antilliaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters 17,8 procent.

Verdachten naar werk en uitkeringsafhankelijkheid

Onder de totale bevolking in de 21 gemeenten zien we dat werkzoekenden vaker worden verdacht dan niet werkzoekenden. Ook bij de Antilliaans-Nederlandse bevolking is dit verschil zichtbaar, van de werkzoekenden is 11,1 procent verdacht, van de Antilliaans-Nederlandse niet werkzoekenden 5,9 procent. Personen met een uitkering worden vaker verdacht dan personen zonder uitkering. Ook bij de Antilliaans-Nederlandse bevolking zien we dit beeld. Van de Antilliaanse Nederlanders met een uitkering wordt 12,7 procent verdacht. Van de Antilliaanse Nederlanders zonder uitkering wordt 5,5 procent verdacht.

Figuur 5.5: Aandeel Antilliaans-Nederlandse verdachten (12 jaar e.o.) naar achtergrondkenmerken, in 2012 (in procenten van de betreffende deelpopulatie)

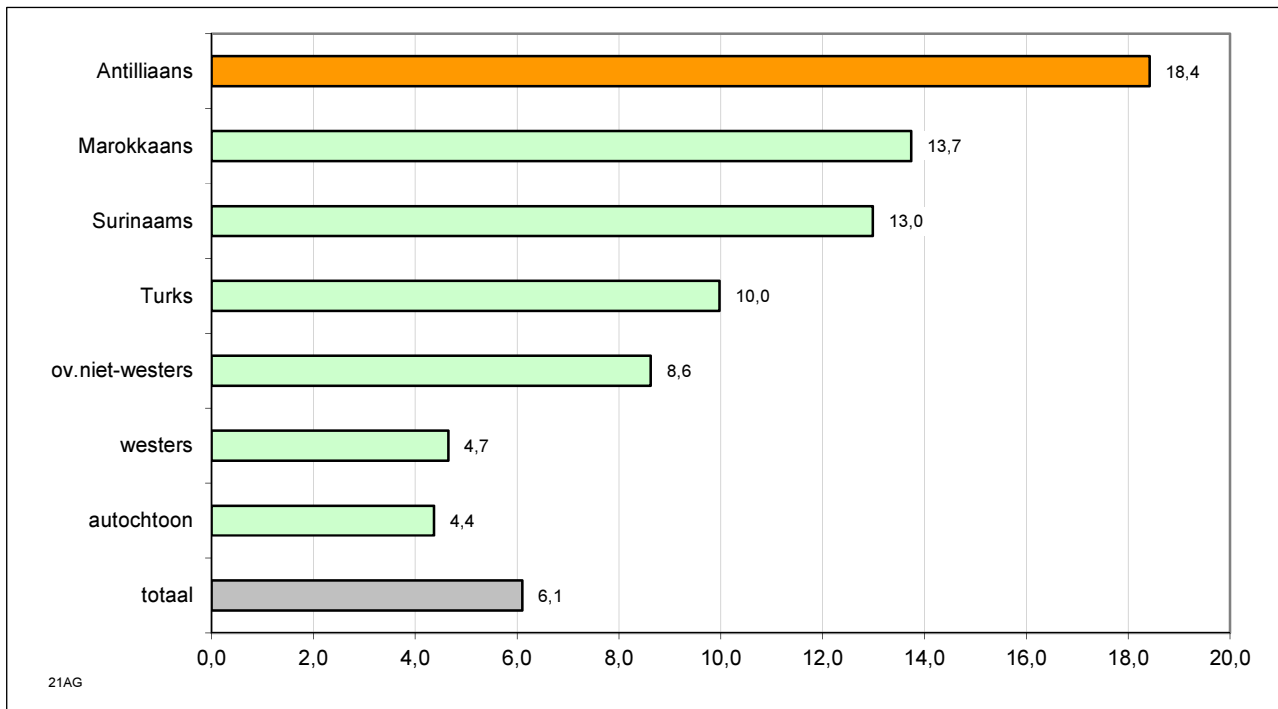
Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

* Bij uitsplitsing naar generatie heeft het totaalcijfer betrekking op de totale allochtone bevolking

5.4 Verdachten 2008-2012

Tot op heden is ingegaan op de betrokkenheid bij criminaliteit in een specifiek onderzoeksjaar. Er is dus gekeken naar welk deel van de bevolking van de 21 gemeenten in 2012 werd verdacht van een delict. In deze paragraaf gaan we na welk deel van de per 1 januari 2012 ingeschreven bevolking op enig moment in de gehele periode 2008-2012 minimaal één keer in aanraking met de politie is gekomen op verdenking van een misdrijf.

Van de gehele bevolking van twaalf jaar en ouder die per 1 januari 2012 in de 21 gemeenten woont, is in de periode 2008-2012 6,1 procent minimaal één keer in aanraking gekomen met de politie op verdenking van een misdrijf. In figuur 5.6 zien we dat het percentage onder de Antilliaanse Nederlanders veel hoger ligt dan dit gemiddelde. Van de Antilliaanse Nederlanders van twaalf jaar en ouder die per 1 januari 2012 in de 21 gemeenten wonen, is in de periode 2008-2012 18,4 procent minimaal één keer in aanraking gekomen met de politie op verdenking van een misdrijf. Uitsplitsing van dit gegeven naar leeftijd en geslacht laat zien dat voor bepaalde subgroepen dit cijfer nog aanzienlijk hoger ligt. Van de 12-24-jarige Antilliaans-Nederlandse mannen is in de periode 2008-2012 29,8 procent één keer of meer in aanraking gekomen met de politie. Van alle 12-24-jarige mannen in de 21 gemeenten is in de periode 2008-2012 15,7 procent in aanraking gekomen met de politie (zie tabel b5.2 in de bijlage).

Figuur 5.6: Verdachten 12 jaar en ouder in de periode 2008-2012 (in procenten van de betreffende bevolkingsgroep per 1 januari 2012)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

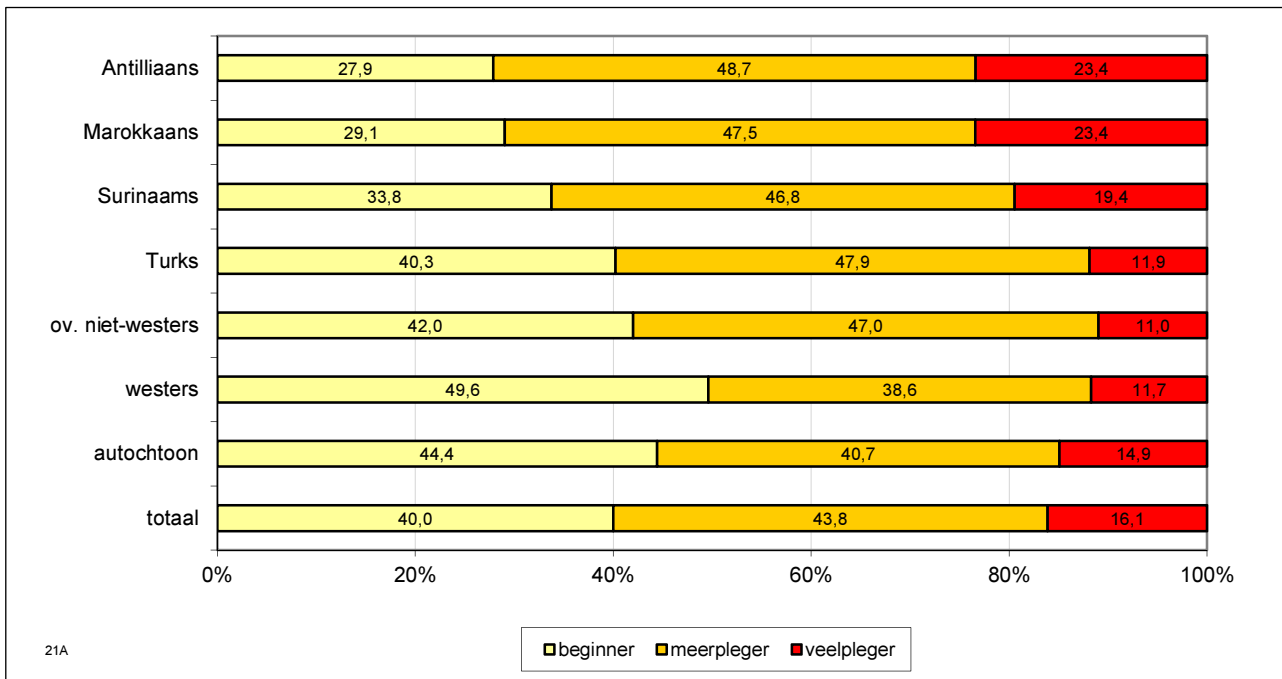
5.5 Pleegcarrière

In deze paragraaf wordt stilgestaan bij de pleegcarrière van verdachten. Hierbij gaat het erom of een verdachte eenmalig of vaker verdacht is geweest van een misdrijf. Verdachten worden onderscheiden naar beginners, meerplegers en veelplegers. Het indelen van verdachten in deze categorieën gebeurt aan de hand van het aantal processen-verbaal van aanhouding dat tegen hen is opgemaakt. Een beginner is een verdachte tegen wie niet eerder een proces-verbaal van aanhouding is opgemaakt.¹⁷ Een meerpleger is een verdachte tegen wie 2-5 processen-verbaal (voor strafrechtelijk minderjarigen) of 2-10 processen-verbaal (voor strafrechtelijk meerderjarigen) zijn opgemaakt en een veelpleger is een verdachte tegen wie meer dan 5 processen-verbaal (voor strafrechtelijk minderjarigen) of meer dan 10 processen-verbaal (voor strafrechtelijk meerderjarigen) zijn opgemaakt.

Wanneer we in figuur 5.7 de pleegcarrière van alle verdachten uit de 21 gemeenten bekijken blijkt dat 40,0 procent beginner is en een groter deel meerpleger (43,8 procent). Een kleiner deel is veelpleger, namelijk 16,1

¹⁷ Wanneer iemand in een bepaald kalenderjaar voor het eerst als verdachte wordt aangehouden en in hetzelfde jaar nogmaals, dan wordt hij in de jaarcijfers als meerpleger gecategoriseerd.

procent. Voor de Antilliaans-Nederlandse verdachten zien we een ander beeld. Van deze groep is 27,9 procent beginner, 48,7 procent is meerpleger en 23,4 procent van de Antilliaans-Nederlandse verdachten is veelpleger.

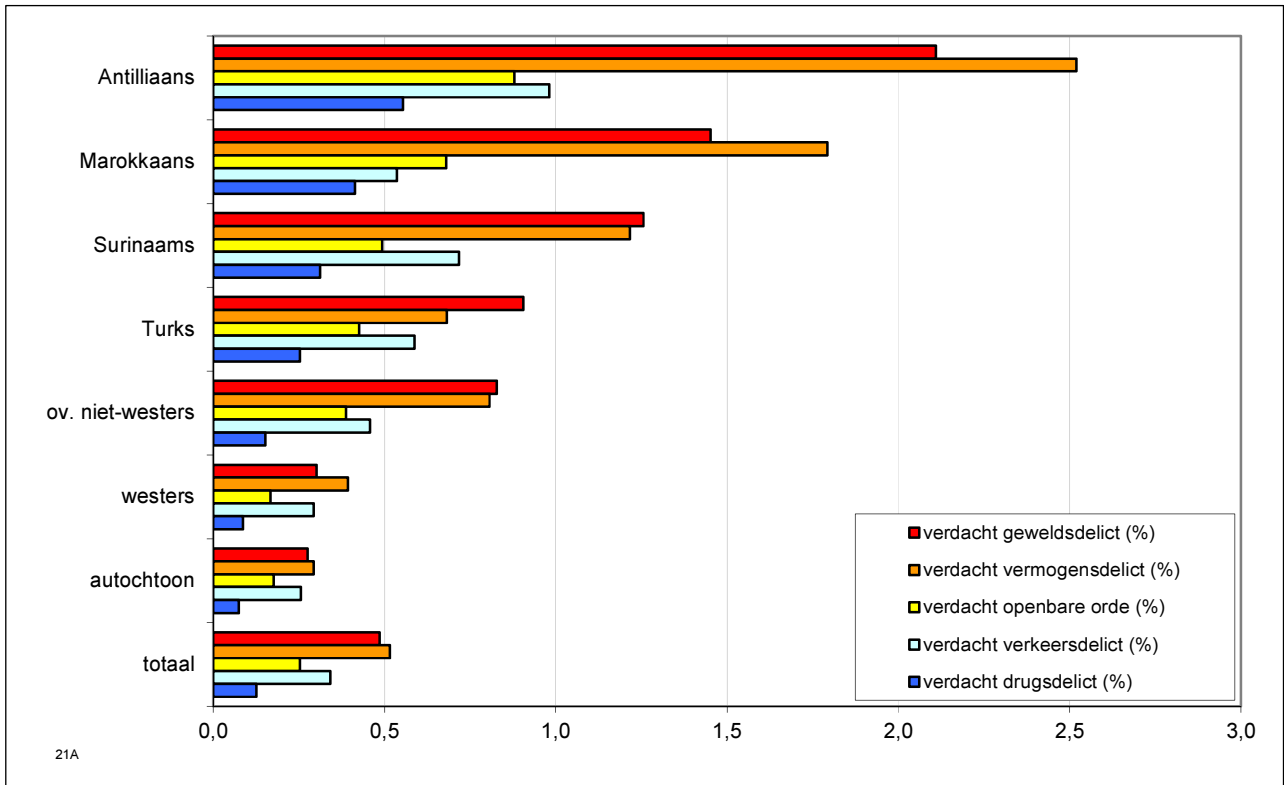
Figuur 5.7: Verdachten (12 jaar e.o.) naar pleegcarrière, in 2012 (in procenten van de betreffende deelpopulatie)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

5.6 Aard van de criminaliteit

Hiervoor is ingegaan op de vraag of en in welke mate personen worden verdacht van criminaliteit. In paragraaf 5.1 is het verschil uitgelegd tussen verdachten, antecedenten en misdrijven. Het gegeven dat van één verdachte meerdere misdrijven kunnen worden geregistreerd, maakt de analyse en de interpretatie van de aard van de criminaliteit aanzienlijk complexer dan de analyse van de omvang van de criminaliteit. Er zijn verschillende mogelijkheden om de aard van de criminaliteit in kaart te brengen. Vaak wordt dit gedaan op het niveau van het delict. Daarbij wordt de omvang van een bepaald type delict gerelateerd aan het totale aantal gepleegde delicten. Omdat een dergelijke analyse op het niveau van het delict uitsluitend ingaat op de door de verdachten gepleegde delicten raakt de relatie met de relatieve omvang van de criminaliteit uit beeld. We presenteren daarom een analyse van de aard van de criminaliteit waarin ook deze relatieve omvang van de criminaliteit is verdisconteerd. In deze analyse wordt het aantal verdachten van een bepaald type delict gerelateerd aan de bevolking. Daarbij wordt een uitsplitsing gemaakt naar herkomstgroep.

In figuur 5.8 is deze analyse grafisch weergegeven. Ten opzichte van de totale bevolking zijn Antilliaanse Nederlanders oververtegenwoordigd op nagenoeg elke onderscheiden delictcategorie. Bij de Antilliaans-Nederlandse bevolking komen vooral vermogensdelicten veel voor.

21A
Figuur 5.8: Verdachten (12 jaar e.o.) en delicttype, in 2012 (in procenten van de betreffende deelpopulatie)

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Bijlage bij hoofdstuk 2

Tabel b2.1: Demografische kerncijfers bevolking, 1 januari 2013 (in procenten van de betreffende bevolkingsgroep en absolute aantallen)

21Agem	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Bevolkingsomvang (N)	88.093		191.118		236.437		193.449		326.430		506.024		2.615.033		4.156.584	
Aandeel in de bevolking (%)		2,1		4,6		5,7		4,7		7,9		12,2		62,9		100
Geslacht																
Man	43.626	49,5	97.662	51,1	111.815	47,3	99.936	51,7	164.998	50,5	242.992	48,0	1.287.922	49,3	2.048.951	49,3
Vrouw	44.467	50,5	93.456	48,9	124.622	52,7	93.513	48,3	161.432	49,5	263.032	52,0	1.327.111	50,7	2.107.633	50,7
Generatie																
1e generatie	53.935	61,2	87.728	45,9	129.207	54,6	97.673	50,5	211.748	64,9	264.096	52,2	-	-	844.387	54,8
2e generatie	34.158	38,8	103.390	54,1	107.230	45,4	95.776	49,5	114.682	35,1	241.928	47,8	-	-	697.164	45,2
Leeftijd																
0-11 jaar	15.725	17,9	46.483	24,3	30.120	12,7	34.529	17,8	63.248	19,4	55.554	11,0	312.613	12,0	558.272	13,4
12-17 jaar	7.867	8,9	20.545	10,7	19.542	8,3	20.314	10,5	26.115	8,0	21.398	4,2	142.486	5,4	258.267	6,2
18-24 jaar	14.133	16,0	22.595	11,8	26.963	11,4	24.559	12,7	40.087	12,3	53.129	10,5	259.752	9,9	441.218	10,6
25-44 jaar	29.597	33,6	62.523	32,7	77.500	32,8	70.951	36,7	121.511	37,2	183.439	36,3	714.698	27,3	1.260.219	30,3
45-64 jaar	17.169	19,5	29.891	15,6	65.662	27,8	34.311	17,7	65.267	20,0	128.421	25,4	719.657	27,5	1.060.378	25,5
65 jaar e.o.	3.602	4,1	9.081	4,8	16.650	7,0	8.785	4,5	10.198	3,1	64.083	12,7	465.827	17,8	578.226	13,9
Leeftijd, generatie																
0-11 jaar, 1e generatie	1.421	9,0	733	1,6	772	2,6	862	2,5	6.010	9,5	12.242	22,0	-	-	22.040	9,0
0-11 jaar, 2e generatie	14.304	91,0	45.750	98,4	29.348	97,4	33.667	97,5	57.238	90,5	43.312	78,0	-	-	223.619	91,0
12-17 jaar, 1e generatie	2.778	35,3	1.355	6,6	1.762	9,0	1.561	7,7	6.377	24,4	6.351	29,7	-	-	20.184	17,4
12-17 jaar, 2e generatie	5.089	64,7	19.190	93,4	17.780	91,0	18.753	92,3	19.738	75,6	15.047	70,3	-	-	95.597	82,6
18-24 jaar, 1e generatie	7.869	55,7	3.552	15,7	4.820	17,9	4.233	17,2	22.376	55,8	30.843	58,1	-	-	73.693	40,6
18-24 jaar, 2e generatie	6.264	44,3	19.043	84,3	22.143	82,1	20.326	82,8	17.711	44,2	22.286	41,9	-	-	107.773	59,4
25-44 jaar, 1e generatie	22.036	74,5	43.175	69,1	42.734	55,1	48.108	67,8	103.287	85,0	113.943	62,1	-	-	373.283	68,4
25-44 jaar, 2e generatie	7.561	25,5	19.348	30,9	34.766	44,9	22.843	32,2	18.224	15,0	69.496	37,9	-	-	172.238	31,6
45-64 jaar, 1e generatie	16.295	94,9	29.832	99,8	62.900	95,8	34.142	99,5	63.918	97,9	65.514	51,0	-	-	272.601	80,0
45-64 jaar, 2e generatie	874	5,1	59	0,2	2.762	4,2	169	0,5	1.349	2,1	62.907	49,0	-	-	68.120	20,0
65 jaar e.o., 1e generatie	3.536	98,2	9.081	100,0	16.219	97,4	8.767	99,8	9.776	95,9	35.203	54,9	-	-	82.582	73,5
65 jaar e.o., 2e generatie	66	1,8	0	0,0	431	2,6	18	0,2	422	4,1	28.880	45,1	-	-	29.817	26,5
Burgerlijke staat (16 jaar eo)																
Ongehuwd	47.554	70,8	46.620	35,7	104.081	53,8	45.328	31,2	130.574	53,2	218.084	50,0	935.850	42,4	1.528.091	44,6
Gehuwd	11.873	17,7	69.496	53,3	48.273	25,0	80.795	55,7	84.382	34,4	154.521	35,4	906.827	41,1	1.356.167	39,6
Gescheiden	7.079	10,5	12.156	9,3	36.447	18,9	16.079	11,1	26.630	10,8	44.594	10,2	216.806	9,8	359.791	10,5
Weduwstaat	692	1,0	2.161	1,7	4.482	2,3	2.961	2,0	3.903	1,6	18.842	4,3	147.237	6,7	180.278	5,3

Bron: GBA, bewerking Risbo

Tabel b2.1a: Demografische kerncijfers bevolking, per 1 januari 2009 tot en met 2013 (in procenten van de betreffende bevolkingsgroep)

21Agem	Antilliaans					Marokkaans					Surinaams					Turks					ov. niet-westers					westers					autochtoon					totaal				
	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13
Aandeel in de bevolking (%)	2,0	2,1	2,1	2,1	2,1	4,4	4,5	4,5	4,6	4,6	5,8	5,8	5,8	5,7	5,7	4,6	4,6	4,6	4,6	4,7	7,1	7,3	7,5	7,7	7,9	11,3	11,5	11,8	12,0	12,2	64,7	64,2	63,7	63,2	62,9	100	100	100	100	100
Geslacht																																								
Man	49,3	49,4	49,5	49,6	49,5	51,5	51,4	51,3	51,3	51,1	47,4	47,4	47,4	47,4	47,3	51,8	51,8	51,8	51,8	51,7	51,2	51,1	51,0	50,8	50,5	48,2	48,1	48,0	48,1	48,0	49,0	49,1	49,1	49,2	49,3	49,2	49,3	49,3	49,3	49,3
Vrouw	50,7	50,6	50,5	50,4	50,5	48,5	48,6	48,7	48,7	48,9	52,6	52,6	52,6	52,6	52,7	48,2	48,2	48,2	48,2	48,3	48,8	48,9	49,0	49,2	49,5	51,8	51,9	52,0	51,9	52,0	51,0	50,9	50,9	50,8	50,7	50,8	50,7	50,7	50,7	50,7
Generatie																																								
1e generatie	64,1	63,6	62,6	62,1	61,2	49,2	48,3	47,4	46,7	45,9	56,8	56,3	55,6	55,2	54,6	52,5	52,0	51,5	51,0	50,5	66,4	66,2	65,8	65,4	64,9	49,2	50,0	50,9	51,8	52,2	-	-	-	-	-	55,2	55,2	55,1	55,0	54,8
2e generatie	35,9	36,4	37,4	37,9	38,8	50,8	51,7	52,6	53,3	54,1	43,2	43,7	44,4	44,8	45,4	47,5	48,0	48,5	49,0	49,5	33,6	33,8	34,2	34,6	35,1	50,8	50,0	49,1	48,2	47,8	-	-	-	-	-	44,8	44,8	44,9	45,0	45,2
Leeftijd																																								
0-11 jaar	19,0	18,5	18,5	18,1	17,9	26,3	25,9	25,5	25,0	24,3	15,0	14,4	14,0	13,4	12,7	20,9	20,1	19,3	18,5	17,8	20,6	20,1	19,9	19,6	19,4	10,1	10,3	10,5	10,7	11,0	11,7	11,8	11,9	11,9	12,0	13,6	13,6	13,5	13,5	13,4
12-17 jaar	10,0	9,7	9,5	9,2	8,9	10,9	10,7	10,6	10,6	10,7	8,9	8,7	8,4	8,3	8,3	11,0	10,8	10,7	10,6	10,5	8,3	8,2	8,1	8,0	8,0	4,4	4,3	4,2	4,2	4,2	5,6	5,5	5,5	5,5	5,4	6,4	6,3	6,3	6,2	6,2
18-24 jaar	15,7	15,8	15,9	16,0	16,0	12,2	12,1	12,0	12,0	11,8	12,6	12,3	12,1	11,7	11,4	12,5	12,6	12,6	12,7	12,7	12,8	12,6	12,5	12,3	12,3	9,8	10,1	10,4	10,5	10,5	9,6	9,8	9,9	9,9	9,9	10,4	10,5	10,6	10,6	10,6
25-44 jaar	33,6	33,6	33,5	33,7	33,6	33,1	33,1	33,0	32,7	32,7	33,5	33,3	33,2	33,0	32,8	37,5	37,3	36,9	36,6	36,7	37,7	37,8	37,8	37,6	37,2	36,8	36,6	36,5	36,5	36,3	28,8	28,3	27,9	27,6	27,3	31,3	31,0	30,7	30,5	30,3
45-64 jaar	18,7	19,1	19,2	19,3	19,5	13,6	14,1	14,6	15,2	15,6	24,6	25,6	26,3	27,1	27,8	14,5	15,3	16,3	17,2	17,7	18,1	18,7	19,1	19,5	20,0	26,4	26,3	26,2	25,7	25,4	27,7	27,8	28,1	27,7	27,5	25,2	25,5	25,7	25,6	25,5
65 jaar e.o.	2,9	3,2	3,5	3,8	4,1	3,9	4,1	4,3	4,6	4,8	5,4	5,7	6,1	6,6	7,0	3,7	3,9	4,2	4,3	4,5	2,4	2,6	2,7	2,9	3,1	12,5	12,4	12,2	12,3	12,7	16,6	16,7	16,8	17,4	17,8	13,0	13,1	13,1	13,6	13,9
Leeftijd, generatie																																								
0-11 jaar, 1e generatie	13,9	12,0	10,7	9,9	9,0	2,5	2,2	1,9	1,8	1,6	3,6	3,2	3,0	2,8	2,6	3,4	3,1	2,9	2,6	2,5	9,9	9,3	9,3	9,6	9,5	18,7	19,5	20,3	21,4	22,0	-	-	-	-	-	8,4	8,3	8,5	8,8	9,0
0-11 jaar, 2e generatie	86,1	88,0	89,3	90,1	91,0	97,5	97,8	98,1	98,2	98,4	96,4	96,8	97,0	97,2	97,4	96,6	96,9	97,1	97,4	97,5	90,1	90,7	90,7	90,4	90,5	81,3	80,5	79,7	78,6	78,0	-	-	-	-	-	91,6	91,7	91,5	91,2	91,0
12-17 jaar, 1e generatie	41,7	41,1	40,3	38,3	35,3	9,8	8,9	8,2	7,5	6,6	12,3	11,5	10,4	9,8	9,0	9,4	9,2	8,6	8,3	7,7	33,3	31,5	29,4	26,9	24,4	27,0	27,7	28,5	29,3	29,7	-	-	-	-	-	20,6	20,0	19,3	18,5	17,4
12-17 jaar, 2e generatie	58,3	58,9	59,7	61,7	64,7	90,2	91,1	91,8	92,5	93,4	87,7	88,5	89,6	90,2	91,0	90,6	90,8	91,4	91,7	92,3	66,7	68,5	70,6	73,1	75,6	73,0	72,3	71,5	70,7	70,3	-	-	-	-	-	79,4	80,0	80,7	81,5	82,6
18-24 jaar, 1e generatie	62,2	60,5	58,2	57,2	55,7	28,7	24,9	21,4	18,7	15,7	24,4	22,9	21,4	19,8	17,9	29,7	25,6	22,6	19,7	17,2	62,9	60,8	59,4	57,8	55,8	50,2	52,4	55,5	57,4	58,1	-	-	-	-	-	43,8	42,7	42,3	41,7	40,6
18-24 jaar, 2e generatie	37,8	39,5	41,8	42,8	44,3	71,3	75,1	78,6	81,3	84,3	75,6	77,1	78,6	80,2	82,1	70,3	74,4	77,4	80,3	82,8	37,1	39,2	40,6	42,2	44,2	49,8	47,6	44,5	42,6	41,9	-	-	-	-	-	56,2	57,3	57,7	58,3	59,4
25-44 jaar, 1e generatie	78,8	77,7	76,7	75,8	74,5	79,9	77,3	74,6	71,9	69,1	68,4	65,1	61,6	58,4	55,1	77,2	74,9	72,5	70,1	67,8	88,7	87,9	87,0	86,1	85,0	55,7	57,4	59,1	60,9	62,1	-	-	-	-	-	71,6	70,9	70,1	69,4	68,4
25-44 jaar, 2e generatie	21,2	22,3	23,3	24,2	25,5	20,1	22,7	25,4	28,1	30,9	31,6	34,9	38,4	41,6	44,9	22,8	25,1	27,5	29,9	32,2	11,3	12,1	13,0	13,9	15,0	44,3	42,6	40,9	39,1	37,9	-	-	-	-	-	28,4	29,1	29,9	30,6	31,6
45-64 jaar, 1e generatie	97,2	96,9	96,4	95,6	94,9	100	100	99,9	99,9	99,8	97,2	96,9	96,5	96,2	95,8	99,9	99,9	99,8	99,7	99,5	98,0	98,0	98,0	98,0	97,9	51,6	51,4	51,1	51,2	51,0	-	-	-	-	-	79,3	79,5	79,6	79,9	80,0
45-64 jaar, 2e generatie	2,8	3,1	3,6	4,4	5,1	0,0	0,0	0,1	0,1	0,2	2,8	3,1	3,5	3,8	4,2	0,1	0,1	0,2	0,3	0,5	2,0	2,0	2,0	2,0	2,1	48,4	48,6	48,9	48,8	49,0	-	-	-	-	-	20,7	20,5	20,4	20,1	20,0
65 jaar e.o., 1e generatie	97,5	97,6	98,0	98,1	98,2	100	100	100	100	100	97,2	97,2	97,3	97,4	97,4	99,8	99,8	99,8	99,8	99,8	95,4	95,6	95,8	95,9	95,9	57,0	56,4	56,1	55,2	54,9	-	-	-	-	-	72,8	73,1	73,5	73,4	73,5
65 jaar e.o., 2e generatie	2,5	2,4	2,0	1,9	1,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,8	2,8	2,7	2,6	2,6	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	4,6	4,4	4,2	4,1	4,1	43,0	43,6	43,9	44,8	45,1	-	-	-	-	-	27,2	26,9	26,5	26,6	26,5
Burgerlijke staat (16 jaar eo)																																								
Ongehuwd	69,8	70,2	70,4	70,7	70,8	34,9	35,1	35,3	35,5	35,7	53,1	53,3	53,6	53,7	53,8	29,2	29,9	30,4	30,8	31,2	51,9	52,5	53,0	53,0	53,2	47,4	48,2	49,1	49,7	50,0	40,8	41,3	41,6	42,0	42,4	42,9	43,4	43,8	44,3	44,6
Gehuwd	17,9	17,8	17,8	17,7	17,7	55,2	54,7	54,3	53,8	53,3	25,0	25,0	25,0	25,0	25,0	58,6	57,6	57,0	56,3	55,7	35,1	34,7	34,5	34,5	34,4	36,9	36,4	35,9	35,6	35,4	42,3	41,9	41,8	41,4	41,1	40,9	40,5	40,2	39,9	39,6
Gescheiden	11,3	11,0	10,8	10,7	10,5	8,5	8,7	8,9	9,1	9,3	19,7	19,4	19,1	19,0	18,9	10,4	10,6	10,7	10,9	11,1	11,4	11,2	11,0	10,9	10,8	10,8	10,7	10,5	10,3	10,2	9,7	9,7	9,7	9,8	9,8	10,5	10,5	10,5	10,5	10,5
Weduwstaat	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,4	1,5	1,5	1,6	1,7	2,3	2,3	2,3	2,3	2,3	1,8	1,9	1,9	2,0	2,0	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6	4,8	4,7	4,5	4,4	4,3	7,2	7,0	6,9	6,8	6,7	5,7	5,6	5,5	5,4	5,3

Bron: GBA, bewerking Risbo

Tabel b2.2: De bevolking in de 21 gemeenten naar herkomst, 1 januari 2013 (in absolute aantallen en als percentage van de totale bevolking)

21Agem	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		autochtoon		totaal			
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
21 gemeenten	88.093	2,1	191.118	4,6	236.437	5,7	193.449	4,7	326.430	7,9	506.024	12,2	2.615.033	62,9	4.156.584	100,0
Nederland	145.499	0,9	368.838	2,2	347.631	2,1	395.302	2,4	854.324	5,1	1.576.986	9,4	13.236.494	78,9	16.779.575	100,0
Rotterdam	22.973	3,7	41.124	6,7	52.726	8,6	47.900	7,8	63.836	10,4	71.128	11,5	316.632	51,4	616.319	100,0
Amsterdam	11.957	1,5	72.252	9,0	67.776	8,5	41.931	5,2	84.619	10,6	125.484	15,7	395.421	49,5	799.440	100,0
Den Haag	12.209	2,4	28.748	5,7	46.835	9,2	38.243	7,6	48.627	9,6	78.728	15,5	252.976	50,0	506.366	100,0
Almere	4.842	2,5	7.309	3,7	22.026	11,3	3.390	1,7	18.506	9,5	19.512	10,0	119.606	61,3	195.191	100,0
Tilburg	4.432	2,1	5.701	2,7	3.326	1,6	7.914	3,8	9.101	4,4	19.686	9,4	158.377	75,9	208.537	100,0
Groningen	3.522	1,8	1.167	0,6	3.278	1,7	1.447	0,7	11.340	5,8	21.812	11,2	152.816	78,2	195.382	100,0
Dordrecht	3.041	2,6	2.760	2,3	2.640	2,2	6.590	5,6	5.883	5,0	12.887	10,9	84.719	71,5	118.520	100,0
Zoetermeer	2.720	2,2	2.021	1,6	8.379	6,8	1.112	0,9	8.379	6,8	13.307	10,8	87.148	70,8	123.066	100,0
Eindhoven	2.619	1,2	5.741	2,6	3.712	1,7	10.305	4,7	15.907	7,3	28.574	13,1	151.576	69,4	218.434	100,0
Breda	2.217	1,2	5.440	3,1	2.056	1,2	2.998	1,7	7.139	4,0	19.317	10,8	139.113	78,0	178.280	100,0
Nijmegen	2.091	1,3	3.513	2,1	1.524	0,9	5.328	3,2	8.735	5,2	20.298	12,2	124.953	75,1	166.442	100,0
Capelle a/d IJssel	2.193	3,3	903	1,4	4.575	6,9	1.038	1,6	5.159	7,8	7.167	10,9	44.987	68,1	66.022	100,0
Spijkensisse	1.927	2,7	449	0,6	3.171	4,4	1.046	1,4	3.706	5,1	6.816	9,4	55.310	76,4	72.425	100,0
Lelystad	1.767	2,3	2.310	3,0	4.443	5,9	1.888	2,5	4.067	5,4	7.065	9,3	54.247	71,6	75.787	100,0
Schiedam	1.808	2,4	2.302	3,0	2.698	3,5	7.753	10,2	5.693	7,5	7.850	10,3	48.106	63,1	76.210	100,0
Amersfoort	1.751	1,2	4.713	3,1	1.663	1,1	6.144	4,1	7.393	4,9	12.912	8,6	115.085	76,9	149.661	100,0
Zwolle	1.549	1,3	717	0,6	1.243	1,0	2.539	2,1	5.115	4,2	8.122	6,6	103.340	84,3	122.625	100,0
Vlaardingen	1.415	2,0	1.775	2,5	1.438	2,0	4.743	6,7	3.705	5,2	5.949	8,4	51.826	73,1	70.851	100,0
Den Helder	1.294	2,3	162	0,3	733	1,3	247	0,4	2.723	4,8	5.591	9,8	46.192	81,1	56.942	100,0
Leeuwarden	1.080	1,1	977	1,0	1.396	1,5	467	0,5	5.065	5,3	8.032	8,4	78.927	82,3	95.944	100,0
Vlissingen	686	1,6	1.034	2,3	799	1,8	426	1,0	1.732	3,9	5.787	13,1	33.676	76,3	44.140	100,0

Hellevoetsluis

Bron: GBA, bewerking Risbo

Bijlage bij hoofdstuk 3

Tabel b3.1: Leerlingen (12-22 jaar) in het voortgezet onderwijs, mbo en hoger onderwijs naar etnische herkomst, 1 januari 2012 (in procenten)

21Agem	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Schoolsoort																
vo	5.739	43,3	15.018	55,2	15.224	51,1	15.536	55,3	20.385	52,9	16.634	44,7	115.862	45,5	204.398	47,7
mbo	4.719	35,6	8.585	31,6	9.412	31,6	8.740	31,1	8.950	23,2	5.801	15,6	46.398	18,2	92.605	21,6
ho	2.783	21,0	3.606	13,3	5.142	17,3	3.826	13,6	9.198	23,9	14.784	39,7	92.525	36,3	131.864	30,7
Voortgezet onderwijs																
praktijkonderwijs	642	11,2	867	5,8	818	5,4	1.132	7,3	894	4,4	443	2,7	2.676	2,3	7.472	3,7
vo leerjaar 1-2, alg. lj 3	2.431	42,4	6.817	45,4	6.564	43,1	6.951	44,7	9.045	44,4	7.171	43,1	47.773	41,2	86.752	42,4
vmbo bb, leerjaar 3-4	707	12,3	1.561	10,4	1.334	8,8	1.774	11,4	1.242	6,1	690	4,1	4.514	3,9	11.822	5,8
vmbo kb, leerjaar 3-4	475	8,3	1.193	7,9	1.349	8,9	1.195	7,7	1.248	6,1	750	4,5	5.666	4,9	11.876	5,8
vmbo tl-gl, leerjaar 3-4	562	9,8	1.813	12,1	1.803	11,8	1.794	11,5	2.114	10,4	1.505	9,0	12.194	10,5	21.785	10,7
havo, leerjaar 3-5	500	8,7	1.706	11,4	1.889	12,4	1.599	10,3	2.697	13,2	2.396	14,4	18.935	16,3	29.722	14,5
vwo, leerjaar 3-6	421	7,3	1.054	7,0	1.463	9,6	1.080	7,0	2.926	14,4	3.370	20,3	23.979	20,7	34.293	16,8
overig vo	1	0,0	7	0,0	4	0,0	11	0,1	219	1,1	309	1,9	125	0,1	676	0,3
mbo																
mbo niveau 1	570	12,1	481	5,6	463	4,9	481	5,5	733	8,2	314	5,4	1.297	2,8	4.339	4,7
mbo niveau 2	1.557	33,0	2.442	28,4	2.430	25,8	2.586	29,6	2.417	27,0	1.336	23,0	10.415	22,4	23.183	25,0
mbo niveau 3	1.150	24,4	2.109	24,6	2.533	26,9	2.187	25,0	2.057	23,0	1.368	23,6	11.710	25,2	23.114	25,0
mbo niveau 4	1.442	30,6	3.553	41,4	3.986	42,4	3.486	39,9	3.743	41,8	2.783	48,0	22.976	49,5	41.969	45,3
Hoger onderwijs																
hbo	2.029	72,9	2.782	77,1	3.644	70,9	2.819	73,7	5.530	60,1	8.281	56,0	51.273	55,4	76.358	57,9
wo	754	27,1	824	22,9	1.498	29,1	1.007	26,3	3.668	39,9	6.503	44,0	41.252	44,6	55.506	42,1

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

Tabel b3.1a: Leerlingen (12-22 jaar) in het voortgezet onderwijs, mbo en hoger onderwijs naar etnische herkomst, per 1 januari 2009 tot en met 2012 (in procenten van de betreffende bevolkingsgroep)

21Agem	Antilliaans				Marokkaans				Surinaams				Turks				ov. niet-westers				westers				autochtoon				totaal						
	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11
Schoolsoort																																			
vo	46,2	45,2	44,4	43,3	54,0	53,7	54,2	55,2	50,2	49,9	50,5	51,1	55,8	54,5	54,4	55,3	53,6	52,9	52,0	52,9	47,1	46,0	44,5	44,7	47,0	46,1	45,6	45,5	48,8	48,0	47,5	47,7			
mbo	33,9	34,4	35,1	35,6	34,4	34,2	33,1	31,6	33,2	32,7	31,9	31,6	32,7	32,9	32,6	31,1	24,7	24,2	24,0	23,2	17,5	16,8	16,5	15,6	18,9	18,6	18,6	18,2	22,7	22,4	22,2	21,6			
ho	19,9	20,4	20,6	21,0	11,5	12,2	12,7	13,3	16,7	17,5	17,6	17,3	11,5	12,5	13,0	13,6	21,6	23,0	24,0	23,9	35,5	37,2	39,0	39,7	34,1	35,2	35,8	36,3	28,5	29,6	30,3	30,7			
Voortgezet onderwijs																																			
praktijkonderwijs	11,7	11,8	11,4	11,2	6,6	6,0	6,1	5,8	5,4	5,5	5,5	5,4	7,3	7,3	7,4	7,3	4,6	4,4	4,4	4,4	2,0	2,2	2,5	2,7	2,4	2,3	2,3	2,3	3,7	3,7	3,7	3,7			
vo leerjaar 1-2, alg. lj 3	42,6	40,7	40,4	42,4	42,7	44,4	45,7	45,4	41,1	42,0	42,9	43,1	42,0	43,5	45,4	44,7	41,8	42,5	44,5	44,4	41,0	41,4	42,0	43,1	40,4	40,2	40,7	41,2	41,0	41,2	42,0	42,4			
vmbo bb, leerjaar 3-4	11,8	12,1	12,7	12,3	11,4	10,6	10,6	10,4	8,9	8,5	9,1	8,8	11,6	10,9	11,1	11,4	6,8	6,4	6,3	6,1	4,3	3,8	4,1	4,1	4,8	4,4	4,1	3,9	6,5	6,0	5,9	5,8			
vmbo kb, leerjaar 3-4	7,9	8,5	8,5	8,3	9,3	8,9	8,1	7,9	8,8	8,6	8,8	8,9	8,6	8,2	7,8	7,7	6,3	5,8	5,8	6,1	4,9	4,5	4,4	4,5	5,2	5,2	5,1	4,9	6,2	6,1	5,9	5,8			
vmbo tl-gl, leerjaar 3-4	9,0	9,4	9,9	9,8	11,0	10,9	11,3	12,1	11,0	11,1	11,4	11,8	11,5	11,1	10,8	11,5	9,3	9,6	9,9	10,4	9,1	9,3	9,3	9,0	10,1	10,1	10,3	10,5	10,2	10,2	10,4	10,7			
havo, leerjaar 3-5	8,0	8,2	9,3	8,7	10,0	10,4	11,0	11,4	12,3	11,8	12,8	12,4	9,5	9,8	10,7	10,3	12,5	12,8	13,7	13,2	13,7	13,7	14,9	14,4	15,1	15,6	16,5	16,3	13,5	13,9	14,7	14,5			
vwo, leerjaar 3-6	7,0	7,2	7,7	7,3	6,7	6,6	7,1	7,0	9,7	9,3	9,5	9,6	6,9	6,4	6,7	7,0	14,1	13,8	14,4	14,4	20,5	20,5	20,9	20,3	20,0	20,2	20,9	20,7	16,5	16,4	17,0	16,8			
overig vo	2,0	2,1	0,1	0,0	2,2	2,2	0,0	0,0	2,8	3,1	0,0	0,0	2,5	2,8	0,1	0,1	4,5	4,7	1,0	1,1	4,4	4,7	1,9	1,9	1,8	2,0	0,1	0,1	2,4	2,6	0,3	0,3			
mbo																																			
mbo niveau 1	11,4	11,5	10,2	12,1	7,0	6,8	4,7	5,6	5,4	5,5	4,2	4,9	6,4	6,1	5,3	5,5	7,8	8,0	7,4	8,2	4,5	4,0	4,6	5,4	3,1	3,2	2,8	2,8	4,9	5,0	4,3	4,7			
mbo niveau 2	33,8	34,2	34,3	33,0	30,9	30,6	30,6	28,4	28,5	26,6	27,6	25,8	34,2	32,1	30,6	29,6	29,3	28,5	27,7	27,0	24,7	25,2	24,0	23,0	25,0	23,7	23,1	22,4	27,6	26,5	26,0	25,0			
mbo niveau 3	22,3	22,1	24,1	24,4	21,1	21,8	23,8	24,6	24,3	26,0	26,0	26,9	23,3	23,8	24,7	25,0	22,5	22,9	23,3	23,0	23,6	22,7	22,9	23,6	24,6	25,4	25,1	25,2	23,8	24,4	24,7	25,0			
mbo niveau 4	32,5	32,2	31,4	30,6	40,9	40,8	40,8	41,4	41,9	41,9	42,2	42,4	36,1	38,1	39,4	39,9	40,5	40,6	41,5	41,8	47,2	48,1	48,6	48,0	47,2	47,7	49,0	49,5	43,7	44,1	45,0	45,3			
Hoger onderwijs																																			
hbo	70,8	70,4	72,0	72,9	79,3	77,5	77,1	77,1	71,5	71,4	71,0	70,9	74,3	74,0	73,0	73,7	60,9	61,6	60,5	60,1	56,9	57,3	55,8	56,0	55,8	55,8	55,4	55,4	58,3	58,4	57,8	57,9			
wo	29,2	29,6	28,0	27,1	20,7	22,5	22,9	22,9	28,5	28,6	29,0	29,1	25,7	26,0	27,0	26,3	39,1	38,4	39,5	39,9	43,1	42,7	44,2	44,0	44,2	44,2	44,6	44,6	41,7	41,6	42,2	42,1			

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo

Tabel b3.2: Nieuwe vsv-ers (12-22 jaar) naar achtergrondkenmerken, in schooljaar 2011/2012 (absolute aantallen en in procenten van de betreffende deelpopulatie)

	Antilliaans			Marokkaans			Surinaams			Turks			ov. niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.	nieuw vsv	%	pop.	nieuw vsv	%	pop.	nieuw vsv	%	pop.	nieuw vsv	%	pop.	nieuw vsv	%	pop.	nieuw vsv	%	pop.	nieuw vsv	%	pop.	nieuw vsv	%
21Agem	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Leerlingen vo/mbo	9.192	753	8,2	22.131	1.213	5,5	23.035	1.218	5,3	22.478	1.210	5,4	27.306	1.429	5,2	21.056	975	4,6	156.833	5.348	3,4	282.031	12.146	4,3
Geslacht																								
Man	4.406	445	10,1	10.793	819	7,6	11.338	738	6,5	11.184	798	7,1	13.653	868	6,4	10.746	567	5,3	79.180	3.111	3,9	141.300	7.346	5,2
Vrouw	4.786	308	6,4	11.338	394	3,5	11.697	480	4,1	11.294	412	3,6	13.653	561	4,1	10.310	408	4,0	77.653	2.237	2,9	140.731	4.800	3,4
Generatie																								
1e generatie	3.860	372	9,6	1.912	144	7,5	2.594	200	7,7	1.943	143	7,4	8.441	677	8,0	5.284	358	6,8	-	-	-	24.034	1.894	7,9
2e generatie	5.332	381	7,1	20.219	1.069	5,3	20.441	1.018	5,0	20.535	1.067	5,2	18.865	752	4,0	15.772	617	3,9	-	-	-	101.164	4.904	4,8
Leeftijd																								
12-16 jaar	4.729	115	2,4	13.288	198	1,5	13.462	232	1,7	13.330	201	1,5	16.511	291	1,8	13.567	232	1,7	100.953	1.073	1,1	175.840	2.342	1,3
17-19 jaar	2.967	417	14,1	6.702	741	11,1	7.090	697	9,8	6.945	777	11,2	8.151	814	10,0	5.882	577	9,8	44.084	3.375	7,7	81.821	7.398	9,0
20-22 jaar	1.496	221	14,8	2.141	274	12,8	2.483	289	11,6	2.203	232	10,5	2.644	324	12,3	1.607	166	10,3	11.796	900	7,6	24.370	2.406	9,9
Schoolsoort																								
vo	5.033	135	2,7	14.112	238	1,7	14.355	270	1,9	14.300	261	1,8	19.032	455	2,4	15.637	340	2,2	112.914	1.458	1,3	195.383	3.157	1,6
mbo	4.158	618	14,9	8.013	973	12,1	8.674	947	10,9	8.176	948	11,6	8.257	973	11,8	5.412	634	11,7	43.899	3.889	8,9	86.589	8.982	10,4

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b3.2a: Nieuwe vsv-ers (12-22 jaar) naar achtergrondkenmerken, schooljaren 08/09 tot en met 11/12 (in procenten van de betreffende deelpopulatie)

	Antilliaans				Marokkaans				Surinaams				Turks				ov. niet-westers				westers				autochtoon				totaal			
	percentage vsv				percentage vsv				percentage vsv				percentage vsv				percentage vsv				percentage vsv				percentage vsv							
21Agem	08/09	09/10	10/11	11/12	08/09	09/10	10/11	11/12	08/09	09/10	10/11	11/12	08/09	09/10	10/11	11/12	08/09	09/10	10/11	11/12	08/09	09/10	10/11	11/12	08/09	09/10	10/11	11/12	08/09	09/10	10/11	11/12
Leerlingen vo/mbo	7,7	7,8	8,6	8,2	5,7	6,0	6,1	5,5	6,0	5,9	6,1	5,3	5,3	5,4	5,6	5,4	4,9	5,0	5,5	5,2	4,4	4,9	4,9	4,6	3,9	3,7	3,5	3,4	4,6	4,5	4,6	4,3
Geslacht																																
Man	9,7	9,8	10,5	10,1	7,8	8,2	8,1	7,6	7,1	7,3	7,3	6,5	6,8	7,0	7,3	7,1	6,0	6,1	6,7	6,4	4,8	5,3	5,5	5,3	4,5	4,1	3,9	3,9	5,4	5,4	5,4	5,2
Vrouw	6,0	6,0	6,9	6,4	3,7	3,8	4,2	3,5	4,9	4,5	5,0	4,1	3,7	3,9	3,9	3,6	3,9	3,8	4,2	4,1	4,0	4,5	4,4	4,0	3,4	3,2	3,1	2,9	3,8	3,6	3,7	3,4
Generatie																																
1e generatie	9,4	8,7	11,2	9,6	7,6	8,1	8,4	7,5	8,0	8,1	9,5	7,7	6,9	7,2	7,0	7,4	6,0	6,2	7,8	8,0	5,6	6,0	7,5	6,8	-	-	-	-	6,9	7,0	8,5	7,9
2e generatie	6,4	7,1	6,6	7,1	5,4	5,7	5,9	5,3	5,6	5,5	5,7	5,0	5,0	5,2	5,5	5,2	4,2	4,2	4,3	4,0	4,0	4,5	4,1	3,9	-	-	-	-	5,0	5,2	5,2	4,8
Leeftijd																																
12-16 jaar	2,8	2,5	2,4	2,4	1,9	1,7	2,0	1,5	1,7	1,6	1,7	1,7	1,5	1,4	1,5	1,5	1,7	1,8	1,6	1,8	1,5	1,7	1,7	1,7	1,3	1,2	1,1	1,1	1,5	1,4	1,4	1,3
17-19 jaar	13,3	14,1	14,5	14,1	10,7	11,4	11,4	11,1	10,8	11,4	11,1	9,8	10,7	10,6	11,3	11,2	9,6	9,3	10,5	10,0	9,2	10,4	10,5	9,8	9,0	8,3	7,9	7,7	9,7	9,5	9,4	9,0
20-22 jaar	13,2	12,0	17,1	14,8	11,0	12,0	14,4	12,8	12,4	10,8	15,3	11,6	9,0	10,6	11,9	10,5	8,8	9,4	13,6	12,3	8,8	9,6	11,4	10,3	7,5	6,8	8,1	7,6	9,1	8,9	11,1	9,9
Schoolsoort																																
vo	2,7	2,4	2,6	2,7	1,7	1,7	2,1	1,7	1,7	1,6	2,1	1,9	1,6	1,5	1,7	1,8	1,8	1,8	2,2	2,4	1,7	2,0	2,1	2,2	1,4	1,3	1,3	1,3	1,5	1,5	1,6	1,6
mbo	12,7	13,3	16,1	14,9	11,0	11,5	12,8	12,1	11,4	11,4	12,7	10,9	10,4	10,6	12,0	11,6	10,6	10,7	12,6	11,8	10,4	11,4	12,6	11,7	9,3	8,6	9,2	8,9	10,1	9,9	11,0	10,4

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b3.3: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) in de 21 gemeenten, schooljaar 2011/2012 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	12 t/m 22 jaar						
	totaal			Antilliaans			
	populatie N	voortijdig schoolverlaters N	%	populatie N	voortijdig schoolverlaters N	%	ovvt %
Rotterdam	42.935	2.249	5,2	2.552	227	8,9	70
Amsterdam	44.364	2.049	4,6	985	77	7,8	69
Den Haag	32.566	1.588	4,9	1.128	104	9,2	89
Almere	17.681	593	3,4	486	23	4,7	41
Tilburg	14.722	589	4,0	478	33	6,9	73
Groningen	10.274	397	3,9	345	27	7,8	103
Dordrecht	9.495	407	4,3	384	37	9,6	125
Zoetermeer	10.153	393	3,9	320	25	7,8	102
Eindhoven	13.690	574	4,2	245	29	11,8	182
Breda	12.586	464	3,7	241	11	4,6	24
Nijmegen	10.205	400	3,9	204	15	7,4	88
Capelle a/d IJssel	5.217	221	4,2	277	26	9,4	122
Spijkenisse	5.793	247	4,3	252	19	7,5	77
Lelystad	5.908	242	4,1	216	12	5,6	36
Schiedam	5.767	276	4,8	226	19	8,4	76
Amersfoort	11.975	403	3,4	176	15	8,5	153
Zwolle	8.984	347	3,9	173	13	7,5	95
Vlaardingen	5.201	188	3,6	147	13	8,8	145
Den Helder	4.396	168	3,8	149	14	9,4	146
Leeuwarden	6.882	248	3,6	106	10	9,4	162
Vlissingen	3.237	103	3,2	102	4	3,9	23
Hellevoetsluis	-	-	-	-	-	-	-
Totaal 21 AG	282.031	12.146	4,3	9.192	753	8,2	90

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b3.3a: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse voortijdig schoolverlaters (12-22 jaar) in de 21 gemeenten, schooljaar 2008/2009, 2009/2010, 2010/2011 en 2011/2012

(in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	12 t/m 22 jaar												verschil
	totaal				Antilliaans				oververtegenwoordiging				
	08/09	09/10	10/11	11/12	08/09	09/10	10/11	11/12	08/09	09/10	10/11	11/12	
Rotterdam	5,8	5,4	6,0	5,2	9,1	9,2	10,5	8,9	58	68	75	70	12
Amsterdam	4,7	5,3	4,8	4,6	7,0	7,8	6,9	7,8	47	48	41	69	22
Den Haag	4,8	4,3	5,0	4,9	7,8	6,5	8,9	9,2	61	52	80	89	28
Almere	4,6	4,4	4,1	3,4	5,6	6,9	7,2	4,7	23	59	75	41	18
Tilburg	5,1	4,1	4,2	4,0	9,6	8,7	7,3	6,9	90	111	74	73	-17
Groningen	3,8	3,9	4,2	3,9	3,6	5,8	9,0	7,8	-7	48	113	103	110
Dordrecht	5,2	5,0	4,4	4,3	8,6	9,8	9,0	9,6	65	97	105	125	60
Zoetermeer	3,6	4,5	3,6	3,9	5,6	6,8	5,5	7,8	54	51	52	102	48
Eindhoven	4,0	4,5	4,5	4,2	5,8	8,5	9,2	11,8	44	89	106	182	138
Breda	4,1	3,5	3,8	3,7	8,0	8,0	7,1	4,6	92	132	88	24	-68
Nijmegen	4,1	4,0	4,0	3,9	8,3	4,6	8,9	7,4	102	14	122	88	-14
Capelle a/d IJssel	4,1	3,7	3,9	4,2	9,3	7,5	6,4	9,4	126	103	64	122	-4
Spijkernisse	4,6	4,5	3,8	4,3	8,3	7,4	6,4	7,5	80	66	66	77	-3
Lelystad	5,1	5,2	4,6	4,1	7,8	6,5	6,3	5,6	53	24	38	36	-17
Schiedam	4,5	4,2	3,8	4,8	5,5	5,8	8,6	8,4	23	36	124	76	53
Amersfoort	3,4	3,5	3,4	3,4	4,7	6,8	7,8	8,5	40	97	126	153	113
Zwolle	3,3	3,5	3,7	3,9	6,3	11,9	11,1	7,5	91	240	203	95	4
Vlaardingen	3,8	3,6	3,6	3,6	9,4	5,7	8,2	8,8	149	58	130	145	-4
Den Helder	4,8	4,1	4,4	3,8	7,3	6,8	8,8	9,4	53	66	101	146	93
Leeuwarden	3,7	4,3	4,3	3,6	8,7	9,4	11,9	9,4	137	122	178	162	25
Vlissingen	4,3	3,4	4,3	3,2	10,6	4,8	8,8	3,9	146	41	104	23	-123
Hellevoetsluis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal 21 AG	4,6	4,5	4,6	4,3	7,7	7,8	8,6	8,2	68	73	89	90	22

Bron: BRON, DUO, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Bijlage bij hoofdstuk 4

Tabel b4.1: Personen (15-64 jaar), die per 1 januari 2013 in de gemeente wonen en als werkzoekende staan geregistreerd (absolute aantallen en in procenten van de betreffende deelpopulatie)

	Antilliaans			Marokkaans			Surinaams			Turks			ov.niet-westers			westers			autochtoon			totaal					
	pop.	N	NWW %	pop.	N	NWW %	pop.	N	NWW %	pop.	N	NWW %	pop.	N	NWW %	pop.	N	NWW %	pop.	N	NWW %	pop.	N	NWW %			
20Agem																											
Totale bevolking (15-64)	55.542	7.439	13,4	76.877	10.973	14,3	128.352	13.392	10,4	109.230	12.349	11,3	175.886	21.703	12,3	278.436	17.823	6,4	1.483.114	72.858	4,9	2.307.437	156.537	6,8			
Geslacht																											
Man	27.509	3.689	13,4	38.628	5.884	15,2	60.689	6.358	10,5	56.258	6.336	11,3	87.811	11.212	12,8	134.237	8.583	6,4	750.019	38.100	5,1	1.155.151	80.162	6,9			
Vrouw	28.033	3.750	13,4	38.249	5.089	13,3	67.663	7.034	10,4	52.972	6.013	11,4	88.075	10.491	11,9	144.199	9.240	6,4	733.095	34.758	4,7	1.152.286	76.375	6,6			
Generatie																											
1e generatie	41.838	6.503	15,5	47.670	8.509	17,8	79.637	9.323	11,7	67.653	9.415	13,9	142.278	20.070	14,1	153.333	10.454	6,8	-	-	-	532.409	64.274	12,1			
2e generatie	13.704	936	6,8	29.207	2.464	8,4	48.715	4.069	8,4	41.577	2.934	7,1	33.608	1.633	4,9	125.103	7.369	5,9	-	-	-	291.914	19.405	6,6			
Leeftijd																											
15-24 jaar	16.022	760	4,7	20.057	1.038	5,2	26.430	1.186	4,5	27.427	1.091	4,0	40.890	1.537	3,8	49.829	1.175	2,4	283.799	6.545	2,3	464.454	13.332	2,9			
25-34 jaar	15.085	2.274	15,1	20.414	3.035	14,9	28.604	3.475	12,1	28.310	3.236	11,4	52.039	6.077	11,7	69.195	4.202	6,1	289.305	14.568	5,0	502.952	36.867	7,3			
35-44 jaar	10.223	1.756	17,2	18.928	3.410	18,0	27.801	3.265	11,7	27.368	3.922	14,3	37.244	5.654	15,2	60.710	4.298	7,1	294.168	15.408	5,2	476.442	37.713	7,9			
45-54 jaar	8.540	1.636	19,2	11.810	2.551	21,6	27.501	3.371	12,3	18.599	3.070	16,5	29.769	5.457	18,3	53.202	4.316	8,1	322.964	18.760	5,8	472.385	39.161	8,3			
55-64 jaar	5.672	1.013	17,9	5.668	939	16,6	18.016	2.095	11,6	7.526	1.030	13,7	15.944	2.978	18,7	45.500	3.832	8,4	292.878	17.577	6,0	391.204	29.464	7,5			
Leeftijd, generatie																											
15-24 jaar,1e generatie	8.714	423	4,9	2.517	192	7,6	4.114	235	5,7	4.092	194	4,7	21.318	1.029	4,8	26.979	611	2,3	-	-	-	67.734	2.684	4,0			
15-24 jaar,2e generatie	7.308	337	4,6	17.540	846	4,8	22.316	951	4,3	23.335	897	3,8	19.572	508	2,6	22.850	564	2,5	-	-	-	112.921	4.103	3,6			
25-34 jaar,1e generatie	11.094	1.872	16,9	10.643	1.662	15,6	9.701	1.154	11,9	14.228	1.658	11,7	41.537	5.211	12,5	44.053	2.629	6,0	-	-	-	131.256	14.186	10,8			
25-34 jaar,2e generatie	3.991	402	10,1	9.771	1.373	14,1	18.903	2.321	12,3	14.082	1.578	11,2	10.502	866	8,2	25.142	1.573	6,3	-	-	-	82.391	8.113	9,8			
35-44 jaar,1e generatie	8.480	1.614	19,0	17.065	3.167	18,6	21.922	2.606	11,9	23.342	3.474	14,9	34.632	5.465	15,8	34.073	2.544	7,5	-	-	-	139.514	18.870	13,5			
35-44 jaar,2e generatie	1.743	142	8,1	1.863	243	13,0	5.879	659	11,2	4.026	448	11,1	2.612	189	7,2	26.637	1.754	6,6	-	-	-	42.760	3.435	8,0			

Bron: UWW WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.1a: Personen (15-64 jaar) die als werkzoekende staan geregistreerd, per 1 januari 2009 tot en met 2013 (in procenten van de betreffende deelpopulatie)

20Agem	Antilliaans					Marokkaans					Surinaams					Turks					ov.niet-westers					westers					autochtoon					totaal				
	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13
Totale bevolking (15-64)	9,8	11,8	12,0	11,9	13,4	12,5	13,1	12,6	12,8	14,3	6,9	8,5	8,7	8,8	10,4	9,8	10,5	10,3	10,0	11,3	11,7	12,3	11,8	11,6	12,3	4,4	5,5	5,3	5,2	6,4	3,2	4,0	3,9	3,9	4,9	4,8	5,7	5,7	5,6	6,8
Geslacht																																								
Man	8,4	11,6	12,1	12,2	13,4	12,6	14,2	13,7	13,9	15,2	6,0	8,4	8,8	9,0	10,5	8,5	10,2	10,5	10,1	11,3	11,1	12,5	12,2	12,0	12,8	4,1	5,5	5,3	5,2	6,4	3,0	4,1	4,1	4,0	5,1	4,5	5,9	5,9	5,8	6,9
Vrouw	11,2	11,9	11,8	11,6	13,4	12,3	12,0	11,6	11,6	13,3	7,7	8,6	8,5	8,6	10,4	11,1	10,8	10,1	9,9	11,4	12,3	12,2	11,5	11,2	11,9	4,7	5,4	5,2	5,2	6,4	3,3	3,8	3,7	3,7	4,7	5,1	5,6	5,5	5,4	6,6
Generatie																																								
1e generatie	11,5	13,5	13,9	13,9	15,5	16,2	16,4	15,9	15,9	17,8	8,3	9,5	9,8	9,9	11,7	12,7	13,0	12,6	12,2	13,9	13,5	14,1	13,5	13,2	14,1	5,1	5,9	5,7	5,6	6,8	-	-	-	-	-	10,4	11,2	10,9	10,7	12,1
2e generatie	3,4	5,5	5,6	5,5	6,8	4,2	6,4	6,6	7,3	8,4	3,9	6,5	6,6	6,9	8,4	3,8	5,7	6,1	6,2	7,1	2,3	3,7	3,9	4,4	4,9	3,7	5,0	4,8	4,7	5,9	-	-	-	-	-	3,6	5,3	5,4	5,5	6,6
Leeftijd																																								
15-24 jaar	3,8	5,4	4,8	5,0	4,7	3,2	4,7	4,7	5,0	5,2	2,4	4,3	4,1	4,1	4,5	2,0	3,6	3,8	3,8	4,0	3,7	4,1	4,0	3,8	3,8	1,2	2,1	1,9	1,9	2,4	1,1	1,9	1,7	1,7	2,3	1,6	2,6	2,4	2,4	2,9
25-34 jaar	8,8	12,2	12,5	12,7	15,1	11,2	13,0	12,7	12,9	14,9	6,0	9,3	9,6	10,0	12,1	8,6	9,8	9,7	9,6	11,4	10,0	11,5	11,1	10,8	11,7	3,0	4,5	4,2	4,3	6,1	2,1	3,6	3,5	3,4	5,0	4,1	5,8	5,7	5,7	7,3
35-44 jaar	12,8	15,0	15,6	15,1	17,2	18,2	17,5	16,7	16,5	18,0	7,5	9,3	9,7	9,7	11,7	14,0	13,9	13,5	12,6	14,3	15,5	16,0	15,1	14,4	15,2	4,7	6,2	6,0	5,7	7,1	3,3	4,3	4,3	4,1	5,2	5,8	6,9	6,9	6,5	7,9
45-54 jaar	15,2	16,7	18,0	17,4	19,2	21,8	21,1	19,7	19,2	21,6	10,4	10,7	10,9	10,7	12,3	17,9	17,2	16,5	15,5	16,5	17,8	17,9	17,2	17,2	18,3	6,2	7,2	7,2	6,9	8,1	4,2	4,8	5,0	4,8	5,8	6,5	7,1	7,2	7,1	8,3
55-64 jaar	16,7	15,5	15,2	14,9	17,9	17,3	15,6	14,4	14,9	16,6	9,8	9,6	9,3	9,8	11,6	12,1	11,9	11,1	11,9	13,7	19,8	18,9	17,9	17,5	18,7	7,2	7,4	7,0	7,4	8,4	5,1	5,1	5,0	5,2	6,0	6,4	6,3	6,2	6,5	7,5
Leeftijd, generatie																																								
15-24 jaar,1e generatie	4,6	6,3	5,8	5,9	4,9	5,4	7,2	7,5	7,5	7,6	2,7	4,7	4,7	5,1	5,7	3,1	4,8	4,4	4,1	4,7	5,4	5,8	5,3	4,8	4,8	1,3	2,0	1,9	1,9	2,3	-	-	-	-	-	3,6	4,5	4,1	3,9	4,0
15-24 jaar,2e generatie	2,5	4,1	3,5	3,9	4,6	2,6	4,0	4,1	4,6	4,8	2,3	4,2	3,9	3,8	4,3	1,7	3,3	3,6	3,8	3,8	1,2	2,0	2,3	2,6	2,6	1,2	2,2	2,0	1,9	2,5	-	-	-	-	-	1,8	3,2	3,2	3,3	3,6
25-34 jaar,1e generatie	10,1	13,6	13,8	14,5	16,9	13,0	14,1	13,9	13,8	15,6	6,1	9,0	9,7	9,7	11,9	9,7	10,3	9,9	9,7	11,7	11,2	12,6	12,1	11,7	12,5	3,1	4,3	4,0	4,1	6,0	-	-	-	-	-	8,4	9,8	9,5	9,3	10,8
25-34 jaar,2e generatie	4,3	7,4	8,4	7,4	10,1	7,5	11,1	10,9	11,8	14,1	5,9	9,4	9,5	10,1	12,3	6,8	9,1	9,6	9,4	11,2	4,0	6,2	6,4	7,2	8,2	2,7	4,8	4,5	4,5	6,3	-	-	-	-	-	4,7	7,4	7,5	7,9	9,8
35-44 jaar,1e generatie	14,1	16,5	17,1	16,7	19,0	18,4	17,7	17,0	16,9	18,6	7,8	9,4	9,8	9,9	11,9	14,4	14,2	13,8	13,0	14,9	15,9	16,5	15,6	14,9	15,8	5,4	6,7	6,6	6,3	7,5	-	-	-	-	-	12,1	12,9	12,5	12,0	13,5
35-44 jaar,2e generatie	4,9	6,7	8,2	7,3	8,1	10,1	11,5	11,3	11,7	13,0	5,7	8,4	9,2	8,5	11,2	8,8	10,1	10,3	9,5	11,1	4,3	6,4	6,2	6,2	7,2	4,0	5,6	5,4	5,1	6,6	-	-	-	-	-	4,5	6,3	6,5	6,2	8,0

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.2: Personen (15-64 jaar), die per 1 januari 2013 in de gemeente wonen met een WWB, IOA uitkering (absolute aantallen en in procenten van de betreffende deelpopulatie)

	Antilliaans			Marokkaans			Surinaams			Turks			ov.niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.	uitkering	%	pop.	uitkering	%	pop.	uitkering	%	pop.	uitkering	%	pop.	uitkering	%	pop.	uitkering	%	pop.	uitkering	%	pop.	uitkering	%
21Agem	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Totale bevolking (15-64)	64.875	9.641	14,9	124.715	19.482	15,6	179.947	18.618	10,3	139.830	14.637	10,5	239.528	35.329	14,7	375.398	16.293	4,3	1.764.236	60.606	3,4	2.888.529	174.606	6,0
Geslacht																								
Man	32.192	4.136	12,8	62.693	9.374	15,0	84.450	7.863	9,3	72.184	6.042	8,4	120.695	16.623	13,8	180.712	6.959	3,9	890.484	28.011	3,1	1.443.410	79.008	5,5
Vrouw	32.683	5.505	16,8	62.022	10.108	16,3	95.497	10.755	11,3	67.646	8.595	12,7	118.833	18.706	15,7	194.686	9.334	4,8	873.752	32.595	3,7	1.445.119	95.598	6,6
Generatie																								
1e generatie	47.854	8.718	18,2	77.400	16.125	20,8	111.550	13.902	12,5	87.420	12.246	14,0	193.470	33.869	17,5	213.500	9.475	4,4	-	-	-	731.194	94.335	12,9
2e generatie	17.021	923	5,4	47.315	3.357	7,1	68.397	4.716	6,9	52.410	2.391	4,6	46.058	1.460	3,2	161.898	6.818	4,2	-	-	-	393.099	19.665	5,0
Leeftijd																								
15-24 jaar	18.109	662	3,7	32.301	1.046	3,2	36.785	1.094	3,0	34.568	527	1,5	52.750	1.917	3,6	63.538	573	0,9	329.881	3.306	1,0	567.932	9.125	1,6
25-34 jaar	17.569	2.653	15,1	32.744	4.873	14,9	39.567	4.141	10,5	36.441	3.022	8,3	69.500	9.148	13,2	99.045	2.558	2,6	362.591	9.334	2,6	657.457	35.729	5,4
35-44 jaar	12.028	2.381	19,8	29.779	5.803	19,5	37.933	4.189	11,0	34.510	4.660	13,5	52.011	9.228	17,7	84.394	3.704	4,4	352.107	12.217	3,5	602.762	42.182	7,0
45-54 jaar	10.193	2.283	22,4	19.691	5.166	26,2	39.286	5.021	12,8	24.155	4.311	17,8	42.245	9.063	21,5	70.014	4.523	6,5	378.637	17.068	4,5	584.221	47.435	8,1
55-64 jaar	6.976	1.662	23,8	10.200	2.594	25,4	26.376	4.173	15,8	10.156	2.117	20,8	23.022	5.973	25,9	58.407	4.935	8,4	341.020	18.681	5,5	476.157	40.135	8,4
Leeftijd, generatie																								
15-24 jaar, 1e generatie	9.523	413	4,3	4.393	251	5,7	5.916	237	4,0	5.170	101	2,0	26.265	1.520	5,8	34.043	250	0,7	-	-	-	85.310	2.772	3,2
15-24 jaar, 2e generatie	8.586	249	2,9	27.908	795	2,8	30.869	857	2,8	29.398	426	1,4	26.485	397	1,5	29.495	323	1,1	-	-	-	152.741	3.047	2,0
25-34 jaar, 1e generatie	12.355	2.211	17,9	16.392	2.731	16,7	13.431	1.452	10,8	18.545	1.594	8,6	54.835	8.365	15,3	64.196	1.358	2,1	-	-	-	179.754	17.711	9,9
25-34 jaar, 2e generatie	5.214	442	8,5	16.352	2.142	13,1	26.136	2.689	10,3	17.896	1.428	8,0	14.665	783	5,3	34.849	1.200	3,4	-	-	-	115.112	8.684	7,5
35-44 jaar, 1e generatie	9.681	2.223	23,0	26.783	5.389	20,1	29.303	3.284	11,2	29.563	4.141	14,0	48.452	9.035	18,6	49.747	2.150	4,3	-	-	-	193.529	26.222	13,5
35-44 jaar, 2e generatie	2.347	158	6,7	2.996	414	13,8	8.630	905	10,5	4.947	519	10,5	3.559	193	5,4	34.647	1.554	4,5	-	-	-	57.126	3.743	6,6

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.2a: Personen (15-64 jaar) met een WWB, IOA (of WIJ) uitkering, per 1 januari 2009 tot en met 2013 (in procenten van de betreffende deelpopulatie)*

21Agem	Antilliaans					Marokkaans					Surinaams					Turks					ov.niet-westers					westers					autochtoon					totaal				
	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13
Totale bevolking (15-64)	11,8	12,9	14,0	14,4	14,9	13,6	14,2	15,0	15,3	15,6	8,2	8,9	9,6	10,1	10,3	9,4	10,0	10,5	10,4	10,5	12,6	13,3	14,2	14,6	14,7	4,0	4,1	4,3	4,2	4,3	3,0	3,1	3,3	3,3	3,4	5,0	5,4	5,7	5,9	6,0
Geslacht																																								
Man	8,7	10,5	11,7	12,1	12,8	12,0	12,9	14,1	14,4	15,0	6,5	7,5	8,5	9,1	9,3	7,1	7,7	8,4	8,3	8,4	11,1	12,0	13,1	13,5	13,8	3,3	3,6	3,7	3,7	3,9	2,4	2,7	2,9	3,0	3,1	4,2	4,6	5,0	5,2	5,5
Vrouw	14,7	15,2	16,2	16,7	16,8	15,3	15,6	16,0	16,2	16,3	9,6	10,1	10,7	11,1	11,3	11,9	12,3	12,7	12,7	12,7	14,2	14,7	15,3	15,7	15,7	4,5	4,6	4,7	4,7	4,8	3,5	3,6	3,7	3,6	3,7	5,9	6,1	6,4	6,5	6,6
Generatie																																								
1e generatie	14,3	15,6	16,9	17,5	18,2	18,1	18,9	19,9	20,1	20,8	10,2	10,9	11,6	12,1	12,5	12,5	13,1	13,7	13,7	14,0	14,7	15,6	16,6	17,2	17,5	4,4	4,5	4,5	4,4	4,4	-	-	-	-	-	11,3	11,8	12,4	12,6	12,9
2e generatie	3,1	4,0	4,9	5,2	5,4	3,7	5,0	6,0	6,8	7,1	4,0	5,0	6,1	6,7	6,9	2,9	3,7	4,5	4,5	4,6	1,8	2,3	2,9	3,1	3,2	3,4	3,7	3,9	4,0	4,2	-	-	-	-	-	3,3	3,9	4,5	4,8	5,0
Leeftijd																																								
15-24 jaar	3,1	4,1	4,6	4,3	3,7	1,9	2,6	3,0	3,5	3,2	1,7	2,5	3,2	3,5	3,0	1,0	1,6	1,9	1,8	1,5	3,3	3,7	4,2	4,3	3,6	0,7	1,0	1,1	1,0	0,9	0,6	0,9	1,0	1,0	1,0	1,1	1,5	1,7	1,8	1,6
25-34 jaar	10,6	12,2	14,1	14,4	15,1	11,5	12,7	14,0	14,3	14,9	6,7	7,9	9,2	10,0	10,5	7,5	7,9	8,5	8,2	8,3	10,1	11,1	12,3	12,8	13,2	2,1	2,4	2,5	2,5	2,6	1,7	2,0	2,2	2,3	2,6	3,9	4,4	5,0	5,1	5,4
35-44 jaar	15,3	16,4	18,1	19,1	19,8	18,6	18,9	19,5	19,4	19,5	8,5	9,2	10,1	10,7	11,0	12,7	13,3	13,7	13,5	13,5	15,9	16,6	17,4	17,5	17,7	4,0	4,1	4,3	4,3	4,4	3,1	3,2	3,3	3,4	3,5	6,0	6,3	6,6	6,8	7,0
45-54 jaar	18,2	19,5	20,3	21,4	22,4	26,0	25,7	26,2	26,1	26,2	12,0	12,3	12,5	12,7	12,8	17,7	17,8	18,1	17,8	17,8	19,0	19,5	20,3	20,9	21,5	5,8	5,9	6,1	6,1	6,5	4,0	4,1	4,2	4,3	4,5	7,0	7,3	7,6	7,8	8,1
55-64 jaar	22,8	22,0	22,3	23,1	23,8	26,2	25,6	25,1	24,9	25,4	15,8	15,3	15,4	15,5	15,8	19,9	20,0	20,0	20,8	20,8	25,9	25,6	25,7	25,8	25,9	7,8	7,9	8,0	8,1	8,4	5,3	5,4	5,4	5,3	5,5	7,7	7,8	7,9	8,1	8,4
Leeftijd, generatie																																								
15-24 jaar,1e generatie	4,3	5,6	5,9	5,4	4,3	4,0	4,6	5,6	5,7	5,7	2,2	3,3	4,2	5,2	4,0	1,8	2,4	2,5	2,2	2,0	5,3	5,8	6,5	6,8	5,8	0,8	0,9	1,0	0,9	0,7	-	-	-	-	-	3,1	3,6	4,0	3,9	3,2
15-24 jaar,2e generatie	1,5	2,3	3,1	3,0	2,9	1,3	2,1	2,5	3,0	2,8	1,6	2,3	2,9	3,2	2,8	0,8	1,3	1,8	1,7	1,4	0,7	1,1	1,5	1,7	1,5	0,7	1,0	1,2	1,2	1,1	-	-	-	-	-	1,1	1,6	2,1	2,2	2,0
25-34 jaar,1e generatie	12,7	14,5	16,6	16,9	17,9	13,0	14,2	15,5	15,7	16,7	6,8	7,8	9,3	10,1	10,8	8,4	8,6	9,0	8,5	8,6	11,5	12,7	14,1	14,8	15,3	1,9	2,1	2,2	2,1	2,1	-	-	-	-	-	8,1	8,7	9,5	9,6	9,9
25-34 jaar,2e generatie	4,2	5,7	7,2	7,8	8,5	8,5	10,2	11,8	12,6	13,1	6,7	7,9	9,2	9,9	10,3	6,1	7,0	7,9	7,7	8,0	3,1	3,8	4,8	4,9	5,3	2,3	2,8	3,1	3,2	3,4	-	-	-	-	-	4,7	5,7	6,7	7,1	7,5
35-44 jaar,1e generatie	17,1	18,7	20,7	22,0	23,0	18,8	19,2	19,9	19,9	20,1	8,8	9,5	10,4	10,8	11,2	13,0	13,5	14,1	13,9	14,0	16,4	17,2	18,1	18,3	18,6	4,3	4,3	4,4	4,3	4,3	-	-	-	-	-	12,2	12,7	13,3	13,4	13,5
35-44 jaar,2e generatie	5,7	5,6	6,4	6,0	6,7	10,4	11,9	13,2	13,7	13,8	6,5	7,7	8,6	9,9	10,5	8,2	9,7	10,4	10,5	10,5	4,2	4,5	4,9	5,3	5,4	3,7	3,9	4,2	4,3	4,5	-	-	-	-	-	4,4	4,9	5,5	6,0	6,6

*De uitkeringscijfers zijn voor de periode 2009-2013 voor diverse gemeenten gecorrigeerd. Eerder gepresenteerde cijfers bleken niet altijd en niet voor alle gemeenten op een uniforme wijze te zijn geselecteerd

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.3: Werkzoekenden (15-64 jaar) naar duur, opleidings- en beroepsniveau en etnische herkomst, per 1 januari 2013 (absolute aantallen en procenten)

20Agem	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Werkloosheidsduur																
0-6 maanden	3.085	41,5	3.673	33,5	5.323	39,7	4.753	38,5	7.735	35,6	8.350	46,9	32.229	44,2	65.148	41,6
7-12 maanden	1.589	21,4	2.007	18,3	2.816	21,0	2.184	17,7	3.972	18,3	3.178	17,8	13.535	18,6	29.281	18,7
1-2 jaar	1.333	17,9	1.630	14,9	2.292	17,1	1.869	15,1	3.650	16,8	2.580	14,5	11.355	15,6	24.709	15,8
2-5 jaar	975	13,1	1.933	17,6	1.900	14,2	1.919	15,5	3.783	17,4	2.297	12,9	10.076	13,8	22.883	14,6
meer dan 5 jaar	456	6,1	1.730	15,8	1.061	7,9	1.623	13,1	2.561	11,8	1.417	8,0	5.661	7,8	14.509	9,3
Opleidingsniveau (NWW)																
<vmbo	1.962	26,4	5.658	51,6	3.220	24,0	6.514	52,7	10.973	50,6	5.105	28,6	13.099	18,0	46.531	29,7
vmbo	1.747	23,5	1.951	17,8	2.886	21,6	2.101	17,0	3.181	14,7	2.643	14,8	12.596	17,3	27.105	17,3
havo/vwo/mbo	3.184	42,8	2.742	25,0	5.844	43,6	3.057	24,8	5.420	25,0	6.673	37,4	31.513	43,3	58.433	37,3
hbo/wo	546	7,3	622	5,7	1.442	10,8	677	5,5	2.129	9,8	3.402	19,1	15.650	21,5	24.468	15,6
Beroepsniveau (NWW)																
Elementair	2.146	29,1	4.544	41,8	2.871	21,6	4.790	39,2	10.013	46,6	4.295	24,5	10.087	14,0	38.746	25,0
Lager	2.692	36,5	3.469	31,9	4.881	36,8	4.399	36,0	5.689	26,5	5.590	31,9	25.319	35,1	52.039	33,6
Middelbaar	2.028	27,5	2.099	19,3	4.166	31,4	2.305	18,9	4.207	19,6	4.815	27,5	22.673	31,4	42.293	27,3
Hoger/wetenschappelijk	518	7,0	768	7,1	1.361	10,2	713	5,8	1.575	7,3	2.818	16,1	14.063	19,5	21.816	14,1

Bron: UWW WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.3a: Werkzoekenden (15-64 jaar) naar duur, opleidings- en beroepsniveau en etnische herkomst, per 1 januari 2009 tot en met 2013 (in procenten)

20Agem	Antilliaans					Marokkaans					Surinaams					Turks					ov. niet-westers					westers					autochtoon					totaal				
	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13
Werkloosheidsduur																																								
0-6 maanden	34,1	45,4	46,4	43,2	41,5	24,1	31,7	36,1	33,1	33,5	32,0	43,0	43,4	39,8	39,7	28,4	36,4	40,3	37,5	38,5	29,1	34,7	37,0	34,1	35,6	30,6	43,2	41,2	40,4	46,9	30,6	42,3	40,8	36,4	44,2	29,9	40,2	40,4	37,0	41,6
7-12 maanden	12,0	16,6	18,1	18,2	21,4	10,3	13,6	15,7	14,6	18,3	12,7	17,7	18,0	17,5	21,0	10,9	13,0	15,0	15,6	17,7	13,6	13,9	15,3	16,6	18,3	12,9	18,2	17,0	16,1	17,8	10,9	16,0	17,1	18,0	18,6	11,7	15,4	16,7	17,1	18,7
1-2 jaar	11,7	11,8	15,0	16,9	17,9	11,0	11,0	12,8	15,4	14,9	11,7	11,2	16,1	17,8	17,1	10,4	11,7	13,1	14,5	15,1	12,0	14,9	15,6	16,9	16,8	11,5	16,9	16,8	16,5	14,5	11,4	11,3	16,9	18,1	15,6	11,4	11,9	15,9	17,1	15,8
2-5 jaar	20,9	11,7	9,6	12,7	13,1	24,7	18,0	13,1	16,1	17,6	20,4	12,7	9,8	13,6	14,2	23,1	16,6	13,1	15,0	15,5	22,0	17,1	15,5	17,2	17,4	21,3	12,7	11,8	15,1	12,9	22,3	13,7	11,3	15,1	13,8	22,2	14,6	12,1	15,2	14,6
meer dan 5 jaar	21,4	14,5	11,0	9,0	6,1	29,9	25,7	22,2	20,8	15,8	23,1	15,4	12,7	11,3	7,9	27,2	22,4	18,4	17,5	13,1	23,3	19,4	16,6	15,2	11,8	23,7	9,0	13,3	11,9	8,0	24,8	16,7	13,8	12,4	7,8	24,8	17,9	14,9	13,6	9,3
Opleidingsniveau (NWW)																																								
<vmbo	23,7	22,8	28,3	28,4	26,4	53,3	48,6	53,8	51,4	51,6	24,1	22,4	25,2	25,3	24,0	53,5	49,2	53,6	52,2	52,7	48,8	46,6	51,2	49,8	50,6	23,7	28,4	25,6	27,4	28,6	17,6	15,9	19,5	20,5	18,0	30,2	27,1	31,1	31,5	29,7
vmbo	40,6	39,3	30,2	26,1	23,5	25,6	26,4	20,8	20,3	17,8	35,7	34,9	26,3	25,0	21,6	25,5	25,6	20,6	19,5	17,0	22,2	22,3	17,3	16,7	14,7	26,4	26,1	18,4	17,3	14,8	32,5	29,4	21,2	19,8	17,3	29,6	28,2	21,1	19,8	17,3
havo/vwo/mbo	31,1	32,6	35,8	39,6	42,8	17,3	20,3	20,9	23,6	25,0	33,6	35,1	39,6	41,5	43,6	17,1	20,6	21,3	23,9	24,8	19,1	20,8	22,6	25,2	25,0	32,3	39,6	37,1	38,6	37,4	32,8	35,8	40,0	41,7	43,3	27,8	30,7	33,9	35,9	37,3
hbo/wo	4,5	5,4	5,7	5,8	7,3	3,8	4,7	4,5	4,7	5,7	6,6	7,6	8,9	8,1	10,8	3,8	4,6	4,5	4,5	5,5	9,9	10,3	8,9	8,3	9,8	17,6	5,8	18,9	16,7	19,1	17,1	18,9	19,3	18,0	21,5	12,3	13,9	13,9	12,8	15,6
Beroepsniveau (NWW)																																								
Elementair	37,5	32,9	33,0	32,3	29,1	52,5	48,0	46,7	43,6	41,8	30,5	25,3	24,5	24,1	21,6	50,6	45,5	44,0	40,9	39,2	52,0	48,9	49,9	48,1	46,6	26,3	32,3	24,1	26,0	24,5	19,5	16,0	15,9	17,3	14,0	32,7	28,1	28,0	28,2	25,0
Lager	37,5	37,7	36,2	36,3	36,5	31,6	32,5	32,3	33,1	31,9	39,0	39,1	37,2	37,4	36,8	33,9	35,8	36,0	35,9	36,0	25,3	26,5	25,5	26,8	26,5	33,4	36,3	31,7	31,7	31,9	37,7	36,5	35,9	35,4	35,1	34,5	34,5	33,7	33,8	33,6
Middelbaar	21,1	24,0	24,9	25,1	27,5	12,7	15,3	16,3	17,4	19,3	24,0	27,3	29,2	29,2	31,4	11,8	14,3	15,5	17,7	18,9	16,6	17,7	17,8	18,4	19,6	25,4	25,1	27,2	27,0	27,5	26,3	29,0	29,3	29,4	31,4	21,8	24,6	25,1	25,4	27,3
Hoger/wetenschappelijk	3,9	5,3	5,9	6,2	7,0	3,2	4,2	4,8	5,9	7,1	6,5	8,2	9,1	9,2	10,2	3,7	4,3	4,5	5,5	5,8	6,0	6,9	6,7	6,7	7,3	14,9	6,2	17,1	15,3	16,1	16,4	18,4	18,9	17,8	19,5	10,9	12,9	13,2	12,6	14,1

Bron: UWW WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.4: Personen (15-64 jaar) met een WWB, IOA uitkering naar uitkeringsduur, per 1 januari 2013 (absolute aantallen en procenten)

21Agem	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Uitkeringsduur																
0-6 maanden	1.544	16,0	2.054	10,5	2.454	13,2	1.553	10,6	4.159	11,8	2.203	13,5	8.471	14,0	22.438	12,9
7-12 maanden	1.656	17,2	2.498	12,8	2.869	15,4	1.662	11,4	5.563	15,7	1.932	11,9	7.610	12,6	23.790	13,6
1-2 jaar	1.592	16,5	2.330	12,0	2.680	14,4	1.781	12,2	5.423	15,4	2.138	13,1	7.636	12,6	23.580	13,5
2-5 jaar	2.196	22,8	4.098	21,0	4.047	21,7	3.296	22,5	9.028	25,6	3.796	23,3	12.439	20,5	38.900	22,3
langer dan 5 jaar	2.653	27,5	8.500	43,6	6.567	35,3	6.344	43,3	11.153	31,6	6.222	38,2	24.446	40,3	65.885	37,7

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.4a: Personen (15-64 jaar) met een WWB, IOA (of WIJ) uitkering naar uitkeringsduur, per 1 januari 2009 tot en met 2013 (in procenten)

21Agem	Antilliaans					Marokkaans					Surinaams					Turks					ov. niet-westers					westers					autochtoon					totaal					
	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	'09	'10	'11	'12	'13	
Uitkeringsduur																																									
0-6 maanden	15,7	21,3	24,3	20,5	16,0	9,6	11,9	14,8	12,4	10,5	11,7	15,3	18,5	15,9	13,2	10,4	12,9	14,9	12,0	10,6	13,3	15,7	18,8	15,9	11,8	10,6	20,5	15,0	13,6	13,5	10,2	13,7	15,8	14,6	14,0	11,2	14,4	16,9	14,8	12,9	
7-12 maanden	9,9	12,9	15,4	14,0	17,2	7,4	8,3	10,2	10,1	12,8	8,6	10,6	12,6	12,5	15,4	7,3	8,9	10,2	9,0	11,4	11,8	11,0	12,8	12,1	15,7	8,9	14,0	11,0	10,1	11,9	6,4	8,6	9,7	9,5	12,6	8,2	9,5	11,2	10,7	13,6	
1-2 jaar	12,3	13,6	14,1	18,2	16,5	11,2	11,2	11,4	14,0	12,0	10,9	12,9	13,1	16,3	14,4	10,9	11,4	12,2	14,1	12,2	14,3	15,8	14,5	17,6	15,4	11,7	18,2	13,1	14,6	13,1	9,0	10,4	11,9	13,7	12,6	11,0	12,2	12,7	15,2	13,5	
2-5 jaar	20,2	17,9	16,3	18,9	22,8	22,6	21,4	19,3	19,8	21,0	20,9	18,8	17,5	19,0	21,7	24,6	22,4	20,3	21,2	22,5	23,2	23,3	22,0	23,3	25,6	19,1	18,9	20,2	22,0	23,3	18,5	17,5	16,6	18,6	20,5	20,7	19,8	18,7	20,3	22,3	
langer dan 5 jaar	41,9	34,3	29,9	28,3	27,5	49,1	47,1	44,3	43,6	43,6	47,9	42,4	38,4	36,2	35,3	46,9	44,4	42,4	43,8	43,3	37,4	34,2	31,8	31,1	31,6	49,7	28,3	40,7	39,6	38,2	55,8	49,8	46,0	43,6	40,3	48,9	44,0	40,5	39,1	37,7	

Bron: gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.5: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 20 gemeenten, per 1 januari 2013 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar							
	totaal			Antilliaans				ovvt	totaal			Antilliaans			
	populatie	werkzoekend		populatie	werkzoekend		populatie		werkzoekend		populatie	werkzoekend		ovvt	
	N	N	%	N	N	%	%		N	N	%	N	N	%	%
Rotterdam	423.419	42.735	10,1	16.837	2.925	17,4	72	83.740	3.151	3,8	5.058	269	5,3	41	
Amsterdam	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Den Haag	348.477	24.786	7,1	9.246	1.144	12,4	74	61.524	1.906	3,1	2.733	117	4,3	38	
Almere	137.910	8.354	6,1	3.492	345	9,9	63	26.155	873	3,3	852	41	4,8	44	
Tilburg	143.926	7.472	5,2	3.270	315	9,6	86	31.702	849	2,7	993	44	4,4	65	
Groningen	148.157	8.812	5,9	2.541	282	11,1	87	46.538	903	1,9	815	38	4,7	140	
Dordrecht	78.713	3.551	4,5	2.191	190	8,7	92	14.252	296	2,1	614	16	2,6	25	
Zoetermeer	83.441	5.204	6,2	1.900	251	13,2	112	15.499	559	3,6	489	41	8,4	132	
Eindhoven	149.288	8.745	5,9	1.995	226	11,3	93	28.927	696	2,4	514	23	4,5	86	
Breda	119.396	5.933	5,0	1.664	143	8,6	73	24.274	484	2,0	489	20	4,1	105	
Nijmegen	119.021	8.841	7,4	1.565	295	18,8	154	29.345	849	2,9	469	41	8,7	202	
Capelle a/d IJssel	43.960	2.398	5,5	1.541	175	11,4	108	7.943	182	2,3	429	9	2,1	-8	
Spijkenisse	49.729	2.453	4,9	1.334	127	9,5	93	8.892	198	2,2	345	14	4,1	82	
Lelystad	50.932	3.998	7,8	1.239	198	16,0	104	8.694	331	3,8	340	12	3,5	-7	
Schiedam	51.188	3.165	6,2	1.278	152	11,9	92	9.147	194	2,1	357	10	2,8	32	
Amersfoort	99.655	4.147	4,2	1.282	95	7,4	78	16.778	347	2,1	323	11	3,4	65	
Zwolle	82.401	3.950	4,8	1.045	124	11,9	148	15.471	273	1,8	307	6	2,0	11	
Vlaardingen	45.723	2.644	5,8	946	117	12,4	114	8.158	189	2,3	240	6	2,5	8	
Den Helder	37.509	1.722	4,6	886	99	11,2	143	6.585	167	2,5	220	14	6,4	151	
Leeuwarden	65.975	6.211	9,4	787	199	25,3	169	15.640	742	4,7	278	23	8,3	74	
Vlissingen	28.617	1.416	4,9	503	37	7,4	49	5.190	143	2,8	157	5	3,2	16	
Hellevoetsluis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Totaal 20 AG	2.307.437	156.537	6,8	55.542	7.439	13,4	97	464.454	13.332	2,9	16.022	760	4,7	65	

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

De gemeente Amsterdam acht de NWW-gegevens onvoldoende betrouwbaar voor dit jaar. Om vertekening te voorkomen zijn ook voor de eerdere jaren de gegevens van Amsterdam niet opgenomen

Tabel b4.5a: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse werkzoekenden (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 20 gemeenten, per 1 januari 2009 tot en met 2013 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	15 t/m 64 jaar															15 t/m 24 jaar																	
	totaal					Antilliaans					oververtegenwoordiging					verschil	totaal					Antilliaans					oververtegenwoordiging					verschil	
	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013	09-13	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013	09-13	
Rotterdam	7,2	7,9	8,0	8,2	10,1	11,3	12,9	13,5	14,1	17,4	58	63	70	72	72	14	1,7	2,9	3,3	3,8	3,8	3,4	5,1	4,7	6,5	5,3	96	73	45	73	41	-55	
Amsterdam	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Den Haag	4,6	5,3	5,5	5,8	7,1	8,4	9,5	10,4	10,5	12,4	85	80	90	83	74	-11	1,8	2,7	2,3	2,3	3,1	3,6	4,2	3,7	3,4	4,3	98	56	62	52	38	-60	
Almere	4,8	5,3	5,3	4,9	6,1	9,1	10,8	10,2	9,9	9,9	89	105	95	104	63	-26	2,7	3,3	2,7	2,9	3,3	5,1	6,9	4,4	7,1	4,8	87	108	66	144	44	-43	
Tilburg	3,6	4,7	4,2	4,2	5,2	7,7	10,5	9,0	9,7	9,6	111	124	116	132	86	-25	1,9	3,0	2,3	2,0	2,7	4,1	6,8	6,1	5,6	4,4	122	128	171	178	65	-57	
Groningen	5,4	5,8	5,7	4,8	5,9	14,4	14,6	14,6	11,3	11,1	164	151	158	134	87	-77	1,2	1,6	1,4	1,5	1,9	4,8	5,2	4,0	4,1	4,7	320	233	191	182	140	-180	
Dordrecht	3,1	3,9	4,2	3,5	4,5	8,9	10,9	10,5	7,8	8,7	191	180	153	119	92	-99	1,4	2,4	2,5	1,5	2,1	4,1	6,3	4,4	1,9	2,6	194	160	75	21	25	-169	
Zoetermeer	3,5	4,6	4,3	4,6	6,2	7,3	9,5	9,1	9,2	13,2	108	105	112	98	112	4	1,4	2,6	1,6	1,3	3,6	3,9	5,5	4,2	2,2	8,4	182	115	165	69	132	-50	
Eindhoven	4,1	6,1	5,8	5,0	5,9	5,8	10,9	10,8	10,3	11,3	42	78	87	109	93	51	1,2	2,4	2,5	1,7	2,4	2,4	7,5	6,6	4,4	4,5	100	214	161	164	86	-14	
Breda	4,0	5,1	4,9	4,2	5,0	9,7	10,7	10,7	8,5	8,6	146	110	120	104	73	-73	1,3	1,9	1,8	1,4	2,0	2,7	4,3	4,6	3,7	4,1	115	120	156	163	105	-10	
Nijmegen	6,1	7,2	6,9	6,8	7,4	12,6	14,2	15,8	16,2	18,8	104	98	128	139	154	50	1,8	3,2	2,8	3,2	2,9	5,4	7,0	6,9	6,8	8,7	206	118	148	115	202	-4	
Capelle a/d IJssel	3,3	4,0	4,1	5,2	5,5	7,7	8,0	9,4	14,1	11,4	137	100	130	170	108	-29	0,9	1,6	1,4	2,6	2,3	3,2	3,2	2,8	4,8	2,1	272	101	93	85	-8	-280	
Spijkenisse	2,8	4,4	4,2	4,2	4,9	5,5	10,7	8,6	9,3	9,5	97	144	104	120	93	-4	1,0	2,8	1,6	1,6	2,2	2,0	3,8	1,2	2,2	4,1	108	37	-23	40	82	-26	
Lelystad	4,3	5,6	5,5	6,9	7,8	9,3	13,7	11,1	15,8	16,0	115	147	102	129	104	-11	1,9	3,0	2,5	2,6	3,8	2,8	7,2	4,3	3,5	3,5	51	144	73	35	-7	-58	
Schiedam	4,3	6,2	6,6	5,6	6,2	11,3	16,1	16,5	11,1	11,9	161	158	151	98	92	-69	1,5	2,8	3,8	2,4	2,1	3,3	7,1	8,8	3,7	2,8	116	153	135	52	32	-84	
Amersfoort	3,4	3,7	3,4	3,2	4,2	7,8	8,7	8,6	7,3	7,4	132	135	149	130	78	-54	1,3	1,8	1,9	1,4	2,1	2,8	5,7	4,5	3,4	3,4	112	224	142	144	65	-47	
Zwolle	3,5	4,5	4,1	4,2	4,8	10,7	13,6	10,7	11,6	11,9	208	203	160	178	148	-60	1,3	2,1	1,3	1,2	1,8	5,2	5,7	1,3	2,6	2,0	296	175	-5	111	11	-285	
Vlaardingen	4,7	5,6	5,7	5,4	5,8	12,1	16,5	19,7	12,9	12,4	157	194	243	136	114	-43	1,6	2,2	2,8	2,6	2,3	5,8	7,9	10,2	6,7	2,5	273	256	263	162	8	-265	
Den Helder	3,9	4,2	4,5	4,3	4,6	12,5	12,8	13,6	13,0	11,2	217	207	201	202	143	-74	2,2	2,5	2,7	3,2	2,5	6,1	4,6	8,1	9,8	6,4	182	87	197	208	151	-31	
Leeuwarden	5,5	6,5	7,0	7,6	9,4	13,9	18,9	21,1	21,3	25,3	153	192	202	179	169	16	1,8	2,6	3,4	3,4	4,7	5,0	5,6	10,6	7,0	8,3	174	114	213	107	74	-100	
Vlissingen	3,8	4,3	3,8	4,6	4,9	7,5	9,1	9,9	10,0	7,4	95	114	157	117	49	-46	1,8	2,3	2,1	3,2	2,8	4,0	5,8	6,8	3,9	3,2	130	152	233	24	16	-114	
Hellevoetsluis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal 20 AG	4,8	5,7	5,7	5,6	6,8	9,8	11,8	12,0	11,9	13,4	104	105	111	111	97	-7	1,6	2,6	2,4	2,4	2,9	3,8	5,4	4,8	5,0	4,7	134	111	100	108	65	-69	

Bron: UWV WERKbedrijf, bewerking Risbo

Tabel b4.6: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers(15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 21 gemeenten, per 1 januari 2013 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	15 t/m 64 jaar							15 t/m 24 jaar							
	totaal			Antilliaans				ovvt	totaal			Antilliaans			
	populatie	uitkering		populatie	uitkering		populatie		uitkering		populatie	uitkering		ovvt	
	N	N	%	N	N	%	%	N	N	%	N	N	%	%	
Rotterdam	423.419	38.366	9,1	16.837	3.039	18,0	99	83.740	1.793	2,1	5.058	187	3,7	73	
Amsterdam	581.092	40.215	6,9	9.333	1.297	13,9	101	103.478	1.289	1,2	2.087	55	2,6	112	
Den Haag	348.477	23.368	6,7	9.246	1.268	13,7	105	61.524	1.398	2,3	2.733	116	4,2	87	
Almere	137.910	5.573	4,0	3.492	357	10,2	153	26.155	413	1,6	852	35	4,1	160	
Tilburg	143.926	6.508	4,5	3.270	412	12,6	179	31.702	507	1,6	993	39	3,9	146	
Groningen	148.157	10.233	6,9	2.541	570	22,4	225	46.538	742	1,6	815	40	4,9	208	
Dordrecht	78.713	3.559	4,5	2.191	316	14,4	219	14.252	150	1,1	614	18	2,9	179	
Zoetermeer	83.441	2.905	3,5	1.900	186	9,8	181	15.499	166	1,1	489	19	3,9	263	
Eindhoven	149.288	6.482	4,3	1.995	202	10,1	133	28.927	338	1,2	514	12	2,3	100	
Breda	119.396	4.347	3,6	1.664	161	9,7	166	24.274	211	0,9	489	8	1,6	88	
Nijmegen	119.021	7.229	6,1	1.565	250	16,0	163	29.345	566	1,9	469	28	6,0	210	
Capelle a/d IJssel	43.960	2.027	4,6	1.541	223	14,5	214	7.943	110	1,4	429	6	1,4	1	
Spijkernisse	49.729	2.022	4,1	1.334	152	11,4	180	8.892	118	1,3	345	12	3,5	162	
Lelystad	50.932	2.277	4,5	1.239	141	11,4	155	8.694	136	1,6	340	11	3,2	107	
Schiedam	51.188	2.503	4,9	1.278	190	14,9	204	9.147	57	0,6	357	6	1,7	170	
Amersfoort	99.655	3.049	3,1	1.282	118	9,2	201	16.778	174	1,0	323	4	1,2	19	
Zwolle	82.401	3.200	3,9	1.045	166	15,9	309	15.471	170	1,1	307	13	4,2	285	
Vlaardingen	45.723	2.184	4,8	946	160	16,9	254	8.158	66	0,8	240	7	2,9	261	
Den Helder	37.509	1.761	4,7	886	168	19,0	304	6.585	107	1,6	220	16	7,3	348	
Leeuwarden	65.975	5.171	7,8	787	175	22,2	184	15.640	470	3,0	278	19	6,8	127	
Vlissingen	28.617	1.627	5,7	503	90	17,9	215	5.190	144	2,8	157	11	7,0	153	
Hellevoetsluis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Totaal 21 AG	2.888.529	174.606	6,0	64.875	9.641	14,9	146	567.932	9.125	1,6	18.109	662	3,7	128	

Bron: Gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Tabel b4.6a: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse uitkeringsontvangers (15-64 jaar en 15-24 jaar) in de 21 gemeenten, per 1 januari 2009 tot en met 2013 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)*

	15 t/m 64 jaar										15 t/m 24 jaar																						
	totaal					Antilliaans					oververtegenwoordiging					verschil	totaal					Antilliaans					oververtegenwoordiging					verschil	
	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013	09-13	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013	2009	2010	2011	2012	2013	09-13	
Rotterdam	8,0	8,4	8,8	8,8	9,1	16,1	16,9	17,6	17,5	18,0	102	101	101	99	99	-3	1,5	2,2	2,9	2,6	2,1	3,7	5,4	6,2	4,9	3,7	152	145	113	92	73	-79	
Amsterdam	6,3	6,5	6,8	6,9	6,9	10,9	11,4	12,5	13,8	13,9	73	77	85	98	101	28	0,7	0,8	0,9	1,6	1,2	1,4	1,3	1,4	3,7	2,6	91	65	58	126	112	21	
Den Haag	5,5	5,9	6,3	6,5	6,7	9,9	11,2	12,7	13,4	13,7	82	91	102	106	105	23	1,6	2,1	2,3	2,3	2,3	2,9	3,6	4,7	4,4	4,2	78	75	107	94	87	9	
Almere	2,6	3,1	3,7	3,9	4,0	6,6	7,7	9,3	10,1	10,2	157	149	150	159	153	-4	1,0	1,3	2,0	1,9	1,6	2,9	3,4	4,3	4,8	4,1	197	162	112	148	160	-37	
Tilburg	3,6	4,1	4,2	4,3	4,5	9,9	11,8	13,2	12,7	12,6	178	190	213	197	179	1	1,3	1,7	1,5	1,4	1,6	3,8	5,1	5,5	4,0	3,9	190	205	263	189	146	-44	
Groningen	5,9	6,0	6,3	6,5	6,9	18,9	19,5	21,0	20,8	22,4	221	227	235	219	225	4	1,1	1,4	1,5	1,6	1,6	6,5	6,7	6,4	5,1	4,9	482	373	336	222	208	-274	
Dordrecht	3,9	4,2	4,8	4,4	4,5	11,8	13,5	15,2	13,5	14,4	207	226	219	209	219	12	1,0	1,1	2,0	1,2	1,1	2,4	3,6	4,0	2,7	2,9	130	217	102	125	179	49	
Zoetermeer	2,5	2,9	3,2	3,4	3,5	6,5	7,0	8,7	9,7	9,8	161	143	174	184	181	20	0,8	1,2	1,4	1,2	1,1	2,9	3,2	4,2	3,2	3,9	267	169	198	176	263	-4	
Eindhoven	3,9	4,2	4,2	4,1	4,3	8,8	10,5	9,2	9,5	10,1	126	147	121	130	133	7	1,1	1,5	1,4	1,1	1,2	3,1	5,0	3,7	2,3	2,3	178	234	171	102	100	-78	
Breda	3,2	3,4	3,5	3,2	3,6	9,2	8,9	9,5	8,1	9,7	185	165	174	150	166	-19	0,9	1,1	1,2	0,7	0,9	2,1	2,9	2,0	1,1	1,6	131	157	72	52	88	-43	
Nijmegen	4,8	5,1	5,2	5,6	6,1	10,2	10,2	12,6	13,8	16,0	114	102	143	149	163	49	1,0	1,3	1,5	1,7	1,9	2,9	2,2	3,4	4,2	6,0	194	74	133	147	210	16	
Capelle a/d IJssel	3,7	4,1	4,1	4,6	4,6	10,9	13,9	11,9	14,6	14,5	198	236	189	219	214	16	1,2	1,8	1,7	1,7	1,4	4,5	5,7	4,2	5,3	1,4	287	224	145	206	1	-286	
Spijkensisse	3,0	3,4	3,5	3,7	4,1	8,0	9,1	9,9	10,1	11,4	163	167	179	175	180	17	0,8	1,2	1,2	1,3	1,3	1,5	3,5	3,7	2,8	3,5	77	198	199	109	162	85	
Lelystad	2,8	3,4	4,0	4,3	4,5	6,0	8,8	10,0	10,7	11,4	116	161	151	149	155	39	0,9	1,8	2,0	1,9	1,6	2,2	4,9	3,0	2,6	3,2	139	181	50	40	107	-32	
Schiedam	4,2	4,5	5,0	5,2	4,9	13,0	14,6	16,7	17,7	14,9	211	227	232	241	204	-7	1,3	1,6	2,0	1,5	0,6	3,0	4,3	7,7	5,6	1,7	129	166	280	281	170	41	
Amersfoort	2,4	2,6	2,9	2,9	3,1	7,5	8,5	8,3	9,9	9,2	212	222	190	238	201	-11	0,8	0,9	1,0	1,1	1,0	1,8	3,6	2,4	4,0	1,2	138	300	130	257	19	-119	
Zwolle	3,1	3,4	3,7	3,7	3,9	11,3	12,8	14,3	14,7	15,9	267	276	288	293	309	42	0,9	1,1	1,3	1,1	1,1	4,9	4,2	4,4	4,2	4,2	445	271	237	279	285	-160	
Vlaardingen	3,9	4,0	4,6	4,8	4,8	12,6	12,1	17,2	17,8	16,9	223	204	278	274	254	31	0,9	1,1	1,5	1,3	0,8	2,5	3,7	4,1	4,4	2,9	169	228	165	238	261	92	
Den Helder	3,5	3,5	4,3	4,5	4,7	15,7	16,3	19,2	18,8	19,0	352	368	348	316	304	-48	0,9	0,9	2,2	2,1	1,6	2,2	2,5	7,2	7,1	7,3	143	180	234	232	348	205	
Leeuwarden	5,4	5,7	6,0	7,1	7,8	14,0	19,8	17,5	20,2	22,2	162	246	192	185	184	22	2,0	2,4	2,4	3,0	3,0	4,2	7,7	5,7	5,8	6,8	107	215	141	96	127	20	
Vlissingen	3,9	4,5	5,0	5,0	5,7	9,3	12,5	14,0	15,0	17,9	140	176	180	197	215	75	1,8	2,4	2,3	2,0	2,8	2,7	3,9	5,0	5,3	7,0	48	62	112	166	153	105	
Hellevoetsluis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal 21 AG	5,0	5,4	5,7	5,9	6,0	11,8	12,9	14,0	14,4	14,9	133	140	145	147	146	13	1,1	1,5	1,7	1,8	1,6	3,1	4,1	4,6	4,3	3,7	175	179	168	143	128	-47	

*De uitkeringscijfers zijn voor de periode 2009-2013 voor diverse gemeenten gecorrigeerd. Eerder gepresenteerde cijfers bleken niet altijd en niet voor alle gemeenten op een uniforme wijze te zijn geselecteerd
Bron: Gemeentelijke of regionale uitkeringsinstantie, bewerking Risbo

Bijlage bij hoofdstuk 5

Tabel b5.1: Verdachten (12 jaar e.o.) naar achtergrondkenmerken, in 2012 (absolute aantallen en in procenten van de betreffende deelpopulatie per 1 januari)

	Antilliaans			Marokkaans			Surinaams			Turks			ov.niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%
21Agem	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Bevolking (12 jr eo)	71.430	4.408	6,2	141.410	5.968	4,2	205.021	7.378	3,6	156.422	4.131	2,6	256.096	6.039	2,4	442.715	5.188	1,2	2.300.090	23.121	1,0	3.573.184	56.233	1,6
Geslacht																								
Man	35.179	3.438	9,8	72.641	5.224	7,2	95.872	5.840	6,1	81.078	3.705	4,6	129.806	4.922	3,8	211.263	3.926	1,9	1.125.445	18.259	1,6	1.751.284	45.314	2,6
Vrouw	36.251	970	2,7	68.769	744	1,1	109.149	1.538	1,4	75.344	426	0,6	126.290	1.117	0,9	231.452	1.262	0,5	1.174.645	4.862	0,4	1.821.900	10.919	0,6
Generatie																								
1e generatie	52.617	3.379	6,4	87.214	2.215	2,5	129.676	3.688	2,8	97.003	1.758	1,8	202.560	4.206	2,1	245.399	2.679	1,1	-	-	-	814.469	17.925	2,2
2e generatie	18.813	1.029	5,5	54.196	3.753	6,9	75.345	3.690	4,9	59.419	2.373	4,0	53.536	1.833	3,4	197.316	2.509	1,3	-	-	-	458.625	15.187	3,3
Leeftijd																								
12-17 jaar	8.022	564	7,0	19.936	1.258	6,3	19.689	780	4,0	20.393	695	3,4	25.471	847	3,3	20.938	453	2,2	142.360	2.328	1,6	256.809	6.925	2,7
18-24 jaar	13.924	1.176	8,4	22.546	2.057	9,1	27.746	1.798	6,5	24.446	1.135	4,6	39.327	1.631	4,1	52.063	1.096	2,1	258.494	5.602	2,2	438.546	14.495	3,3
25-44 jaar	29.363	2.004	6,8	61.710	2.265	3,7	78.002	3.285	4,2	70.224	1.855	2,6	119.704	2.695	2,3	180.805	2.464	1,4	721.225	9.032	1,3	1.261.033	23.600	1,9
45-64 jaar	16.841	648	3,8	28.563	362	1,3	64.046	1.457	2,3	33.015	433	1,3	62.267	825	1,3	127.659	1.012	0,8	724.429	5.287	0,7	1.056.820	10.024	0,9
65 jaar e.o.	3.280	-	-	8.655	-	-	15.538	-	-	8.344	-	-	9.327	-	-	61.250	-	-	453.582	872	0,2	559.976	1.189	0,2
Leeftijd, generatie																								
12-24 jaar, 1e generatie	11.033	968	8,8	5.693	465	8,2	7.419	446	6,0	6.512	232	3,6	29.577	1.119	3,8	35.992	665	1,8	-	-	-	96.226	3.895	4,0
12-24 jaar, 2e generatie	10.913	772	7,1	36.789	2.850	7,7	40.016	2.132	5,3	38.327	1.598	4,2	35.221	1.359	3,9	37.009	884	2,4	-	-	-	198.275	9.595	4,8
Leeftijd, geslacht																								
12-24 jaar, man	10.893	1.336	12,3	21.390	2.916	13,6	23.727	2.038	8,6	23.130	1.632	7,1	32.417	2.033	6,3	34.484	1.183	3,4	196.602	6.313	3,2	342.643	17.451	5,1
12-24 jaar, vrouw	11.053	404	3,7	21.092	399	1,9	23.708	540	2,3	21.709	198	0,9	32.381	445	1,4	38.517	366	1,0	204.252	1.617	0,8	352.712	3.969	1,1
Schoolsoort																								
laag niveau	3.951	502	12,7	6.544	819	12,5	6.394	576	9,0	7.168	452	6,3	6.534	524	8,0	3.533	223	6,3	24.568	1.354	5,5	58.692	4.450	7,6
midden niveau	5.367	285	5,3	13.483	753	5,6	13.996	530	3,8	13.743	370	2,7	15.656	538	3,4	11.418	294	2,6	83.190	1.415	1,7	156.853	4.185	2,7
hoog niveau	3.923	62	1,6	7.182	153	2,1	9.388	152	1,6	7.191	91	1,3	16.343	172	1,1	22.268	183	0,8	147.027	939	0,6	213.322	1.752	0,8
Nieuw vsv																								
geen nieuw vsv	17.107	1.293	7,6	34.964	2.590	7,4	37.887	1.884	5,0	36.691	1.407	3,8	50.890	1.868	3,7	53.011	1.138	2,1	317.194	6.114	1,9	547.744	16.294	3,0
nieuw vsv	753	134	17,8	1.213	281	23,2	1.218	195	16,0	1.210	138	11,4	1.429	182	12,7	975	95	9,7	5.348	437	8,2	12.146	1.462	12,0
Werk																								
niet werkzoekend	57.071	3.395	5,9	109.323	4.832	4,4	164.844	6.021	3,7	124.625	3.392	2,7	209.247	4.820	2,3	353.109	4.366	1,2	1.708.142	19.414	1,1	2.726.361	46.240	1,7
werkzoekend	7.161	794	11,1	13.035	752	5,8	14.849	1.043	7,0	12.992	501	3,9	24.571	922	3,8	17.823	518	2,9	67.061	2.184	3,3	157.492	6.714	4,3
Uitkering																								
geen uitkering	54.965	3.013	5,5	103.630	4.498	4,3	161.466	5.567	3,4	123.316	3.376	2,7	199.741	4.464	2,2	355.239	4.184	1,2	1.716.746	18.532	1,1	2.715.103	43.634	1,6
uitkering	9.267	1.176	12,7	18.728	1.086	5,8	18.227	1.497	8,2	14.301	517	3,6	34.077	1.278	3,8	15.693	700	4,5	58.457	3.066	5,2	168.750	9.320	5,5

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.1a: Verdachten (12 jaar e.o.) naar achtergrondkenmerken, 2009 tot en met 2012 (in procenten van de betreffende deelpopulatie per 1 januari)

21Agem	Antilliaans				Marokkaans				Surinaams				Turks				ov. niet-westers				westers				autochtoon				totaal							
	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12
Bevolking (12 jr eo)	6,4	5,9	6,1	6,2	4,9	4,5	4,6	4,2	4,0	3,7	3,9	3,6	3,0	2,7	2,8	2,6	2,5	2,3	2,6	2,4	1,3	1,2	1,2	1,2	1,1	1,0	1,1	1,0	1,7	1,6	1,7	1,6				
Geslacht																																				
Man	10,0	9,4	9,8	9,8	8,1	7,5	7,6	7,2	6,8	6,3	6,5	6,1	5,1	4,7	4,9	4,6	4,1	3,7	4,1	3,8	2,1	1,9	2,0	1,9	1,9	1,7	1,7	1,6	2,9	2,6	2,8	2,6				
Vrouw	3,0	2,5	2,6	2,7	1,4	1,3	1,3	1,1	1,5	1,4	1,5	1,4	0,7	0,6	0,6	0,6	0,9	0,9	0,9	0,9	0,6	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,6	0,6	0,6	0,6				
Generatie																																				
1e generatie	6,6	6,1	6,3	6,4	3,1	2,7	2,7	2,5	3,3	3,0	3,1	2,8	2,1	1,9	1,9	1,8	2,3	2,1	2,3	2,1	1,1	1,0	1,1	1,1	-	-	-	-	2,5	2,3	2,4	2,2				
2e generatie	5,9	5,2	5,4	5,5	8,3	7,7	7,7	6,9	5,4	5,0	5,3	4,9	4,5	4,1	4,4	4,0	3,3	3,3	3,5	3,4	1,5	1,3	1,4	1,3	-	-	-	-	3,6	3,4	3,5	3,3				
Leeftijd																																				
12-17 jaar	8,4	7,7	7,5	7,0	8,0	7,6	7,4	6,3	5,1	4,4	4,7	4,0	4,2	3,8	3,7	3,4	4,0	3,7	3,6	3,3	3,0	2,5	2,4	2,2	2,3	1,9	1,8	1,6	3,5	3,1	3,0	2,7				
18-24 jaar	8,5	7,8	8,7	8,4	9,8	9,3	9,8	9,1	6,9	6,6	6,9	6,5	5,1	4,6	5,1	4,6	4,1	3,8	4,4	4,1	2,5	2,2	2,3	2,1	2,5	2,2	2,3	2,2	3,6	3,3	3,5	3,3				
25-44 jaar	6,6	6,1	6,5	6,8	4,0	3,6	3,9	3,7	4,3	4,0	4,4	4,2	2,8	2,7	2,8	2,6	2,3	2,2	2,4	2,3	1,4	1,3	1,5	1,4	1,4	1,3	1,3	1,3	2,0	1,8	1,9	1,9				
45-64 jaar	4,1	3,8	3,6	3,8	1,4	1,1	1,1	1,3	2,4	2,3	2,4	2,3	1,4	1,2	1,3	1,3	1,5	1,3	1,5	1,3	0,9	0,8	0,8	0,8	0,8	0,7	0,8	0,7	1,0	0,9	1,0	0,9				
65 jaar e.o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	
Leeftijd, geslacht																																				
12-24 jaar, man	12,8	12,0	12,9	12,3	15,5	14,7	14,9	13,6	10,0	9,0	9,6	8,6	8,2	7,3	7,9	7,1	6,6	6,0	6,7	6,3	4,3	3,8	3,9	3,4	4,0	3,5	3,5	3,2	6,0	5,4	5,6	5,1				
12-24 jaar, vrouw	4,2	3,7	3,7	3,7	2,3	2,3	2,3	1,9	2,4	2,4	2,4	2,3	1,1	0,9	0,9	0,9	1,4	1,4	1,4	1,4	1,2	0,9	0,9	1,0	0,9	0,8	0,8	0,8	1,3	1,2	1,2	1,1				
Leeftijd, generatie																																				
12-24 jaar, 1e generatie	9,2	8,6	9,4	8,8	8,6	8,2	8,8	8,2	6,7	6,3	6,7	6,0	3,9	3,6	3,7	3,6	4,2	3,7	4,2	3,8	2,3	1,9	2,0	1,8	-	-	-	-	4,8	4,3	4,5	4,0				
12-24 jaar, 2e generatie	7,6	6,9	7,1	7,1	9,0	8,6	8,6	7,7	6,1	5,6	5,8	5,3	4,9	4,3	4,6	4,2	3,8	3,8	3,9	3,9	3,0	2,6	2,6	2,4	-	-	-	-	5,5	5,1	5,2	4,8				
Schoolsoort																																				
laag niveau	13,0	12,4	12,5	12,7	14,2	13,7	13,9	12,5	9,4	9,0	10,3	9,0	6,9	6,5	6,6	6,3	8,8	8,3	9,2	8,0	7,8	6,7	6,9	6,3	6,3	5,9	5,7	5,5	8,4	7,9	8,1	7,6				
midden niveau	6,0	5,7	5,8	5,3	6,7	6,5	6,4	5,6	4,3	4,2	4,4	3,8	3,4	2,9	3,2	2,7	3,6	3,6	3,3	3,4	3,0	2,7	2,7	2,6	2,2	1,7	1,8	1,7	3,2	2,9	2,9	2,7				
hoog niveau	1,9	1,3	1,7	1,6	2,9	2,6	2,7	2,1	1,9	1,6	1,9	1,6	1,7	1,5	1,5	1,3	1,5	1,2	1,2	1,1	1,2	0,9	0,9	0,8	0,9	0,8	0,7	0,6	1,1	0,9	1,0	0,8				
Nieuw vsv																																				
geen nieuw vsv	8,4	7,5	7,7	7,6	8,7	8,3	8,1	7,4	5,8	5,3	5,6	5,0	4,6	4,0	4,2	3,8	4,0	3,7	3,9	3,7	2,8	2,3	2,3	2,1	2,4	2,1	2,1	1,9	3,6	3,2	3,2	3,0				
nieuw vsv	17,1	18,2	20,4	17,8	24,5	23,2	25,8	23,2	15,5	13,9	16,0	16,0	12,3	10,6	12,1	11,4	13,6	12,7	13,9	12,7	10,1	9,7	9,5	9,7	8,9	9,2	8,7	8,2	12,4	12,2	13,0	12,0				
Werk																																				
niet werkzoekend	6,2	5,5	5,8	5,9	5,2	4,7	4,8	4,4	4,1	3,8	3,9	3,7	3,1	2,8	2,9	2,7	2,6	2,3	2,5	2,3	1,4	1,2	1,3	1,2	1,3	1,2	1,2	1,1	1,9	1,7	1,8	1,7				
werkzoekend	11,0	10,8	11,0	11,1	4,7	5,0	5,5	5,8	7,3	6,4	7,2	7,0	3,0	3,2	3,8	3,9	2,9	3,1	3,7	3,8	2,9	2,9	2,9	2,9	3,5	3,3	3,3	3,3	4,0	3,9	4,3	4,3				
Uitkering																																				
geen uitkering	5,9	5,3	5,5	5,5	5,1	4,6	4,7	4,3	4,0	3,6	3,7	3,4	3,1	2,8	2,9	2,7	2,5	2,2	2,4	2,2	1,3	1,2	1,2	1,2	1,2	1,1	1,1	1,1	1,8	1,6	1,7	1,6				
uitkering	12,3	11,7	12,3	12,7	5,4	5,5	6,1	5,8	7,8	7,8	8,5	8,2	3,2	3,5	4,0	3,6	3,2	3,7	4,0	3,8	4,4	4,4	4,9	4,5	5,1	5,2	5,5	5,2	5,2	5,3	5,7	5,5				

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.2: Personen (12 jaar e.o.) die per 1 januari 2012 in de gemeente wonen en in de periode 2008-2012 werden verdacht van een delict naar achtergrondkenmerken (absolute aantallen en in procenten van de betreffende bevolkingsgroep)

	Antilliaans			Marokkaans			Surinaams			Turks			ov.niet-westers			westers			autochtoon			totaal		
	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%	pop.	verdacht	%
21Agem	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%	N	N	%
Bevolking (12 jr eo)	71.430	13.158	18,4	141.410	19.432	13,7	205.021	26.628	13,0	156.422	15.607	10,0	256.096	22.091	8,6	442.715	20.589	4,7	2.300.090	100.525	4,4	3.573.184	218.030	6,1
Geslacht																								
Man	35.179	9.644	27,4	72.641	15.920	21,9	95.872	19.946	20,8	81.078	13.436	16,6	129.806	17.137	13,2	211.263	15.257	7,2	1.125.445	77.634	6,9	1.751.284	168.974	9,6
Vrouw	36.251	3.514	9,7	68.769	3.512	5,1	109.149	6.682	6,1	75.344	2.171	2,9	126.290	4.954	3,9	231.452	5.332	2,3	1.174.645	22.891	1,9	1.821.900	49.056	2,7
Generatie																								
1e generatie	52.617	10.126	19,2	87.214	8.320	9,5	129.676	14.424	11,1	97.003	7.583	7,8	202.560	16.445	8,1	245.399	9.861	4,0	-	-	-	814.469	66.759	8,2
2e generatie	18.813	3.032	16,1	54.196	11.112	20,5	75.345	12.204	16,2	59.419	8.024	13,5	53.536	5.646	10,5	197.316	10.728	5,4	-	-	-	458.625	50.746	11,1
Leeftijd																								
12-17 jaar	8.022	1.188	14,8	19.936	2.607	13,1	19.689	1.812	9,2	20.393	1.697	8,3	25.471	1.886	7,4	20.938	1.100	5,3	142.360	5.825	4,1	256.809	16.115	6,3
18-24 jaar	13.924	3.378	24,3	22.546	6.408	28,4	27.746	6.051	21,8	24.446	4.064	16,6	39.327	5.410	13,8	52.063	4.097	7,9	258.494	24.120	9,3	438.546	53.528	12,2
25-44 jaar	29.363	6.208	21,1	61.710	8.649	14,0	78.002	12.200	15,6	70.224	7.550	10,8	119.704	10.571	8,8	180.805	9.612	5,3	721.225	39.602	5,5	1.261.033	94.392	7,5
45-64 jaar	16.841	2.263	13,4	28.563	1.636	5,7	64.046	6.199	9,7	33.015	2.185	6,6	62.267	4.030	6,5	127.659	4.903	3,8	724.429	25.805	3,6	1.056.820	47.021	4,4
65 jaar e.o.	3.280	-	-	8.655	-	-	15.538	-	-	8.344	-	-	9.327	-	-	61.250	-	-	453.582	5.173	1,1	559.976	6.974	1,2
Leeftijd, generatie																								
12-24 jaar, 1e generatie	11.033	2.479	22,5	5.693	1.281	22,5	7.419	1.410	19,0	6.512	778	11,9	29.577	3.381	11,4	35.992	1.931	5,4	-	-	-	96.226	11.260	11,7
12-24 jaar, 2e generatie	10.913	2.087	19,1	36.789	7.734	21,0	40.016	6.453	16,1	38.327	4.983	13,0	35.221	3.915	11,1	37.009	3.266	8,8	-	-	-	198.275	28.438	14,3
Leeftijd, geslacht																								
12-24 jaar, man	10.893	3.242	29,8	21.390	7.381	34,5	23.727	5.821	24,5	23.130	4.933	21,3	32.417	5.578	17,2	34.484	3.880	11,3	196.602	22.953	11,7	342.643	53.788	15,7
12-24 jaar, vrouw	11.053	1.324	12,0	21.092	1.634	7,7	23.708	2.042	8,6	21.709	828	3,8	32.381	1.718	5,3	38.517	1.317	3,4	204.252	6.992	3,4	352.712	15.855	4,5
Schoolsoort																								
laag niveau	3.951	1.245	31,5	6.544	1.962	30,0	6.394	1.590	24,9	7.168	1.332	18,6	6.534	1.458	22,3	3.533	693	19,6	24.568	4.148	16,9	58.692	12.428	21,2
midden niveau	5.367	726	13,5	13.483	1.951	14,5	13.996	1.556	11,1	13.743	1.043	7,6	15.656	1.463	9,3	11.418	843	7,4	83.190	4.586	5,5	156.853	12.168	7,8
hoog niveau	3.923	211	5,4	7.182	589	8,2	9.388	539	5,7	7.191	374	5,2	16.343	733	4,5	22.268	701	3,1	147.027	4.297	2,9	213.322	7.444	3,5
Nieuw vsv																								
geen nieuw vsv	17.107	3.322	19,4	34.964	6.774	19,4	37.887	5.656	14,9	36.691	4.312	11,8	50.890	5.435	10,7	53.011	3.712	7,0	317.194	21.929	6,9	547.744	51.140	9,3
nieuw vsv	753	313	41,6	1.213	578	47,7	1.218	443	36,4	1.210	370	30,6	1.429	450	31,5	975	254	26,1	5.348	1.267	23,7	12.146	3.675	30,3
Werk																								
niet werkzoekend	57.071	10.463	18,3	109.323	16.249	14,9	164.844	22.374	13,6	124.625	13.261	10,6	209.247	18.174	8,7	353.109	17.504	5,0	1.708.142	85.907	5,0	2.726.361	183.932	6,7
werkzoekend	7.161	2.258	31,5	13.035	2.461	18,9	14.849	3.463	23,3	12.992	1.839	14,2	24.571	3.298	13,4	17.823	1.959	11,0	67.061	8.338	12,4	157.492	23.616	15,0
Uitkering																								
geen uitkering	54.965	9.507	17,3	103.630	15.025	14,5	161.466	20.991	13,0	123.316	13.110	10,6	199.741	17.008	8,5	355.239	16.877	4,8	1.716.746	83.227	4,8	2.715.103	175.745	6,5
uitkering	9.267	3.214	34,7	18.728	3.685	19,7	18.227	4.846	26,6	14.301	1.990	13,9	34.077	4.464	13,1	15.693	2.586	16,5	58.457	11.018	18,8	168.750	31.803	18,8

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.2a: Personen (12 jaar e.o.) die per 1 januari 2012 in de gemeente wonen en werden verdacht van een delict in de periode 2005-2009, 2006-2010, 2007-2011 en 2008-2012 naar achtergrondkenmerken (absolute aantallen en in procenten van de betreffende bevolkingsgroep)

	05-09	06-10	Antilliaans 07-11	08-12	05-09	06-10	Marokkaans 07-11	08-12	05-09	06-10	Surinaams 07-11	08-12	05-09	06-10	Turks 07-11	08-12	05-09	06-10	ov. niet-westers 07-11	08-12	05-09	06-10	westers 07-11	08-12	05-09	06-10	autochtoon 07-11	08-12	05-09	06-10	07-11	08-12	totaal 07-11	08-12
21Agem	20,3	19,7	19,2	18,4	15,4	15,0	14,5	13,7	14,8	14,3	13,8	13,0	11,5	11,1	10,6	10,0	10,0	9,6	9,1	8,6	5,4	5,2	5,0	4,7	5,1	5,0	4,7	4,4	7,0	6,8	6,5	6,1		
Geslacht																																		
Man	29,9	29,0	28,5	27,4	24,5	23,8	23,0	21,9	23,9	23,0	22,1	20,8	19,1	18,4	17,6	16,6	15,2	14,5	13,9	13,2	8,5	8,1	7,7	7,2	8,2	7,9	7,4	6,9	11,1	10,7	10,3	9,6		
Vrouw	11,1	10,6	10,3	9,7	5,7	5,6	5,5	5,1	6,9	6,7	6,6	6,1	3,2	3,2	3,0	2,9	4,5	4,3	4,2	3,9	2,6	2,5	2,4	2,3	2,2	2,2	2,1	1,9	3,0	2,9	2,8	2,7		
Generatie																																		
1e generatie	21,1	20,4	20,0	19,2	11,4	10,8	10,1	9,5	13,1	12,5	11,9	11,1	9,5	9,0	8,4	7,8	9,6	9,1	8,7	8,1	4,5	4,3	4,2	4,0	-	-	-	-	9,7	9,2	8,7	8,2		
2e generatie	18,0	17,3	17,0	16,1	23,1	22,6	21,9	20,5	18,2	17,6	17,3	16,2	15,3	14,7	14,4	13,5	11,7	11,4	11,1	10,5	6,4	6,1	5,8	5,4	-	-	-	-	12,2	11,9	11,7	11,1		
Leeftijd																																		
12-17 jaar	19,4	18,0	16,6	14,8	17,6	16,4	15,2	13,1	13,2	11,5	10,7	9,2	10,9	10,0	9,4	8,3	10,5	9,4	8,3	7,4	7,6	6,7	6,1	5,3	6,4	5,6	4,8	4,1	9,0	8,1	7,2	6,3		
18-24 jaar	25,9	25,4	25,3	24,3	29,2	29,5	29,2	28,4	23,5	23,3	23,0	21,8	17,6	17,6	17,5	16,6	14,9	14,4	14,3	13,8	9,5	9,1	8,5	7,9	10,5	10,4	10,0	9,3	13,5	13,3	12,9	12,2		
25-44 jaar	22,5	21,8	21,6	21,1	14,9	14,6	14,5	14,0	16,9	16,5	16,3	15,6	12,1	11,8	11,2	10,8	9,8	9,6	9,3	8,8	6,0	5,8	5,6	5,3	6,3	6,1	5,8	5,5	8,3	8,1	7,8	7,5		
45-64 jaar	14,8	14,7	14,1	13,4	6,3	6,2	5,8	5,7	10,9	10,6	10,1	9,7	7,3	7,2	6,9	6,6	7,5	7,3	7,0	6,5	4,5	4,3	4,1	3,8	4,1	4,0	3,8	3,6	5,0	4,9	4,7	4,4		
65 jaar e.o.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,2	1,2	1,2	1,1	1,3	1,3	1,3	1,2		
Leeftijd, geslacht																																		
12-24 jaar, man	33,3	32,0	31,4	29,8	38,5	37,7	36,5	34,5	28,6	27,3	26,5	24,5	24,4	23,5	23,0	21,3	20,1	18,9	18,2	17,2	14,1	13,3	12,4	11,3	14,1	13,6	12,7	11,7	18,5	17,8	16,9	15,7		
12-24 jaar, vrouw	13,7	13,3	12,9	12,0	8,9	8,7	8,5	7,7	9,9	9,6	9,5	8,6	4,2	4,2	4,0	3,8	6,1	5,9	5,6	5,3	4,3	4,0	3,7	3,4	4,1	3,9	3,7	3,4	5,3	5,1	4,8	4,5		
Leeftijd, generatie																																		
12-24 jaar,1e generatie	25,0	24,3	23,9	22,5	23,8	23,4	23,0	22,5	20,1	19,7	20,0	19,0	12,7	12,5	12,3	11,9	13,9	12,7	12,1	11,4	6,9	6,3	5,7	5,4	-	-	-	-	14,5	13,5	12,7	11,7		
12-24 jaar,2e generatie	21,4	20,6	20,1	19,1	23,7	23,3	22,5	21,0	19,0	18,2	17,5	16,1	15,0	14,4	14,0	13,0	12,4	12,1	11,7	11,1	10,5	10,1	9,7	8,8	-	-	-	-	16,5	15,9	15,4	14,3		
Schoolsoort																																		
laag niveau	35,8	35,3	33,9	31,5	34,1	34,0	33,1	30,0	28,6	27,3	27,1	24,9	20,8	20,7	19,9	18,6	26,0	25,6	24,8	22,3	24,1	23,4	22,5	19,6	20,5	20,0	18,5	16,9	24,6	24,2	23,2	21,2		
midden niveau	16,4	15,7	15,2	13,5	17,7	17,1	16,5	14,5	13,0	13,0	12,6	11,1	9,9	9,1	8,9	7,6	10,8	10,6	9,7	9,3	9,2	8,8	8,0	7,4	6,8	6,5	6,1	5,5	9,4	9,1	8,6	7,8		
hoog niveau	6,5	5,6	6,2	5,4	10,5	10,0	9,6	8,2	6,6	6,3	6,3	5,7	6,5	6,2	5,8	5,2	5,6	5,3	4,8	4,5	4,3	3,9	3,6	3,1	3,5	3,4	3,2	2,9	4,2	4,1	3,9	3,5		
Nieuw vsv																																		
geen nieuw vsv	22,5	21,3	20,7	19,4	22,5	21,9	20,9	19,4	17,6	16,7	16,2	14,9	14,0	13,2	12,7	11,8	12,6	11,8	11,2	10,7	9,0	8,3	7,7	7,0	8,5	8,1	7,6	6,9	11,3	10,7	10,1	9,3		
nieuw vsv	43,9	47,7	45,6	41,6	53,4	52,7	53,2	47,7	40,3	37,7	39,8	36,4	33,1	33,0	32,3	30,6	35,7	35,5	34,1	31,5	29,4	26,9	26,7	26,1	25,8	27,5	25,9	23,7	33,0	33,7	33,2	30,3		
Werk																																		
niet werkzoekend	20,5	19,6	19,1	18,3	16,9	16,2	15,7	14,9	15,6	14,9	14,5	13,6	12,4	11,9	11,3	10,6	10,3	9,7	9,3	8,7	5,8	5,5	5,3	5,0	5,9	5,7	5,4	5,0	7,8	7,4	7,1	6,7		
werkzoekend	31,8	32,1	32,1	31,5	15,5	17,6	17,7	18,9	24,6	24,1	23,4	23,3	12,2	13,2	14,5	14,2	11,7	12,7	12,8	13,4	12,0	11,8	11,4	11,0	13,8	13,5	12,8	12,4	14,8	15,2	15,0	15,0		
Uitkering																																		
geen uitkering	20,0	18,9	18,2	17,3	16,6	16,0	15,3	14,5	15,3	14,5	13,9	13,0	12,3	11,8	11,2	10,6	10,1	9,6	9,0	8,5	5,6	5,3	5,1	4,8	5,8	5,5	5,2	4,8	7,6	7,2	6,9	6,5		
uitkering	33,9	35,0	35,4	34,7	17,8	19,1	19,6	19,7	26,5	27,6	27,3	26,6	13,0	14,2	14,8	13,9	13,0	13,8	13,7	13,1	17,6	17,7	17,6	16,5	19,6	20,0	19,7	18,8	18,8	19,6	19,5	18,8		

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.3: Verdachten (12 jaar e.o.) naar pleegcarrière, antecedenten en delicten van verdachten, in 2012 (absolute aantallen en in procenten van de betreffende bevolkingsgroep)

21Agem	Antilliaans		Marokkaans		Surinaams		Turks		ov. niet-westers		westers		autochtoon		totaal	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Verdachten (N)	4.408	100	5.968	100	7.378	100	4.131	100	6.039	100	5.188	100	23.121	100	56.233	100
Pleegcarrière																
beginner	1.230	27,9	1.735	29,1	2.492	33,8	1.663	40,3	2.537	42,0	2.575	49,6	10.275	44,4	22.507	40,0
meerpleger	2.147	48,7	2.836	47,5	3.452	46,8	1.977	47,9	2.838	47,0	2.004	38,6	9.399	40,7	24.653	43,8
veelpleger	1.031	23,4	1.397	23,4	1.434	19,4	491	11,9	664	11,0	609	11,7	3.446	14,9	9.072	16,1
Antecedenten	6.229		8.642		9.754		5.271		8.059		6.380		28.832		73.167	
Delicten	7.329	100	10.496	100	11.482	100	6.326	100	9.391	100	7.515	100	34.811	100	87.350	100
<i>waaronder</i>																
gewelddelicten	2.029	27,7	2.701	25,7	3.312	28,8	1.782	28,2	2.779	29,6	1.667	22,2	7.993	23,0	22.263	25,5
vermogensdelicten	2.628	35,9	4.135	39,4	3.530	30,7	1.509	23,9	2.881	30,7	2.445	32,5	10.304	29,6	27.432	31,4
openbare orde	756	10,3	1.211	11,5	1.239	10,8	855	13,5	1.238	13,2	954	12,7	5.148	14,8	11.401	13,1
verkeer	861	11,7	935	8,9	1.842	16,0	1.136	18,0	1.372	14,6	1.475	19,6	6.675	19,2	14.296	16,4
drugs	499	6,8	707	6,7	726	6,3	496	7,8	461	4,9	450	6,0	2.058	5,9	5.397	6,2
overig	556	7,6	807	7,7	833	7,3	548	8,7	660	7,0	524	7,0	2.633	7,6	6.561	7,5
verdacht als % bevolking																
verdacht totaal (%)		6,2		4,2		3,6		2,6		2,4		1,2		1,0		1,6
verdacht gewelddelict (%)		2,1		1,5		1,3		0,9		0,8		0,3		0,3		0,5
verdacht vermogensdelict (%)		2,5		1,8		1,2		0,7		0,8		0,4		0,3		0,5
verdacht openbare orde (%)		0,9		0,7		0,5		0,4		0,4		0,2		0,2		0,3
verdacht verkeersdelict (%)		1,0		0,5		0,7		0,6		0,5		0,3		0,3		0,3
verdacht drugsdelict (%)		0,6		0,4		0,3		0,3		0,2		0,1		0,1		0,1

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.3a: Verdachten (12 jaar e.o.) naar pleegcarrière, antecedenten en delicten van verdachten, 2009 tot en met 2012 (in procenten van de betreffende bevolkingsgroep)

21Agem	Antilliaans				Marokkaans				Surinaams				Turks				ov. niet-westers				westers				autochtoon				totaal						
	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12	'09	'10	'11	'12			
Pleegcarrière																																			
beginner	26,2	29,1	28,8	27,9	30,1	29,3	29,9	29,1	32,4	33,9	34,0	33,8	39,2	40,0	38,3	40,3	43,4	45,4	42,4	42,0	47,9	48,9	49,6	49,6	44,0	45,0	44,9	44,4	39,7	40,7	40,3	40,0			
meerpleger	51,8	48,6	47,7	48,7	49,3	49,1	47,6	47,5	49,5	47,1	46,9	46,8	49,9	48,7	49,5	47,9	47,0	45,0	46,8	47,0	40,5	38,5	38,4	38,6	42,6	40,6	40,1	40,7	45,6	43,8	43,6	43,8			
veelpleger	22,1	22,3	23,5	23,4	20,6	21,6	22,5	23,4	18,1	19,0	19,1	19,4	10,9	11,3	12,2	11,9	9,6	9,6	10,8	11,0	11,6	12,5	12,0	11,7	13,5	14,4	15,0	14,9	14,7	15,5	16,0	16,1			
Antecedenten																																			
Delicten																																			
100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
<i>waaronder</i>																																			
gewelddelicten	27,8	28,6	27,8	27,7	27,5	27,0	26,4	25,7	29,6	28,1	29,0	28,8	31,1	27,8	28,7	28,2	27,7	29,4	29,0	29,6	21,5	20,8	21,7	22,2	22,4	22,3	22,8	23,0	25,5	25,1	25,4	25,5			
vermogensdelicten	33,9	35,3	35,6	35,9	37,3	36,7	38,2	39,4	28,8	31,6	31,2	30,7	22,6	27,3	25,3	23,9	29,9	30,9	30,5	30,7	30,5	32,6	32,0	32,5	26,4	29,3	28,4	29,6	29,0	31,3	30,8	31,4			
openbare orde	12,0	12,3	11,9	10,3	12,7	14,6	13,3	11,5	12,3	12,3	11,5	10,8	13,1	12,9	12,7	13,5	15,4	14,6	13,7	13,2	13,6	13,2	12,8	12,7	16,7	15,9	15,3	14,8	14,6	14,4	13,7	13,1			
verkeer	14,9	12,5	11,8	11,7	11,2	9,5	8,7	8,9	18,3	15,9	15,5	16,0	21,8	18,7	18,2	18,0	18,1	15,2	15,0	14,6	23,2	21,6	20,0	19,6	24,0	21,0	20,3	19,2	20,2	17,5	16,8	16,4			
drugs	4,9	5,7	6,2	6,8	5,1	5,3	6,3	6,7	5,9	5,9	5,7	6,3	4,7	6,2	6,4	7,8	3,7	4,4	4,8	4,9	5,5	5,7	7,0	6,0	4,5	5,0	5,8	5,9	4,8	5,3	5,9	6,2			
overig	6,6	5,6	6,7	7,6	6,3	7,0	7,1	7,7	5,1	6,2	7,0	7,3	6,7	7,1	8,7	8,7	5,2	5,5	7,0	7,0	5,6	6,1	6,6	7,0	6,0	6,6	7,5	7,6	5,9	6,4	7,3	7,5			
verdacht als % bevolking																																			
verdacht totaal (%)	6,4	5,9	6,1	6,2	4,9	4,5	4,6	4,2	4,0	3,7	3,9	3,6	3,0	2,7	2,8	2,6	2,5	2,3	2,6	2,4	1,3	1,2	1,2	1,2	1,1	1,0	1,1	1,0	1,7	1,6	1,7	1,6			
verdacht geweldsdelict (%)	2,2	2,0	2,1	2,1	1,8	1,6	1,6	1,5	1,4	1,2	1,3	1,3	1,1	0,9	1,0	0,9	0,9	0,8	0,9	0,8	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,5	0,5	0,5	0,5			
verdacht vermogensdelict (%)	2,4	2,3	2,4	2,5	2,0	1,8	1,9	1,8	1,3	1,3	1,3	1,2	0,7	0,7	0,8	0,7	0,8	0,8	0,9	0,8	0,4	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,5	0,5	0,5	0,5			
verdacht openbare orde (%)	1,1	1,0	1,0	0,9	0,9	0,9	0,8	0,7	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5	0,4	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3			
verdacht verkeersdelict (%)	1,1	1,0	1,0	1,0	0,7	0,6	0,6	0,5	0,9	0,8	0,8	0,7	0,7	0,7	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,3			
verdacht drugsdelict (%)	0,5	0,5	0,6	0,6	0,4	0,3	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3	0,1	0,1	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1			

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.4: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse verdachten (12 jaar en ouder en 12 t/m 24 jaar) in de 21 gemeenten, in 2012 (absolute aantallen, in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging (ovvt))

	12 jaar en ouder							12 t/m 24 jaar							
	totaal			Antilliaans				ovvt	totaal			Antilliaans			
	populatie		verdacht	populatie		verdacht			populatie		verdacht		ovvt		
	N	N	%	N	N	%	%		N	N	%	N	N	%	%
Rotterdam	534.095	12.248	2,3	18.534	1.346	7,3	217	103.898	4.675	4,5	6.139	513	8,4	86	
Amsterdam	686.782	9.371	1,4	10.345	426	4,1	202	123.108	3.546	2,9	2.481	144	5,8	102	
Den Haag	430.208	9.404	2,2	10.175	642	6,3	189	77.548	3.294	4,2	3.172	248	7,8	84	
Almere	160.799	2.487	1,5	3.809	203	5,3	245	34.309	1.066	3,1	1.101	78	7,1	128	
Tilburg	180.612	2.198	1,2	3.548	181	5,1	319	38.203	925	2,4	1.145	81	7,1	192	
Groningen	173.153	1.843	1,1	2.754	177	6,4	504	50.140	730	1,5	953	68	7,1	390	
Dordrecht	102.815	1.724	1,7	2.466	215	8,7	420	18.638	659	3,5	802	92	11,5	224	
Zoetermeer	104.910	1.452	1,4	2.109	121	5,7	315	20.111	656	3,3	622	64	10,3	215	
Eindhoven	190.095	2.445	1,3	2.174	94	4,3	236	34.940	894	2,6	622	29	4,7	82	
Breda	152.784	1.250	0,8	1.797	55	3,1	274	29.576	466	1,6	560	23	4,1	161	
Nijmegen	146.084	1.732	1,2	1.739	96	5,5	366	33.373	591	1,8	557	28	5,0	184	
Capelle a/d IJssel	57.225	1.009	1,8	1.671	111	6,6	277	10.247	383	3,7	511	46	9,0	141	
Spijkenisse	63.132	1.035	1,6	1.540	100	6,5	296	11.483	438	3,8	487	43	8,8	131	
Lelystad	63.240	1.054	1,7	1.366	71	5,2	212	11.524	368	3,2	433	33	7,6	139	
Schiedam	66.103	1.148	1,7	1.440	109	7,6	336	11.719	436	3,7	469	45	9,6	158	
Amersfoort	123.510	1.080	0,9	1.425	59	4,1	373	22.454	434	1,9	402	25	6,2	222	
Zwolle	102.867	951	0,9	1.171	83	7,1	667	19.815	441	2,2	393	38	9,7	334	
Vlaardingen	61.988	976	1,6	1.055	87	8,2	424	10.558	372	3,5	323	45	13,9	295	
Den Helder	50.151	692	1,4	959	93	9,7	603	8.658	280	3,2	289	41	14,2	339	
Leeuwarden	83.476	1.438	1,7	798	83	10,4	504	18.539	475	2,6	297	29	9,8	281	
Vlissingen	39.155	696	1,8	555	56	10,1	468	6.514	291	4,5	188	27	14,4	221	
Hellevoetsluis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Totaal 21 AG	3.573.184	56.233	1,6	71.430	4.408	6,2	292	695.355	21.420	3,1	21.946	1.740	7,9	157	

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Tabel b5.4a: Oververtegenwoordiging van Antilliaans-Nederlandse verdachten (12 jaar en ouder en 12 t/m 24 jaar) in de 21 gemeenten, in 2009, 2010, 2011 en 2012 (in procenten van betreffende bevolkingsgroep en oververtegenwoordiging)

	12 jaar en ouder													12 t/m 24 jaar															
	totaal				Antilliaans				oververtegenwoordiging				verschil	totaal				Antilliaans				oververtegenwoordiging				verschil			
	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012	09-12	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
Rotterdam	2,0	1,8	2,3	2,3	7,2	5,9	7,4	7,3	250	224	223	217	-33	4,2	3,7	4,7	4,5	8,8	7,3	9,5	8,4	110	98	100	86	-24			
Amsterdam	1,8	1,6	1,6	1,4	5,7	5,0	4,5	4,1	214	208	182	202	-12	4,0	3,6	3,4	2,9	7,9	7,3	7,2	5,8	97	105	111	102	5			
Den Haag	2,5	2,3	2,3	2,2	6,6	6,5	6,2	6,3	169	180	172	189	20	5,0	4,6	4,6	4,2	8,6	8,8	8,6	7,8	70	94	89	84	14			
Almere	1,8	1,7	1,6	1,5	6,0	5,1	5,2	5,3	225	210	216	245	20	3,8	3,3	3,2	3,1	9,1	6,8	7,1	7,1	139	104	122	128	-11			
Tilburg	1,4	1,1	1,2	1,2	4,8	4,2	3,9	5,1	255	279	241	319	64	2,9	2,4	2,4	2,4	7,3	5,2	5,5	7,1	153	121	129	192	39			
Groningen	1,6	1,5	1,1	1,1	9,3	8,9	6,4	6,4	462	507	506	504	42	2,6	2,2	1,5	1,5	12,3	10,6	6,3	7,1	381	385	310	390	9			
Dordrecht	2,0	1,8	1,9	1,7	8,0	8,2	8,5	8,7	309	357	344	420	111	4,2	3,6	4,0	3,5	7,1	9,8	9,9	11,5	69	170	148	224	155			
Zoetermeer	1,6	1,4	1,4	1,4	5,6	4,7	4,8	5,7	254	238	245	315	61	3,8	3,1	3,2	3,3	8,8	7,5	7,7	10,3	131	138	140	215	84			
Eindhoven	1,1	1,2	1,2	1,3	4,6	4,6	4,6	4,3	340	288	273	236	-104	2,3	2,4	2,4	2,6	7,1	6,4	6,7	4,7	214	166	172	82	-132			
Breda	0,8	1,3	1,0	0,8	2,5	5,8	3,0	3,1	207	356	211	274	67	1,7	2,6	1,9	1,6	2,2	7,7	3,9	4,1	29	194	106	161	132			
Nijmegen	1,3	1,4	1,2	1,2	4,9	5,8	4,8	5,5	267	300	294	366	99	2,4	2,4	2,0	1,8	6,9	7,5	6,5	5,0	194	217	217	184	-10			
Capelle a/d IJssel	1,4	1,3	1,8	1,8	6,0	5,7	7,2	6,6	318	348	308	277	-41	3,3	2,9	3,8	3,7	7,2	8,1	10,3	9,0	118	179	168	141	23			
Spijkenisse	1,3	1,2	1,6	1,6	4,6	5,1	5,0	6,5	239	339	214	296	57	3,2	2,7	3,5	3,8	7,1	7,9	7,8	8,8	124	189	125	131	7			
Lelystad	1,8	1,7	1,8	1,7	6,5	5,6	5,3	5,2	256	225	189	212	-44	4,1	4,1	3,6	3,2	9,2	7,3	6,8	7,6	125	81	87	139	14			
Schiedam	1,7	1,5	1,8	1,7	5,3	5,1	7,1	7,6	206	233	295	336	130	3,7	3,5	3,7	3,7	6,9	5,8	8,7	9,6	87	64	139	158	71			
Amersfoort	1,5	1,2	1,1	0,9	7,0	4,0	5,0	4,1	352	246	362	373	21	3,4	2,8	2,5	1,9	8,4	7,3	8,4	6,2	146	157	230	222	76			
Zwolle	1,2	1,0	1,0	0,9	6,5	7,6	6,2	7,1	442	646	529	667	225	3,0	2,5	2,2	2,2	10,1	10,6	8,2	9,7	240	320	270	334	94			
Vlaardingen	1,5	1,3	1,6	1,6	7,6	5,9	7,9	8,2	417	361	390	424	7	3,3	2,9	3,5	3,5	10,6	7,6	9,5	13,9	221	161	170	295	74			
Den Helder	1,5	1,1	1,4	1,4	8,9	6,5	9,4	9,7	480	483	567	603	123	3,7	2,6	3,1	3,2	15,0	8,5	14,0	14,2	308	227	351	339	31			
Leeuwarden	1,6	1,7	2,0	1,7	8,5	10,0	12,2	10,4	444	499	522	504	60	2,8	2,8	3,1	2,6	8,7	10,2	10,3	9,8	211	269	230	281	70			
Vlissingen	1,7	1,8	1,8	1,8	10,5	10,4	8,6	10,1	505	479	392	468	-37	4,7	4,9	4,3	4,5	10,2	13,1	14,5	14,4	118	169	237	221	103			
Hellevoetsluis	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Totaal 21 AG	1,7	1,6	1,7	1,6	6,4	5,9	6,1	6,2	271	268	268	292	21	3,6	3,2	3,3	3,1	8,5	7,8	8,3	7,9	135	140	149	157	22			

Bron: HKS, bewerking Risbo, voorlopige cijfers

Begrippenlijst

Allochtoon¹⁸

Een allochtoon is gedefinieerd als een persoon van wie ten minste één van de ouders in het buitenland geboren is. *Definitie conform CBS*

Antilliaanse Nederlander

Een op de (voormalige) Nederlandse Antillen of Aruba geboren persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is (eerste generatie) of een in Nederland geboren persoon van wie de moeder op de (voormalige) Nederlandse Antillen of Aruba is geboren of, in het geval de moeder in Nederland is geboren, de vader op de (voormalige) Nederlandse Antillen of Aruba is geboren (de tweede generatie). De (voormalige) Nederlandse Antillen betreft een samentelling van de eilanden die tot het grondgebied van de Nederlandse Antillen en Aruba van vóór 10 oktober 2010 behoorden. Het gaat om de eilanden Bonaire, Curaçao, Saba, Sint-Eustatius, Sint-Maarten en Aruba. *Definitie conform CBS*

Autochtoon

Persoon van wie de beide ouders in Nederland zijn geboren. *Definitie conform CBS*

Eerste generatie allochtoon

Persoon die in het buitenland is geboren en van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren. *Definitie conform CBS*

Beginner

Verdachte van een misdrijf tegen wie voor het eerst een proces-verbaal van aanhouding is opgemaakt.

IOAW

Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW).

¹⁸ Voor uitzonderingen en specificaties zie: <http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/methoden/begrippen/default.htm?ConceptID=315>

De wet biedt een inkomensgarantie op het niveau van het sociaal minimum aan oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, van wie het recht op uitkering op grond van de Werkloosheidswet is geëindigd. *Bron: CBS*

IOAZ

Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ).

De wet biedt een inkomensgarantie op het niveau van het sociaal minimum aan oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen, van wie het inkomen duurzaam minder bedraagt dan het sociaal minimum en die als gevolg daarvan het bedrijf of beroep hebben beëindigd. *Bron: CBS*

Marokkaanse Nederlander

Een in Marokko geboren persoon van wie ten minste één ouder in het buitenland geboren is (eerste generatie) of een in Nederland geboren persoon van wie de moeder in Marokko is geboren of, in het geval de moeder in Nederland is geboren, de vader in Marokko is geboren (de tweede generatie). *Definitie conform CBS*

Meerpleger

Meerderjarige verdachte van misdrijven tegen wie 2 t/m 10 processen-verbaal van aanhouding zijn opgemaakt, waarvan ten minste één in het peiljaar. Of een minderjarige verdachte van misdrijven tegen wie 2 t/m 5 processen-verbaal van aanhouding zijn opgemaakt, waarvan ten minste één in het peiljaar. *Bron: KLPD-Dienst IPOL*

Middelbaar beroepsonderwijs (mbo)

Het mbo leidt op tot kwalificaties op vier niveaus. Mbo niveau 1 (assistent) ligt op een lager niveau dan de basisberoepsgerichte leerweg van het vmbo en lijkt qua inhoud op de meest eenvoudige opleidingen van het vroegere leerlingwezen. De assistentenopleiding kan sinds 2004/05 ook gevolgd worden door leerlingen van het vmbo die niet in staat zijn de normale basisberoepsgerichte leerweg van het vmbo te volgen. Mbo niveaus 2-4 (basisberoepsbeoefenaar, zelfstandig beroepsbeoefenaar, middenkaderfunctionaris/specialist) komen overeen met de andere opleidingen van het leerlingwezen en het vroegere (k)mbo. *Bron: CBS*

Misdrijf

Strafbaar feit van de ernstige soort dat als zodanig is omschreven en strafbaar is gesteld in de strafwetten. Voor de indeling van misdrijven zie technische toelichting. *Bron: KLPD-Dienst IPOL*

(Voormalige) Nederlandse Antillen

Vanaf 10 oktober 2010 zijn de Nederlandse Antillen ontbonden. Het Koninkrijk der Nederlanden bestaat dan uit vier landen: Nederland, Aruba, Curaçao en Sint Maarten. Alle eilanden hebben een nieuwe status. Curaçao en Sint Maarten zijn nieuwe landen binnen het Koninkrijk. Met een 'Status aparte' binnen het Koninkrijk zijn Curaçao en Sint Maarten autonome landen. De landen hebben een zelfstandig bestuur en zijn niet meer afhankelijk van Nederland. De openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba, ook wel Caribisch Nederland, hebben een diepere band met Nederland en functioneren als bijzondere gemeente van Nederland. *Bron: CBS*

NWW

Niet-werkende werkzoekende (NWW)

Een niet-werkende werkzoekende is een persoon die bij een vestiging van het UWV WERKbedrijf is ingeschreven als een werkzoekende zonder werk of als werkzoekende die minder dan twaalf uur per week werkt met een inschrijfdatum en geen uitschrijfdatum.

Niet-westerse allochtoon

Tot de niet-westerse allochtonen worden personen gerekend van wie ten minste één ouder is geboren in Turkije, Marokko, Suriname, de Nederlandse Antillen of Aruba, of in een ander land in Azië (m.u.v. Japan en Indonesië), Afrika of Latijns Amerika. Definitie conform CBS.

In deze monitor wordt onder andere gerapporteerd over de vier grote niet-westerse allochtone groepen in Nederland (Antilliaanse, Marokkaanse, Surinaamse en Turkse Nederlanders). Niet-westerse allochtonen uit andere herkomstlanden worden samengenomen tot een groep 'overige niet-westerse allochtonen' veelal afgekort als 'ov-niet westers'.

Nieuwe voortijdig schoolverlaters (vsv-ers)

Onder de nieuwe vsv-ers worden alle leerlingen van 12 t/m 22 jaar verstaan, die in een schooljaar zonder startkwalificatie (diploma van havo, vwo of mbo met minimaal niveau 2) het onderwijs verlaten.

Oververtegenwoordiging

Oververtegenwoordiging is een percentage dat wordt berekend door het verschil tussen het aandeel in de doelgroep en de totale groep te delen door het aandeel in de totale groep. Een oververtegenwoordiging van 0% betekent dat er geen verschil is tussen de totale groep en de doelgroep (Antilliaanse of Marokkaanse Nederlanders). Een oververtegenwoordiging van 100 % betekent dat het feit onder de doelgroep 2 keer zo vaak voorkomt als in de totale groep. Het uitdrukken van de cijfers in een oververtegenwoordigingspercentage heeft als bijkomend voordeel dat de fluctuaties in de cijfers als gevolg van bijvoorbeeld de economische conjunctuur, veranderende definities en gebrekkige registraties grotendeels worden ondervangen omdat dergelijke veranderingen zowel van invloed zijn de totale bevolking als op de bevolking in de doelgroep. Indien het gevonden percentage in de doelgroep kleiner is dan in de totale groep is er sprake van een negatieve uitkomst, dit wordt aangeduid met ondervertegenwoordiging. Het percentage oververtegenwoordiging wordt berekend op basis van de niet afgeronde percentages.

Potentiële beroepsbevolking

Het deel van de bevolking dat gelet op zijn leeftijd in aanmerking komt voor deelname aan het arbeidsproces. Iedereen van 15 t/m 64 jaar wordt tot de potentiële beroepsbevolking gerekend.

Startkwalificatie

Diploma van havo, vwo of mbo met minimaal niveau 2.

Tweede generatie allochtoon¹⁹

Persoon die in Nederland is geboren en van wie ten minste één ouder in het buitenland is geboren. *Definitie conform CBS*

Veelpleger

Meerderjarige verdachte van misdrijven tegen wie meer dan 10 processen-verbaal van aanhouding zijn opgemaakt, waarvan ten minste één in het peiljaar. Of een minderjarige verdachte van misdrijven tegen wie meer dan 5 processen-verbaal van aanhouding zijn opgemaakt, waarvan ten minste één in het peiljaar. *Bron: KLPD- Dienst IPOL*

¹⁹ Een tweede generatie allochtoon heeft als herkomstgroepering het geboorteland van de moeder, tenzij dat ook Nederland is. In dat geval is de herkomstgroepering bepaald door het geboorteland van de vader.

Verdachte

Persoon van 12 jaar of ouder tegen wie een proces-verbaal is opgemaakt, omdat een redelijk vermoeden bestaat dat hij een strafbaar feit heeft gepleegd. *Bron: KLPD- Dienst IPOL*

Vmbo-bb

De basisberoepsgerichte leerweg is te beschouwen als de opvolger van de laagste niveaus van het vbo en is bedoeld als vooropleiding voor de basisberoepsopleiding, niveau 2 van de kwalificatiestructuur van het mbo. *Bron: CBS*

Vmbo-kb

De kaderberoepsgerichte leerweg is te beschouwen als de opvolger van de hoogste niveaus van het vbo en is de minimale vooropleiding voor de vakopleiding en de middenkaderopleiding, respectievelijk op niveau 3 en 4 van de kwalificatiestructuur van het mbo. *Bron: CBS*

Vmbo-gl

De gemengde leerweg is te beschouwen als een tussenvorm van de theoretische leerweg en de beroepsgerichte leerwegen, heeft hetzelfde niveau als de theoretische leerweg, maar heeft ook een beroepsgericht vak. De gemengde leerweg geeft toegang tot de middenkaderopleiding, niveau 4 van de kwalificatiestructuur van het mbo. *Bron: CBS*

Vmbo-tl

De theoretische leerweg is te beschouwen als de opvolger van de mavo en geeft toegang tot de middenkaderopleiding, niveau 4 van de kwalificatiestructuur van het mbo. Het is na diplomering tevens mogelijk door te stromen naar het vierde leerjaar havo. *Bron: CBS*

Vorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (vmbo)

Voortzetting m.i.v. augustus 1999 van het mavo en vbo. Het bereidt voor op het middelbaar beroepsonderwijs, heeft een duur van vier jaar en kent vier leerwegen: de theoretische leerweg, de gemengde leerweg, de kaderberoepsgerichte leerweg en de basisberoepsgerichte leerweg. *Bron: CBS*

WIJ

Wet investeren in jongeren (WIJ).

Begrippenlijst

Jongeren die vanaf 1 oktober 2009 naar het jongerenloket van het UWV WERKbedrijf gaan voor werk, kunnen geen uitkering aanvragen maar krijgen een werkleeraanbod. Dat is een opleiding of werk, of een combinatie daarvan. Op basis van het werkleeraanbod, beoordeelt de gemeente of iemand recht heeft op een (aanvullende) inkomensvoorziening op grond van de WIJ. Per 1 januari 2012 is de WIJ afgeschaft. Jongeren kunnen vanaf die datum een WWB uitkering aanvragen.

WWB

Wet werk en bijstand (WWB).

Wettelijke sociale voorziening die op 1 januari 2004 in werking is getreden ter vervanging van de Algemene bijstandswet (ABW), de Wet inschakeling werkzoekenden (WIW) en het Besluit In- en Doorstroombanen (ID-banen). *Bron: CBS*

Westerse allochtoon

Westerse allochtonen zijn gedefinieerd als personen van wie ten minste één van de ouders geboren is in één van de landen in Europa (exclusief Turkije), Noord-Amerika, Oceanië, Indonesië of Japan. In de tabellen en grafieken is dit veelal afgekort als 'westers'. *Definitie conform CBS*

Technische toelichting

Het doel van het monitorsysteem is betrouwbare en actuele informatie op te leveren over de maatschappelijke positie van Antilliaanse en of Marokkaanse Nederlanders in de betrokken gemeenten om zo de voortgang van de verschillende aanpakken te kunnen monitoren. De informatiebehoefte spitst zich toe op vier basisdimensies te weten: demografie, onderwijs, arbeidsparticipatie en criminaliteit.

Methodiek: koppeling van de diverse registraties

Bovenstaande informatie is niet in een enkele registratie beschikbaar en is afkomstig van verschillende bronnen. Om optimaal in de informatiebehoefte te kunnen voorzien is voor een systeem gekozen waarmee dwarsverbanden kunnen worden gemaakt tussen informatie die beschikbaar is in deze verschillende registratiesystemen. Deze verbanden kunnen alleen worden gemaakt door bestaande registraties op persoonsniveau aan elkaar te koppelen. Dit betekent dat informatie over de demografische en geografische factoren, data over voortijdig school verlaten, gegevens over verdachten en werkzoekenden en uitkeringsontvangers op persoonsniveau met behulp van een unieke versleutelde identificatiesleutel aan elkaar zijn gekoppeld.

Versleuteling

Met het oog op de privacy zijn de persoonsgebonden nummers aan de bron versleuteld zodat ze niet meer terug te herleiden zijn naar personen (zie figuur 1.1 in hoofdstuk 1). Pas na versleuteling van de identificerende persoonsnummers zijn de bestanden met persoonsgegevens geleverd aan Risbo.

Koppeling in 4 stappen

Stap 1 de Gemeentelijke Basis Administratie (GBA) als basis.

Als basis dienen alle in de GBA ingeschreven personen op de gekozen peildatum. De gepresenteerde gegevens in hoofdstuk 2 en hoofdstuk 4 hebben als peildatum 1-1-2013. Voor de gepresenteerde gegevens in hoofdstuk 3 en hoofdstuk 5 is gewerkt met het GBA bestand per 1-1-2012. Elke inwoner van Nederland is verplicht ingeschreven in de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) van de gemeente waarin men woont.

Stap 2 koppeling van onderwijsgegevens.

In stap 2 wordt informatie gekoppeld over leerlingen en voortijdig schoolverlaters uit de Basisregistratie Onderwijs (BRON). Alle leerlingen in het bekostigd voorgezet en middelbaar beroepsonderwijs staan in BRON geregistreerd. De gegevens zijn aangeleverd door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Leerlingen en nieuwe voortijdig schoolverlaters zijn op basis van het versleutelde burgerservicenummer (BSN) gekoppeld aan het bevolkingsbestand per 1 januari. Indien het nummer in een van de bestanden niet bekend is, kan er geen koppeling worden gemaakt. Jongeren waarvan geen nummer bekend is en jongeren die in de loop van het onderzoeksjaar vanuit een niet in het onderzoek betrokken gemeente in een van de betrokken gemeenten zijn komen wonen, komen in het onderzoeksbestand dus niet voor.

Stap 3 koppeling van niet-werkende werkzoekenden en uitkeringsontvangers.

In stap 3 worden, wederom op basis van het versleutelde BSN, gegevens gekoppeld over werkzoekenden (UWV WERKbedrijf) en uitkeringsontvangers (gemeentelijke sociale dienst).

Stap 4 koppeling van verdachtenregistraties in HKS.

In stap 4 worden ten slotte gegevens over verdachten gekoppeld aan het GBA-bestand. In het HKS geregistreerde verdachten zijn op basis van het versleutelde GBA-nummer gekoppeld aan het bevolkingsbestand. Dit GBA-nummer was in het HKS in het verleden niet altijd even goed ingevuld maar in de laatste jaren is de vulling van het GBA-nummer in het HKS sterk verbeterd. Indien het GBA-nummer in de verdachtenregistratie niet bekend is, kan er per definitie geen koppeling worden gemaakt met het bevolkingsbestand. Verdachten zonder valide GBA-nummer zijn in het onderzoeksbestand dus niet opgenomen. Ook verdachten die in de loop van het onderzoeksjaar vanuit een niet in het onderzoek betrokken gemeente in een van de betrokken gemeenten is komen wonen, vallen buiten de analyse die voor dit rapport zijn gedaan.

Databronnen

Gemeentelijke Basisadministratie (GBA)

Als basis dienen alle in de GBA ingeschreven personen op de gekozen peildatum. Elke inwoner van Nederland is verplicht ingeschreven in de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) van de gemeente waarin men woont. In de GBA wordt een groot aantal (demografische) kenmerken

geregistreerd. In het onderzoeksbestand zijn naast het versleutelde GBA-nummer en het versleutelde burgerservicenummer de volgende kenmerken opgenomen: Geboortjaar, geboorteland, geslacht, geboorteland moeder, geboorteland vader, nationaliteit, jaar inschrijving in de gemeente, land vanwaar ingeschreven, jaar vestiging in Nederland, postcode (eerste vier posities), wijk, buurt, burgerlijke staat, positie in het gezin. Positie in het gezin is geen rubriek in de GBA registratie. Deze moet door de gemeenten worden geconstrueerd op basis van burgerlijke staat, het exacte adres en gegevens over kinderen. Dit is vaak lastig. Positie in het gezin is daardoor niet uniform voor alle gemeenten. Door een aantal gemeenten zijn geen gegevens over de positie in het gezin aangeleverd.

Basisregistratie Onderwijs (BRON)

In de Basisregistratie Onderwijs (BRON) staan alle leerlingen in het bekostigd voorgezet en middelbaar beroepsonderwijs geregistreerd. Deze gegevens zijn aangeleverd door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO).

Cijfers schooljaar 2011/2012

In maart is het aantal voortijdig schoolverlaters van voorgaand schooljaar bekend. Deze gegevens hebben de status 'voorlopig' omdat het gaat om gegevens die zijn aangeleverd door de onderwijsinstellingen, maar nog niet zijn gecontroleerd door een accountant. Door de accountantscontrole en door inschrijfmutaties die met terugwerkende kracht worden verwerkt, kunnen er verschillen ontstaan tussen de voorlopige en definitieve cijfers. De definitieve cijfers zijn steeds in oktober bekend. De voorlopige vsv-cijfers van schooljaar 2011/2012 zijn dus in maart 2013 bekend en worden in oktober 2013 definitief vastgesteld.

Informatie niet-werkende werkzoekenden en uitkeringsontvangers

Gegevens over niet-werkende werkzoekenden zijn gebaseerd op registraties afkomstig van het UWV WERKbedrijf. Het UWV WERKbedrijf levert aan veel gemeenten jaarlijks een databestand met niet-werkende werkzoekenden per 31 december. Dit databestand is, met toestemming van het UWV WERKbedrijf, door de gemeenten aan Risbo doorgeleverd. Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van de bestanden met werkzoekenden die per eind december 2008 tot en met 2012 bij het UWV WERKbedrijf stonden ingeschreven. De cijfers over uitkeringen zijn afkomstig van de gemeentelijke of regionale uitkeringsinstanties. De cijfers hebben 1 januari van 2009 tot en met 2013 als peildatum.

Het Herkenningsdienstsysteem (HKS)

Voor dit onderzoek maken we gebruik van verdachtenregistraties uit het zogenaamde Herkenningsdienstsysteem (HKS). De gegevens zijn afkomstig van de Dienst IPOL van het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD). De Dienst IPOL verzamelt jaarlijks data vanuit het HKS. In het HKS worden verdachten geregistreerd tegen wie een proces-verbaal is opgemaakt wegens een misdrijf. In het HKS worden alleen misdrijven en verdachten van misdrijven geregistreerd (voor indeling misdrijven zie onderstaande tabel). Het is de overtuiging van de politie dat het daders zijn. Voor deze personen is proces-verbaal van opsporing gemaakt en verstuurd naar het Openbaar Ministerie. De rechter moet zich er nog over uitspreken. We rapporteren dus over verdachten en niet over veroordeelden. Overtredingen en verdachten van overtredingen worden hierin dus niet geregistreerd.²⁰

Indeling delicten

Gewelddelicten	Bedreiging (SR285)	
	Moord en doodslag (poging) (SR287-SR292)	
	Moord en doodslag (voltooid) (SR287-SR292)	
	Mishandeling (SR300-SR306)	
	Diefstal met geweld (SR312)	
	Afpersing (SR317)	
	Verkrachting (SR242)	
	Aanranding (SR246)	
	Vermogensdelicten	Muntmisdrijven (SR208-SR211, SR213-SR214)
		Overige valsheid (SR216-SR232, SR234)
Eenvoudige diefstal (SR310)		
Diefstal verbreking (SR311.)		
Overige gekwalificeerde diefstal (ov. SR311.)		
Verduistering (SR321-SR323)		
Bedrog (SR326-SR337, SR339)		
Heling (SR416, SR417)		
Openbare orde		Tegen openbare orde (SR131-SR136, SR138-SR151A)
		Gemeenengevaarlijke misdrijven (SR157, SR158)
	Tegen openbaar gezag (SR177-SR206)	
	Overige vernieling (SR350-SR354)	
	Schennis eerbaarheid (SR239)	
Verkeersdelicten	Overige seksuele misdrijven (SR243-245, SR247-249)	
	Rijden onder invloed (WWW26, WV8)	
	Verlaten plaats ongeval (WWW30, WV7)	
	Rijden na ontzegging (WWW32, WV9)	
	Weigeren bloedproef (WV163, WWW)	
	Dood/letsel door schuld (WWW36, WV6, WV175)	
	Joyriding (WWW37, WV176.2, WV11)	
	Overig misdrijven WWW	
Drugsdelicten	Middelenlijst I (harddrugs)	
	Middelenlijst II (softdrugs)	
	Overige opiumwet	
Overige delicten	Overige misdrijven SR	
	Wet Wapens & munitie	
	Misdrijven andere wetten	

²⁰ Een misdrijf is daarbij gedefinieerd als een strafbaar feit van de ernstige soort dat als zodanig is omschreven en strafbaar gesteld in de wet (Bron: Landelijke Criminaliteitskaart, 2005).

*Cijfers 2009 tot en met 2012*²¹

De cijfers over het meest recent verlopen jaar (hier dus 2012) zijn altijd voorlopige cijfers. Deze cijfers worden in het eerste kwartaal van het komende jaar (2014) pas definitief. Dit geldt echter voor alle bevolkingsgroepen zodat het vergelijken van verdachtenpercentages wel mogelijk is.

De daderaantallen lopen in vrijwel alle korpsen sinds 2008 terug. Dit wordt mede veroorzaakt door de invoering van het nieuwe bedrijfsprocessensysteem BVH (Basisvoorziening Handhaving).

- Het BVH-systeem heeft de administratieve druk bij de korpsen behoorlijk opgevoerd. In sommige regio's kwam daardoor ook de registratie in HKS onder tijdsdruk te staan met als gevolg registratieachterstanden in HKS. In 2010 is dit gemeld door de korpsen IJsselland, Noord Holland Noord, Zaanstreek Waterland en Rotterdam Rijnmond. Voor 2011 lijkt er met name voor het korps van Groningen een registratieachterstand.
- In nogal wat korpsen heeft de opsporing daadwerkelijk te lijden gehad onder de toename van administratieve druk (Dit wordt ondersteund door OM cijfers die ook een terugval laten zien). De teruggang die hierdoor is veroorzaakt is dus reëel in andere woorden: er zijn minder boeven gepakt.

Representativiteit en validiteit

Het HKS levert geen complete beschrijving van de criminaliteit in Nederland. SCP zegt daarover in het jaarrapport integratie 2007 het volgende:

*"Volgens de slachtofferenquête van het CBS zijn in 2003 4,8 miljoen delicten ondervonden door burgers van 15 jaar en ouder. Slechts 1,7 miljoen delicten zijn bij de politie gemeld. Dit leidde tot een aantal van bijna 215.000 in het HKS geregistreerde verdachten met in totaal bijna 400.000 delicten. Gemiddeld wordt naar schatting dus minder dan een kwart van de geregistreerde delicten opgehelderd. Delicten die onbekend blijven bij de politie of delicten waarvan geen proces-verbaal is opgemaakt, worden niet in het HKS geregistreerd."*²²

Ook is het HKS mogelijk enigszins selectief. SCP zegt daarover:

*"Al met al mogen we concluderen dat er wellicht enige selectiviteit bestaat in het optreden van de politie, waardoor niet-westerse allochtonen enigszins oververtegenwoordigd zijn in het HKS. Overtuigend bewijs hiervoor ontbreekt echter."*²⁴

²¹ Dit is gebaseerd op de toelichting bij de Gemeentetabellen over de Antilliaanse verdachtenpopulaties van 23 gemeenten (Van Tilburg en Beijersbergen van Henegouwen, 2011).

²² SCP (2007). *Jaarrapport Integratie 2007*, p 230-231.